

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:
celo leto K 24—
pol leta 12—
četrt leta 6—
na mesec 2—

v upravnistvu prejemati:
celo leto K 22—
pol leta 11—
četrt leta 5-50
na mesec 1-90

Izhaja vsak dan svojer izvenredni nedelje in praznika.

Insertati veljajo: peterostopna peti vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.
Upravnistvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserti itd.
to je administrativne stvari.

Poznamo številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:
celo leto K 25—
pol leta 13—
četrt leta 6-50
na mesec 2-30

za Nemčijo:
celo leto K 28—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto K 30—

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflova ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakna.

Upravnistvo: Knaflova ulica št. 5 (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

Politična bolezen.

Dunaj, 22. septembra.

V krogih, ki imajo z vlado dobre zveze, se danes pripoveduje sledeče: Ministrski predsednik baron Gautsch se v zadnjem času prav malo udeležuje upravnih in političnih akcij, ki so v zvezi z njegovim visokim in vodilnim uradom. Čuti se bolnega in zdravniki so mu naročili, da naj se kolikor mogoče izogiba vsakega napora in razburjenja.

V teh previdnih besedah, ki jih bomo nedvomno kmalu čitali v tem ali onem informiranem organu se morda skriva prvo znamenje, da v ministrskem prezidiju ni vse zlato kar se sveti in da moramo računati za bližnjo prihodnost z raznimi senzacijami. Vprašanje, kako dolgo ostane kabinet Gautsch, bo morda postal, prej aktualno, kakor se splošno domneva.

Znano je, da je bil bar. Gautsch, ko je prevzel Bienenrthovo dedščino, proglašen za političnega Janeza Krstnika. Ta vloga sedanjemu kabinetnemu šefu ni tuja. Že ponovno je nastopil, kot rešitelj iz zavožene situacije, pokazal je, da zna spraviti državni voz zopet na tere, po katerih se lahko vozi, toda skoraj vedno je njegovo delovanje imelo značaj prehodnosti in definitivno pripravljajočega provizorija. Baron Bienenrth je zapustil razdrti parlament brez večine, zapustil razbito posodo češko nemške sprave in njegovega naslednika prva in največja naloga je morala biti, da popravi kar je zagrešil prednik in da pripravi tla za mirni potek notranje političnega življenja in uspešno parlamentarno delovanje. Z velikim uspehom se je lotil novi ministrski predsednik obeh nalog. Njegove spretno aranžirane konference in previdni na mnogo obetajoči dogovori s političnimi voditelji so pokazali, da se da iz vseh narodnih strank sestaviti trdno večino, ako se vlada potruditi izpolniti gotove želje, ne da bi pri tem preveč brskirala izvestne želje ostalih političnih strank. Trdna opozicijska gruda je bila kmalu zrahljana in je danes pripravljena, da jo spreten vrtnar prenese na svoje grede. Na drugi strani pa je bilo potrebno oba huda nasprotnika na Češkem vsaj toliko pomiriti, da se ne spreta zopet

v parlamentu temveč vsaj za silo izhajata drug poleg drugega. Spraviti nemško - češka pravna pogajanja zopet v tir, je pomenilo napeti vso fino politične taktike in se oborožiti z vso potrpežljivostjo skušenega državnika, ki navidezno pušča stvar, da se same razvijejo pri tem pa neopazeno toda vendar odločno odpravlja ovire in pripravlja vse, kar more biti koristno. Knez Thun se je moral nasloniti na izkušenega kabinetnega šefa, če je hotel računati na uspehe svojega delovanja, saj je znano, da se je prejšnja pravna akcija na Češkem ponesrečila pred vsem le radi tega, ker je baron Bienenrth ni razumel in je torej ni mogel pa tudi ni hotel na pravi način podpirati in pospeševati. Potek deželnozborskega zasedanja, ki se ravnokar vrši v Pragi, kaže tudi tukaj spretno roko Gautschevo in čeravno bodo uspehi tega zasedanja za enkrat zgolj formalni, je vendar danes računati za dejstvo, da se je razmerje med Čehi in Nemci ublažilo in da se sodelovanju obojestranskih poslancev v parlamentu ne stavi skoraj nikake zapreke več.

Dotični krogi, ki so od vsega začetka smatrali Gautschevo zvanje za zgolj pripravljajno, trde, da so njegove naloge končane, da je situacija toliko zrahljana in zboljšana, da zamore silna roka sposobnega državnika ustvariti nove temelje notranje - političnega razvoja. Znano je sodba, ki jo je izrekel neki državnik o zmognosti sedanjega kabinetnega šefa: Baron Gautsch je neprecenljiv dokler mu je iskati izhoda iz političnih težav in zavoženih položajev, manjka pa mu one vztrajnosti in one zmognosti, ki je potrebna, da od njega samega rešeno situacijo tudi trajno ugodno zdrži. Gautsch je posebljena avstrijska specialiteta, katere odlični karakteristikoni je provizorij.

Ne smemo pozabiti, da so tudi dogodki zadnjih dni povzročili ministrskemu predsedniku mnogo neprijetnosti — njegovi stari prijatelji, socialni demokrati, so mu odpovedali simpatije in ga imenovali krvnika, v parlamentu ga čaka radi draginskega vprašanja in nedeljskih dogodkov mnogo ostrih besed — in baron Gautsch, katerega največje stremenje je bilo vsikdar pridobiti in ohraniti si na vseh straneh simpatije in ki se tako rad ogrne v plašč

demokratičnega, ljudstvu prijaznega politika, bo to bolj težko prenesel, kakor katerikoli drugi minister.

S tega vidika zasluži vesti o boleznih ministrskega predsednika posebno pozornost. Čim bolj bolan postaja baron Gautsch, tembolj zdravsega se čuti gospod knez Thun.

Nova razdelitev zdravstvenih okrožij (sanitetnih distriktov) na Štajerskem.

V smislu razglašene štajerskega deželnega odbora z dne 28. februarja 1911, tikajočega se razdelitve štajerske dežele v zdravstvena okrožja, kakor to zahteva § 2. deželnega zakona z dne 28. aprila 1909 o izvrševanju zdravstvene službe v občinah, je razdeljena Sp. Štajerska v sledeča zdravstvena okrožja in sicer v političnem okraju

Celje:

1. Celje okolica, Šmartno v Rožni dolini. (Celje.) 2. Sv. Lovren pri Prožnu, Svetina, Teharje. 3. St. Jur ob J. z. trg in okolica, Kalobje, Slivnica, Dramlje. 4. Trg Vejniki. 5. Skofja vas, Dobrna, Nova cerkev, Frankolovo, Višnja vas, (Vojnik.) 6. Grajska vas, Marija Reka, St. Pavel pri Preboldu. 7. Griže, Gotovlje, St. Peter v S. d., Pirošica, Petrovče, Zalec. 8. Vransko, St. Jur ob Tab., Jeronim in Prekopa. 9. Braslovce, Gomilsko, Polzela, Šmartno na P. 10. Šmarje trg in okolica, Lemberg, Nezviš, St. Peter na M. s., Ponikva, Zibika, Sv. Stefan, Sladka gora, St. Vid. 11. Ljubno, Lače, Solčava. 12. Nova Štifta, Gornji grad, Bočna. 13. Kokarje, Mozirje trg in okolica, Rečica. 14. Loka pri Zid. mostu. 15. Trbovlje, Dol in davne občine St. Jur, Marno in Sv. Stefan iz pol. obč. Sv. Krištof. 16. Laški trg. 17. Davne občine Sv. Krištof pri Laškem, Sv. Jedert, Rečica, Slivno, Tremarje in Volo iz pol. občine Sv. Krištof, davne občine Sv. Lenart in Mišdol iz pol. obč. Jukloster, Marija Gradec, Sv. Rupert. (Laški trg.)

Konjice:

1. Konjice trg in okolica, Grušnje, Zreče, Tapanje, Vrholce, Bezina, Bezovica. 2. Žiče, Sv. Duh - Loče, Sv. Jernej, Tolsti vrh, Zbelo,

Gornje Laže. 3. Oskoško, Kot, Sv. Kungota, Oplotnica, Padeški vrh. 4. Vitanje, Kozjak, Lubnica, Paka, Skomarje, Stranice, Sp. Dolci, Brezen.

Ljutomer:

1. Križevci, Stara vas, Grlova, Iljaševci, Krištanci, Logarovi, Lokavi, Ključarovi, Bučevci, Veržej, Vučja vas, Boreci, Bunčani. 2. Ljutomer. 3. Stara cesta, Godomerici, Slamnjak, Branoslavci, Moravec, Pristova, Presika, Radoslavci, Kamensčak, Noršinci, Cezanjevi, Cven, (Ljutomer.) 4. Sv. Jurij ob Ščavnici, Galušk, Grabonč, Ivanje, Mala nedelja, Očeslavci, Kralovci, Murški vrh, Negova, Slaptinci, Stanečinci, Trbegovci, Bolehnečice, Okoslavci. 5. Zg. Radgona, Ivanjševci, Hrastje - Mota, Kapela, Črešnjevci, Orehovci, Polce, Radinci, Rihtarovi, Šratovci, Ščavnica, Boračova in Zbigovci.

Maribor:

1. Sv. Trojica, Andrejci, Sv. Anton v Slov. gor., Sv. Benedikt v Sl. gor., Gočova, Verjane, Sv. trije kraji, Senarsko, Ihova, Zg. Porčič, Smolinci, Župetinci, Drvanje, Trotkova, Čagona, Sp. Porčič, Biš, Cogetinci in Brengova. 2. Sv. Jurij ob Pesnici, Kremberk, Ledinek, Malna, Gasteir, Gornja Ročica, Žerjavci, Partinje, Žitanci, Zice, (Sv. Lenart v Sl. gor.) 3. Sv. Lenart v Sl. g., Jablanec, Veličina, Ragoznica, Zamarkova, Žikarci, Šetarjeva, Selce, Čermlešak, Zimnica in Korena. 4. St. Ilj v Sl. g., Dobrenje, Sv. Jakob v Sl. g., Kanža, Ploderšnica, Polička vas, Pesnica, Vukovski dol, Selnica, Cirkšak, Cirknica, Na Ranci. 5. Sv. Lovrene nad Mariborom, Recenjak, Legen, Kumen, Činžat in Rudeči breg. 6. Sv. Jurij na Pesnici, Gradiška, Svičina, Plač, Spilnik, Gornja Kunčica, Slatinski dol, Vrtiče. 7. Kamnica, Karčovina, Leitersperk, Rožpoh, Vesterica, (Maribor.) 8. Ruše, Bistrica, Jelovec, Janžev vrh, Lobnica, Slemen, Boč, Selnica ob Dr., Smolnik. 9. Grušova, Sv. Marjeta ob P., Dragučova, Vosek, Sv. Peter pod Mariborom. 10. Studenci, Vrhov dol, Limbuš, Pikre, Pivola, Razvina, Radvina, Pohorje, Tezna, Ranče. 11. Hoče, Dugoše, Šmartin, Šmiklavž, Gornji Duplek, Rogoza, Skoke, Slivnica, Sp. Duplek, Bohova, Pobrež, Ciglenci, Zerkovci. 12. Sp. Poljska, Gorica, Račje, Sv. Marjeta, Podova, Šikole, Cirkovci. 13. Fram,

Bukovec, Gabernik, Ješenca, Kalše, Ogļjensčak, Loka, Šmartno na Poh., Pokošje, Zg. Poljskava, Morje, Frajham. 14. Studenice, Verhole, Sv. Ana, Pekel, Hošnica, Hrastovec, Lušček vas, Jelovec - Makole, Modrač, Brezje, Poljčane, Stanosko, Stopno, Dežno, Pečke, Starenbreg. 15. Laporje, Črešnjevci, Zabljek, Gornja Bistrica, Gornja Loznica, Pretrež, Ritoznaj, Kovača vas, Tinje, Dolnja Loznica, Nova vas dolnja, Slov. Bistrica, Cigonice, Nova vas, Bojtina, Smereče, Sentovec, Oselj, Vrhloga.

Ptuj:

1. Središče, Šalovec, Vitan, Vobranci, Hermanci, Jastrebec, Kog, Obrež. 2. Frankovci, Hardek, Hum, Lahonci, Litmerk, Mihalovci, Sv. Miklavž, Pušenci, Zerovinci, Veličane, Brebrovnik (Ormož). 3. Ormož mesto. 4. Sv. Tomaž, Velika Nedelja, Podgorci, Rumeč, Savelj, Sardinje, Sodinci, Tergovišče, Trnovci, Vičanci, Bratonečice, Cvetkovi. 5. Sv. Barbara v Hal., Sv. Andraž v L., Sv. Elizabeta, Gradiš, Vel. Okič, Varnica velika, Grušnje, Gruškovci, Zavrč, Skorišnjak, Sedlaček, Slatina, Turški vrh, Gorenski vrh. 6. Sv. Marjeta na Dr. p., Formin, Gajovci, Hlaponci, Mala vas, Sv. Marko, Meretinci, Moškanje, Mezgovci, Prvenec, Polensak, Bukovci, Samošani, Slom, Borovci, Stojci, Polanci. 7. Črna gora, Dolna, Majšperk, Nova cerkev, Stoperci, Sv. Bolken in Sv. Lovrene. 8. Jiršovci, Janževci, Kicar, Pacinje, Spuhla, Podvinci, Ragoznica, Zabolci, Mestni vrh, Derstela, Brstje, Vintarovec, Vurberk, (Ptuj.) 9. Hajdin, Dravci, Sv. Trojica, St. Janž na Dr. p., Jurovec, Karčovina, Podlehnik, Lanca vas, Pobrež, Breg, Vareja, Trnovci, Slovenja vas, (Ptuj.) 10. Sv. Andraž v Sl. g., Dragovič, Destinci, Doleč, Livanjci, Sv. Lovrene, Locič, Zagorci, Zakusak, Trnovski vrh, Trnovci, Sv. Urban, Bišečki vrh. 11. Donačka gora, Dobrina, Sv. Florijan, Kociče, Nadole, Sv. Rok, Rogatec, Zetale, Čermožice. 12. Rogaska Slatina, Sv. Trojica, Sv. Mohor, Sv. Katarina, Kostivnica, Nimno, Plat, Ranjkovec, Slatina - okolica, Takačevo, Sečevo, Brestovec.

Brezice:

1. Kozje, Drensko rebro, Gorjana, Podstreda, Koprivnica, Križe, Mereno selo, Piktanj, Prevorje, Zagorje, Zdole, Veternik. 2. St. Peter

LISTEK.

Prenovljeni nagrobni spomeniki pri Sv. Krištofu.

Poroča Harambaša.

Vsakokrat, ko sem posejal grobove naših pri Sv. Krištofu pokopanih velmož in znamenitnikov, me je nemilo dirnilo veliko število pozabljenih gomil in zanemarjenih spomenikov naših znanstvenikov in uglednikov, posebe onih iz starejše dobe. Mnogo let sem se pri raznih prilikah in v raznih krogih zavzemal in pehal za popravila vsaj nekaterih takih grobov, oziroma spomenikov, a natelet sem navadno le na gluha ušesa. Prvi svoj uspeh sem imel zabeležiti šele 10. vel. travna 1906. l., ko se mi je po mnogem naporu posrečil prenos ostankov pisatelja Andrejčkovega Jožeta - Podmilščka v rakev »Pisateljskega podpornega društva.«¹⁾

Na letošnjem obnem zboru imenovanega društva dne 16. prosinca sem se osokolil in izrazil željo, da se popravi nagrobni spomenik »očeta naše drame« in prvega slovenskega

režiserja Antona Linhart. Idejo sem propagiral sicer že izza l. 1905., ko se je slavil 150. rojstveni dan tega našega zgodovinarja in dramatičnega pisatelja. Opisal sem tam skrajno zapuščen stan spomenikov in stavil predlog, da se poprimi društvo iniciative za njegovo prenovljenje; izvajal sem, da sicer društvo za take namene glasom svojih pravil ne more in ne sme trošiti, niti ima sredstev, a apelira naj potem novim na javnost in nabira radovoljnih prispevkov. Linhartu na strani počiva znameniti župan ljubljanski Janez Nep. Hradecki, častni meščan naše prestolnice. Po tem zaslužnem možu se imenuje eden mostov in nosi njegovo ime eno ljubljanskih predmetov. Hradecki je bil l. 1820. soustanovnik »Kranjske hranilnice« in osnovelec z njo spojene »zastavljalnice«. Tudi njegov nagrobni spomenik je sila reven. Zid med obema spomenikoma je ves razdrapan in se bo porušil v doglednem času. Obema tema spomenikoma treba nujnega popravila.

Društvo se obrni na ljubljanski magistrat in obenem na »Kranjsko hranilnico« s prošnjo za prispevek. Vspricho zaslug Linhartovih za slovensko slovstvo in Hradeckijevih za »Kranjsko hranilnico« obe korporaciji izvestno ugodno rešite vlogo. Če se utegne nabrati znatnejša vsota, se naj prenove še nagrobni spomeniki Vodnika, Čopa in Koritka, ki enako vpijejo po popravilu. Z vrha Čopove-

ga spomenika je poleg izginila tudi še marmornata sova, ki jo je nadomestiti z novo. — Ta predlog se je sprejel soglasno in njegova izvršitev poverila meni.

Nemudoma sem se lotil izročene ga mi posla. Proračun za prenovljenje vseh pet spomenikov je napravila renomirana kamnoseška tvrdka Feliks Toman; izkazal je 550 K stroškov. Vloženi prošnji ste vspeli povoljno. Komisar mestne občine ljubljanske, g. vladni svetnik vitez Laschan, je obljubil 155 K prispevka, dočim se je slavna »Kranjska hranilnica« odzvala s 300 K. Naj bi se zdaj našlo še nekoliko rodoljubnih dobrotnikov, ki bi »Pisateljskemu podpornemu društvu« olehčali poravnave še ostalih stroškov!

Realizacija projekta je bila na tak način zagotovljena in se je z izvršitvijo dela poverila tukajšnja tvrdka Feliks Tomanova. Mimogrede bodi povedano, da je že prvotno vseh pet imenovanih spomenikov izdelala ta staroznana firma in sicer ded in oče sedanjega tvrdkega imetelja. — Danes se nahajam v prijetnem položaju, da javim slovenskemu občinstvu, da je prenovljenje vseh pet spomenikov povsem dokončano. Dobrotniki, ki želi, da se ga ne imenuje, je obenem dal prenoviti tudi še propadli spomenik akademikega kiparja Fr. Zajca in mu popraviti gomilo. Vse delo je uspelo izbornu in priporoču Tomana kar najbolje.

Kogar zanima, pohiti zdaj na božjo najivo šentkrištofsko in si ogled prenovljene spomenike. V lažjo orientacijo onemu, ki ne ve za počivališča naših znamenitnikov, naj jih navedem po vrsti, kakor so pokopani. Koritko, Čop, Vodnik, Hradecki in Linhart leže na najstarejšem delu pokopališča, odprtem leta 1779., in sicer ob njegovem severnem (levem) zidu tik steze. Na levi strani Vodnik-Knezove grobnice imata drug ob drugem spomenika Koritko in Čop, dočim stoji Vodnikov na ajeni desni. Pripomnim naj tu še, da po zatrdilu g. deželnega šolskega nadzornika Fr. Levca Vodnika niso zagrebli neposredno ob zidu, kjer mu stoji epitaf, nego onkraj steze ki vodi mimo, na desni plati. Malo niže dalje, proti grof Lichtenbergovi kapelici, tudi ob zidu, spi Hradecki in takoj poleg njega Linhart. Nad njiju gomilama se dviga na zidni strehi železen križ. Zajec je pokopan doli ob vzhodnem zidu, na tretjem oddelku starega pokopališča, nekako na sredi med »arkadami« in vrati, ki vodijo k »evangeljskemu« grobju, poleg rakovniških graščakov Schwarz in Tomka. V njegovi bližini, na desno od vrat, leži profesor Ivan Tušek, umrši dne 10. sušca 1877. l. »Knjiga prirode« na spomeniku ti pokaže zadnje počivališče tega slovečega slovenskega naravoslovca. Na levo od vrat je grobnica Smoletov, kjer je našel i Prešernov prijatelj Andrej Smole svojo zadnjo

posteljo, ločivši se s sveta dne 30. listopada 1840. l.

Koritkov spomenik, ki stoji v zidini niši, je zmes grške in renesanške oblike, ter broji troje polj. Sredi prvega polja pod frizom je na ovalnem vzbočenem kolutu vpodobljen srebrni grb, ki kaže na podolgovatem vitežkem ščitu troje kopij. Srednje kopje stoji navpično pokoncu, dočim se ostali dve poševno križata preko prvega, tako, da se na sredi spajajo vsi trije drogovi. Nad ščitom blesti srebrna krona s tremi rogli; iz nje srede se vspenja pokoncu stoječ bradat kozel z ogromnim rogovoma. — morda kozorog. Na drugem, nekoliko poglobljenem polju čitaš zlati napis:

Emilowi Korytko

najlepszemu Synowi

Rodzice

ar: 2) w Lwowie 1813.

r. zm: 3) w Lubianie 1839.

Pod napisom se vije dolga kača, Tretje polje nosi napis:

Der Menich muiss untergehen;
Die Menichheit bleibt fortan
Wird mit ihr das befehen,
Was er für sie gethan! —

2) mesto »ar« bi moralo stati »wr.«

3) Ločnica (.) stoji zgorej.

¹⁾ Glej »Slovan«, l. IV. 1905/06. pag. 254. sq. in podlistek v »Slov. Narodu« l. XXXIX. št. 105. in 106. ex 1906.

pod Sv. gromi, Sedlarjevo, Lastnič.
3. Podčetrtak, Buče, Sv. Ema, Ro-
ginska gorca, Imeno, Zusem, Tinsko,
Verače, Virštani. 4. Sevnica, Zabu-
kovje in zahodni del pol. občine
Blanca. 5. Planina, Dobje, večji del
pol. občine Jurkloster, Loke, Planin-
ska vas, Presično, Golobinjak, Sv.
Vid nad Planino. 6. Rajhenburg,
Anže, Armesko, vzhodni del pol. obč.
Blanca, Brezje, Gorica, Veliki Ka-
men, Razez, Senovo, Stolovnik, Vi-
dem. 7. Bizeljsko, Kapele, Pišec. 8.
Mesto Brežice, 9. Artiče, Bojsno, Mo-
stec, Gaberje, Globoko, Vel. Obrež,
Loč, Mihalovci, Pletenje, Rigonce,
Zakot, Sela, Sromlje, (Brezice.)

Slovenjgradec:

1. Muta, Gortina, Pernice, St.
Primož nad Muto, Sobota. 2. Mar-
berg, Brezno, Zg. Vižingra, Remšnik,
Vuhred. 3. Ribnica, Janžev vrh. 4.
Vuzenica, Trbonje, Sv. Anton na
Po., St. Primož na Poh. 5. Šostanj
trg in okolica, Topolšica, St. Flori-
jan. 6. Velenje, Sv. Andraž in St. Ilj
pri Velenju, Sv. Janž na Peči. 7. Mi-
slinja, St. Ilj pod Turjakom, St. Vid
nad Valdekom. 8. Slovenjgradec,
Stari trg, Golovabuka, St. Janž pri
Sp. Dravogr., Legen, Šmartin pri
Slovenjgradu, Šmiklavž, Podgorje,
Pameče, Sjele - Vrhe, Razbor, Otiš-
niški vrh.

V naslednjem citiramo najvaž-
nejša določila zakona z dne 28. aprila
1909, zadevajočega zdravstveno služ-
bo v naštetih okrožjih. (Autonomna
mesta Maribor, Celje in Ptuj so iz-
zeta.) Storitvo to zagotavlja, da
opozorimo občine in sploh vse slo-
venske kroge, da se pravočasno po-
brinejo za slovenske ali vsaj slovan-
ske zdravnike. Po našem računu je
v teh zdravstvenih okrožjih praznih
15-16 zdravniških mest. Zelo važno
je, da bi jih zasedli Slovenci. Silijo
na to narodnostni in gospodarski
vzroki pa tudi ne najmanj skrb za
zdravje našega ljudstva. Velika do-
ločila omenjenega zakona so sledeča:

Iz § 3.: V zdravstvenih okrožjih,
ki obstoje iz več občin, se ustanovi
zdravstveno - okrožni odbor. Ta ob-
stoji iz občinskih predstavnikov.
Ustanovni občni zbor tega odbora
skliče župan najvišje obdane občine,
kateri do konstituiranja odbora
tudi predseduje. Volitve načelnika in
namestnika se vrše po predpisih §
36. obč. volilnega reda. Potrebščine
(v prvi vrsti plača zdravnik) se
razdelijo med posamezne občine po
razmerju cesarskih davkov.

Iz § 4.: Za vsako zdravstveno
okrožje se mora namestiti distriktni
zdravnik. Njegov sedež bode določil
deželni odbor sporazumno s e. kr. na-
menstnijo na podlagi predloga zdrav-
stvenega odbora, od katerega se sme
odstopiti le iz važnih javnih razlo-
gov. Predlog mora zdravstveno-
okrožni odbor v teku štirih tednov
predložiti dež. odboru, sicer sme ta
sporazumno z namenstnijo določiti
zdravnika sedež sam.

Iz § 5.: Okrožne zdravnike ime-
nuje po javnem razpisu te službe, ka-
tere naj ukrene deželni odbor
sporazumno s e. kr. namenstni-
jo. Vezan pa je deželni odbor na ter-
no predlog, katerega mora okrožni
zdravstveni odbor v teku štirih ted-
nov po razpisu vložiti. Ako se to ne
zgodi, sme deželni odbor sporazumno
z namenstnijo imenovati zdravnika
tudi sam.

Iz § 10.: Okrožni zdravniki ima-
jo pravico do temeljne letne plače
1200 K. Razum tega pa do 6 kvintev-
njev v znesku po 100 K. Ako ima

zdravstveni okoliš revno prebival-
stvo, sme dovoliti deželni odbor kra-
jevne letne prispevke do 400 K letno.

Druga določila glede poslovanja
zdravstveno - okrožnih odborov, da-
lje glede pravic in dolžnosti zdrav-
nikov so navedena v »Deželnem za-
koniku« za vojvodino Štajersko, let-
nik 1909, komad 11 z dne 3. junija.

Štajerske slovenske liste prosi-
mo za ponatis.

Janko Lešničar.

Pod plaščem sloge.

(Iz Istre.)

Ze skoro pol stoletja se bori istr-
ski Hrvat in Slovenec proti trilemu
Italijanstvu, že pol stoletja narodni
delavci zbujajo iz spanja istrskega
kmeta, ki je bil suženj italijanske go-
spode, in ga bodre, da zlomi zadnje
okove, v katere ga je vklenil tujec.
Velika je bila in je ta borba, borba
za obstanek in slobodni razvoj tri-
na kršne Istre. Samozavestno se je
boril z narodnimi sovragi saj je ve-
del, da mora slednjič kljub vsem žrt-
vam in naporom zmagati, ker se je
boril pod zastavo sloge. Vsi so bili
prepričani, da bo njihov boj le tedaj
obdarjen z uspehi, ako bodo složni.
Zato se je zdel nemogoče vsak poskus
razcepiti bojne vrste v dva tabora,
nemogoče se je zdelo, da bi naši bori-
telji služili Rimu, ako so hoteli slu-
žiti svojemu narodu.

Razdreti sloge med nami in uve-
ljaviti klerikalizem, se dolgo ni po-
srečilo niti dr. Mahnič, očetu slo-
venskega klerikalizma. Ko je bil
imenovan škofom na otoku Krku,
smo bili prepričani, da bo skušal tudi
v Istri zasejati pogubno klerikalno
politiko. A dostikrat se je moral uve-
riti, da so kršna istrska tla pretrda,
da bi šla tako brzo v klasje klerikal-
na pšenica, kakor se je on nadejal.

Toda klerikalizem ide za svojim
ciljem, ne izbira sredstev in se ne
straši zaprek. Na Slovenskem je
oznanjal dr. Mahnič, da je narodnost
poganska. A časi so se spremenili in
sedaj se mora navduševati za najči-
stejše Hrvatstvo, samo da doseže
svoj namen.

Izdajati je začel na otoku Krku
mal listič »Pučki Prijatelj«. Bil je v
začetku prav pohleven in miren, a
časoma je dobil pogum, in sedaj
tekmuje v tonu in po vsebini s svo-
jim starejšim bratcem »Slovencem«.

Ta listič ima nalog pripravljati
teren za klerikalno stranko in razdor
v Istri. Ljudstvu vbija v glavo, da je
vera v nevarnosti, da je posvetna in-
teligenca brezbožna in nevredna biti
voditelj narodni. Tako in enaka sred-
stva uporablja ter zbira svoje pri-
staše, ki naj bi pomagali vkovati v
okove rimskega klerikalizma narod,
ki je komaj začel malo slobodnije di-
hati, ki se je komaj začel probujati
iz tisočletnega spanja in otresati se
svojih narodnih nasprotnikov in iz-
koriščevalcev.

Zal, da moramo že beležiti uspe-
he tega hujšakajočega lista. Učitelj-
stvo se je letos razdelilo v dva tabo-
ra. Maloštevili Mahnič v dani pri-
staši so izstopili iz stare skupne uč-
iteljske organizacije »Narodna pro-
svjeta« ter tako zapustili svoje kole-
ge, ker se hočejo raje klanjati naj-
večjim nasprotnikom šole in ljudske
prosvete.

V akademskem društvu »Dobri-
li« se zbirajo tisti visokošolci, ki se
ne sramujejo priznavati kršč. kat.
načela. Letošnji sestanek v Marčah
je pokazal njihovo duševno revščino

in mržnjo do prosvetnega dela med
narodom in do složnega nastopa v
politiki. Ljudskih knjižnic n. p. noče-
jo ustanovljati, ker to baje zahteva
preveč truda in dela, ki se pa ne iz-
plača. S tem večjim navdušenjem so
pa izrazili primanje in simpatije
klerikalnim učiteljem, ker so se od-
cepili od svojih tovarišev. Tudi sto-
letnico rojstva škofa Dobrile hočejo
prihodnje leto izrabiti v svoje stran-
karske namene. Proslaviti jo hočejo
v velikem slogu, a le v zvezi s svoji-
mi ožimi somišljeniki. Slaviti hoče-
jo samo »vzvor katolika«, ne pa veli-
kega narodnega dobrotnika in budi-
telja.

Ti in taki uspehi so podžgali po-
gum našim klerikalnim političarjem
in sedaj so postali tako drzni, da v
»Pučkem Prijatelju« vse vprek na-
padajo in psujejo, kar ne leži pred
njimi na kolienih.

Da jim je »Sokol« trn v peti, je
vsem znano. Trpčatam so, a bolj pri-
krito, pokazali svojo mržnjo proti na-
šemu do zdaj tako pohlevnemu istr-
skemu Sokolu. A II. hrvatski sokol-
ski zlet je vžil toliko samozavesti in
sokolskega duha v naše vrste, da so
se prijatelji teme resno začeli bati za
svojo bodočnost in v tem strahu in
sveti jezi so skovali zadnji članek v
»Pučkem Prijatelju«, v katerem me-
čejo žveplo in ogenj na Sokolska dru-
štva ter z bobnečimi besedami poži-
vajo mladino, da naj nastopa proti
Sokolu. A mi upamo, da bo to le ko-
ristilo in bo podžgalo naše Sokole,
da se bodo s tem večjim navduše-
njem poprijeli dela in širili med na-
rodom sokolsko idejo, ki prinaša sa-
mozavest in rešitev v vsem zatira-
nim in zaslužnim.

A kaj pravi k tem izbruhom je-
zuitske mržnje do vsega lepega in
dobrega naša javnost, kaj naši po-
slanci?

Nekateri simpatizujejo z njimi,
a drugi mirno in s trpečim srcem
prenašajo to pogubono delovanje
in molče, samo da si ne nakopljejo
očitanja, da pomagajo razdirati slo-
go. Toda tega straha nimajo kleri-
kalci, ker vedo, da bodo lahko počeli,
kar bodo hoteli, kadar bodo imeli
narod na svoji strani. Sedaj pa gre-
do pod plaščem sloge svojo pot. A če
bodo merodajni faktorji držali roke
križem in se ne bodo postavili v
bran, bo čez nekoliko let Istra ne sa-
mo kršna, ampak tudi klerikalna.

Bojte se takih občinskih gospodarjev.

Spod. Šiška.

IV.

Obljube, kakršne dajo voditelji
socialnih demokratov svojim volil-
cem, smo slišali na zadnjem zaupnem
shodu pri Anžoku. Občinska ljudska
knjižnica, ljudska kopel, javna izpre-
hajališča, otroška igrišča, električna
razsvetljava, kanalizacija, vodovod,
lepe, široke ceste s trotoarjem in ne
vem kaj še vse, je obljubil govornik
Anton Kristan Šiškarjem, ako volijo
socialno demokratične kandidate.
Res zlata doba se bliža Šiškarjem,
ako verjamejo priljubljenim besedam
Kristanovim. Pride pa drugo vpra-
šanje, ki ga je Kristan previdno za-
molčal. Kdo pa bo to vse plačal? Ako
se hoče vse to izpolniti, se to ne mo-
re zgoditi v enem, dveh letih, in sta-
ne sto in stotisočake. Kje se bodo ti
vzeli? Predvsem pade to breme na
rame davkoplačevalcev. v še večji
meri pa na delavca-reveža samega.

Občinske naklade se bodo morale zvi-
šati in to na še enkrat toliko kot so
bile dosedaj, če ne še bolj. Že v zad-
njem občinskem odboru so pokazali
socialni demokrati v zvezi z današ-
njo samostojno stranko, kako znajo
gospodariti z občinskimi premože-
njem. Ne samo, da so porabili ves
občinski denar, ki so ga našli v bla-
gajni — in to je bilo precej tisočakov
— zvišali so še pri vsem tem občin-
ske naklade za 5%. Kaj pa bodo stori-
li sedaj, ko občina sploh nima več
nobene gotovine? Gotovo je, da so vse
te stvari potrebne, ali treba je na
drugi strani premisliti, kako pokriti
stroške. In to morejo storiti le možje,
ki umejo gospodariti s svojim pre-
moženjem, ker s tem jamčijo, da bo-
do gospodarili pridno tudi z javnim
denarjem.

Po drugi strani pa naj bi bil Kri-
stan tudi razložil, kako bodo mogli
davkoplačevalci plačevati visoka
bremena, ako jih bodo socialni de-
mokrati popolnoma uničili, kakor
jim je javno grozil na shodu. Že dan-
es konkurira konsumno društvo tr-
govcem in obrtnikom, ker se tam
prodaja prav vse. In če zagospodari-
jo socialni demokrati v občini, bo-
de po Kristanovih besedah konkuren-
ca še hujša, napram trgovcem in
obrnikom se bode izvajal brezobzi-
ren bojkot. Lahko je govoriti to Kri-
stanu in zapeljivati delavstvo. Vsak
razsoden človek pa mora vedeti, da
bo hišni gospodar skušal zvaliti koli-
kor mogoče bremena na najemnike,
da bo obrtnik in trgovec moral zvi-
šati cene svojim izdelkom. Kdo pa bo
tisti, ki bo največ trpel pri tem?
Delavec, ki si ne bo mogel nič več
pomagati, ki ne bo imel nikogar, da
bi mu pomagal plačevati višjo stanar-
ino, višje cene plačevati obrtnikom
in trgovcem. In kaj pomeni zvišanje
cen za vsakega, to občutimo prav vsi,
ko je že danes draginja neznosna.
Kaj nam pomagajo vse naprave, ki
nam jih obljubujejo socialni demo-
krati, če pa ne bomo imeli kruha, ki
bi ga dali svojim otrokom? Kaj po-
maga otrokom lepo, moderno igrišče,
če pa zastoj prosi mater kruha, da
si potolaži lačni želodec?

Poudarjali smo že spočetka, da
je to, kar je obljuboval Kristan, go-
tovo potrebno. Ali izvesti morejo to
le možje, ki so preudarni, ki so se že
izkazali kot dobre gospodarje in so
to brez dvoma kandidatje narodno-
napredne stranke.

Volitev v Škofji Loki.

Po novem občinskem volilnem
redu, ki nam ga je klerikalna dežel-
no-zborska večina vsilila v nadeji,
da se ji z njega pomočjo gotovo po-
sreči zatrejati na Kranjskem vsako
sled naprednjakov in jim sploh one-
mogočiti vsako delo v javnih, občin-
skih korporacijah, se bode, kakor po
drugih občinah v naši deželi, morala
tudi v našem mestu vršiti čim naj-
prej mogoče volitev občinskega od-
bora. Kolikor vemo in smo v tem po-
gledu poučeni, se v naši občini že
delajo vse predpriprave za to voli-
tev. Gotovo je torej, da se bodo vo-
lilni imeniki do onega časa, ki ga
predpisuje novi volilni red, izložili
na pregled vsem občanom. Da se ti
imeniki še niso sestavili in ne izlo-
žili na pregled, je vzrok ta, da tudi
na naši občini ne morejo delati ču-
dejev. Znano nam je, kako so občine,
zlasti mestne, preobložene z vsako-
vrstnim delom, največ seveda v pre-
nešenem delokrogu. Mi smo prepri-

čani o dobri volji sedanjega občin-
skega zastopa, zato nam niti na um
ne prihaja, da bi mu očitali, da bi le-
ta hotel kakorsibodi ovirati ali sploh
odlašati volitev, ki se pravzaprav še
odlašati ne da. To nam lahko verja-
me vsakdo. Tudi o tem, da je na naši
občini dovolj dela, nam lahko ver-
jame vsakdo, ki količaj razume, ka-
ko se upravljajo občine. Pravzaprav
nam pa to tudi lahko verjame oni,
sicer neumni Tomažev Pepe, ki baje
o polnoči, kadar namrče spi spanje
najbolj pravičnega Škofjeločana,
igraje stori več kakor vsak drugi
grešnik o belem dnevu.

Ko bode torej na naši občini iz-
vršeno vse potrebno delo, se bode
tudi morala neutegoma razpisati vo-
litev, ki našo javnost tako zanima.
Za to bo že preskrbljeno. Ne moremo
pa pomagati, da nekaterim našim,
kakor videti, zelo skrbnim volilcem,
ne gre to v glavo in silijo in drežajo
v javnosti in pišejo vse mogoče in
nemogoče stvari. Dotičnim bi pripo-
ročali, ako nam to dovolijo, vsaj ma-
lo več potrpežljivosti, med tem pa
naj pridno delajo in agitirajo, da bo
izvoljen pameten in delaven občinski
odbor brez onih bahačev in kričavcev,
ki bi se radi prišutili na naši občini
s pomočjo farovža samo za to, da bi
delali zrgo in glasovali za večje
doklade, kakor jih imamo sedaj. Vo-
litev za naš prihodnji občinski nastop
ne smemo nikakor pustiti iz vidika.
To je res, zato bomo tudi v tem po-
gledu storili vse, kar se bo storiti
dalo. Priznamo, da je treba voliti v
občinski odbor možje, ki se tudi kaj
razumejo v občinski gospodarstvo.
Ako so naši klerikalci tako srečni,
da sami razpolagajo s takimi možmi,
naj nam jih imenujejo, da jih bomo
vsaj poznali.

Sumljivo je, ker se ravno kleri-
kalec tako sline cede po občinski
upravi. Kako so se za to trudili pri
zadnjih občinskih volitvah! Brez
dvoma bi bili klerikalci pred vsem
skrbeli, da se nam znižajo sedanje
občinske doklade. In za nagrado bi
bili še dobili škofjeloški meščani no-
vo, krasno župno cerkev, novo cesto
na kolodvor za avtomobilski promet,
meščansko šolo, železnico skozi sel-
ško in skozi poljansko dolino in po
vrhu vsega tega še nov kamnit most
pri Lahju; okoličanski kmetje, ki vo-
lijo v mestni zastop, bi pa imeli že
regulirano Soro, popravljene podruž-
ne cerkve in mežarije in vse ceste,
ki vodijo na polje, v gozdove in v
— mesto!

Mi pa stavimo, kar kdo hoče, da
bodo klerikalci še vse to obljubovali
onim kratkovidnim volilecem. Ki jih
bodo volili. Klerikalci pa bodo tudi
vse svoje obljube natanko izpolnje-
vali tako, kakor so vajeni, to je, da
bodo svoje brumne volilece vlekli,
zraven jih pa slekli do kože!

Navdušeno so šli naši sosedje,
kmetjski zminski občani v volilni boj
za svoje samostojne kandidate. Tudi
poljanski volilec so se izkazali s svo-
jim možnim nastopom. Kmalu pride
vrsta na nas, škofjeloške volilce, in
takrat pokažimo celemu svetu, ali
hočemo iti naprej ali — nazaj!

Idrijski občinski odbor.

Idrija, 21. sept. 1911.

Idrijski občinski odbor je verna
slika današnjih žalostnih razmer v
deželi Kranjski. Prisostvuj le eni seji
idrijskega občinskega odbora, pa do-
biš najlepši vpogled v razorane naše
odnose, vidiš jasno sliko, kako so
znali klerikalci ubiti samostojnost,

Nemški verzi so Prešernovi.⁴⁾
Ves napis je izveden v kurzivni pi-
savi. Spomenik je izdelan iz črnega
lesnobraškega marmorja.

Takoj poleg Koritkovega stoječi
spomenik Copov je tudi izklesan iz
črnega marmorja. Plošča, stoječa na
podstavku, ki ga kiti ornament v po-
dobi drevesnih listov, vsebuje zlati
napis v bohoričici, ki ga je zložil
Prešeren:

Matiija Zhop

rojen 26. dan Profenza leta 1797.
umerl 16. dan maliga Šerpana
leta 1835.

Jesike vne Evrope je uzhene
Govoril, ki v tem tihim grobu lpi;
Umetnoiti le ljubil je, sjubljenje
Mu ble fo ure, ko njim flushil ni;
Mladenham v Reki, v Lvovu in
v Ljubljani,
Netrudni uzhnik, je um vedril;
Ako bi daljši zhafl bli mu dani,
Svoj narod s piimi bi rasvetlil bil.
Peró saftavi komaj, itare Slave
Buditi rod — odnéie val ga Save!

Nad to ploščo leži ornamentirani
friz in nad njim v ospredje moleč

⁴⁾ S tem bodi izpravljen tudi
pomota »Slovanova« IX. ex 1909. na
str. 286. sq., trdeča, da ima Koritko
na nagrobnem spomeniku le nemški
napis, ki ga je spisal Prešeren.

»geison« (venčasti žižček.⁵⁾ Nad
geisonom stoji srebrnobrezana od-
prta knjiga iz belega marmorja, ki
sloni na obilnem atiskem kanelira-
nem, na vrhu odlomljenem stopu,
stoječem na podstavku v zidni odpr-
tini in ki ga ovija pozlačen bršljan.
Vrhu stopa ždi nova, iz peščenca iz-
klesana sova, — znak učenosti. Pr-
votna stara taka ptica, ki se je pa iz-
gubila, — najbrže jo je kdo odnesel,
— je bila iz belega marmorja.

Na desni strani Vodnik-Knezove
rakve ima prvi slovenski pesnik svoj
nagrobni spomenik, ki stoji celotno
v niši. Nad stilobatom se vpenja
kaneliran karski stolp, ki meri v vi-
sokosti s kapitelem in frizom vred
1-59 m. Kapitel ima jonsko obliko in
se opira na biserni astragal z orna-
mentiranim »ehinom«. Abakus nad
ehinom ima voluti, ki ste spojeni med
sabo z vencem. Friz krasi zobat orna-
ment. Nad njim stoji na srebrni
štirioglavi bazi, ki jo sredi dveh zla-
tih akantovih listov kiti zlata roze-
ta, visoka, spodaj ozka, proti visu
vedno bolj trebusasta srebrna grška
amfora. Pozlačena kanelirana noga
jej zavzema celo spodnjo tretjino. Ob
gorenjem robu pod vratom se naha-
jajo krožci, skozi katere je vtaknjen
zlat velum, ki se vije okoli vaze. Po-
zlačeno grlo kaže dvojce ročev. Preko

⁵⁾ Žižček — Gesimse; trnovsko-
krakovski poznavanje. Prinesi mi
žveplenke z žižčka, mi je rekal po-
kojni oče.

amforin:ga trebuha je ovita zlata
kača, ki se grize v rep, — simbol
večnosti.

Na gladkem, vzbočenem, ščita-
stem polju sredi stopa blesti zlati na-
pis v bohoričici:

Valentin Vodnik

rojen 3. ívezhana 1758 v Šiški,
umerl 8. profénza 1819 v Ljubljani.

Ne hzhere, ne lina

Po meni ne bó, —

Dovolj je ípomína:

Me pefmi pojó.

Postavili 1819, popravili 1839
perjatli.

Maló níže, dolí proti grofovski
Lichtenbergovi kapelici, čaka z že-
no in svojeci vred vstajenja znameniti
župan in častni mešan ljubljanski,
Janez N. Hradecki. Spomenik mu je
na podstavku stoječa štirioglata plo-
šča iz črnega lesnobraškega marmo-
ja z zlatim napisom:

Joh: Nep: Hradecky

Bürgermeister, kais: Rath
und ständisch Verordneter
geboren am 30ten Aug. 1775
gestorben am 6ten Juli 1846.

Pod tem v latinskih majuskulah:
Maria geborne Schweitzer bis an das

Grab

getreue Gattin des Obigen
gestorben am 29. Mai 1854.

vzeti ogled in ponižati važno inštitucijo občinskega zastava, da marjone Oswaldove. Kako poniževalno je videti, delati sklepe izvoljenih ljudskih zastopnikov z opazkami do klerikalnih tovaršev: izrekli so bo, če ne bodete rekurirali. Vse je torej odvisno od tega, vložil li Oswald rekurz, ali ne. Če ga vložil in naj bo najsmiselnejši pa najkvarnejši občini, deželni odbor, ki je že davno nehal biti I. avtonomna oblast v deželi in je le eksekutiva klerikalne stranke, mu ugodi samo zategadelj, ker ga je vložil vodja idrijskih klerikalcev Oswald. Edino to je merodajno danes pri deželnemu odboru kranjskem, ki ne prša, se-li s tem godi občini škoda, pa tudi ne, se-li rešitev pravno utemeljena. Oswald je deželnemu odboru suprema lex.

Tak je danes položaj v deželi, vse mora pod peto osebnosti klerikalnih mogotcev. Toda prav gotovo ne bo dolgo, ko se položaj spremeni. Ni se moglo ubraniti, da ne bi prišli klerikalci do krmila, a vsled svojih nasilnosti in strašnih krivic, ki jih dan za dan napravljajo vsem onim, ki ne prisegajo na klerikalno zastavo, bodo vse hitreje zdrčali nizdol, kakor pa so pripelzali na vrhunc Ljudstvo samo bo izreklo nad njimi svojo sodbo in pošteno obračunalo z njimi.

Zadnja seja idrijskega občinskega odbora, ki se je vršila v sredo zvečer, je bila vsled svojega dnevnega reda in teka razprav posebno zanimiva.

Pred prehodom na dnevni red je župan poročal, da je došlo poročilo od tržaškega poštnega ravnatelstva, da s pošto zvezo Vipava-Idrija ne bo nič, ker so poizvedbe dogdale, da bi uvedba te poštne zveze bolj služila osebnemu kakor poštному prometu. Ne vemo, so li pri tržaškem poštном ravnatelstvu vobče posebni reakcionarci, ali le nimajo smisla za potrebe slovenskih dežel. Nobena se tako upravičena prošnja idrijskega mesta ne najde milosti pri tržaškem poštном ravnatelstvu. Drugod moderni poštni avtomobili, na idrijskih cestah pa še srednjeveški poštni vozovi. Neverjetno se čuje, da moraš potovati s pošto iz Sv. Lucije na bohinjski železnici v Idrijo preročiti v Cerknem. Iz Sv. Lucije odhaja pošta zjutraj ob 6. in pride v Idrijo šele drugi dan ob pol osmih zjutraj in vendar je proga dolga le 36 km. Kaj takega je le v avstrijski poštni zvezi mogoče in se posebej pod tržaškim ravnatelstvom. Nobena prošnja idrijske občine ne pomaga.

O prošnji idrijskih visokošolcev za podpore v svrhu nadaljevanja študij je bila značilna razprava. Klerikalni odborniki so zahtevali, da se o tem obravnava v tajni seji. Dokaz slabe vesti. Odbornik Alojzij Pegan se je temu uprl, češ, da se dijaki niso sramovali vložiti svojih prošenj in se jim tudi ni treba sramovati, če se javno razpravlja o njihovih prošnjah. Sicer pa so odborniki odgovorili javnosti, kako se razpolaga z občinskimi denarjem. Nato je bilo sklenjeno, obravnavati v javni seji. Za leto 1911 bi znašale podpore 853 K, ker pa je neizčrpanega kredita še 380 K, bi trebalo dodatno dovoliti 473 K. Klerikalci so temu odgovarjali in zahtevali, naj se porabi le toliko, kolikor je še za leto 1911 dovoljenega kredita. V boj je to pot poslal Oswald c. kr. nadoskrbnika Josipa Vitouša. Naravnost čudimo se, kako je mogel ta češki uradnik prevzeti tako nalogo. Vihar ogorčenja je nastal med naprednimi odborniki in na galeriji. Odbornik Vitovš je zahteval pojasnila, kje se dobi pokritje za večji izdatek. Župan mu je moral večkrat pojasniti, da iz večjega dohodka na občinskih dokladah.

neposredno nad Hradeckijevim spomenikom vrhu strehe.

Omenil sem že gori, da se je prenovil nagrobni spomenik in popravila gomila Zajčeva. Preprosti belomarmornat križ vrhu kockastega podstavka z lakoničnim napisom:

Frane Zajc,
akad. kipar.

označuje grob tega znamenitega umetnika, ki se je bil narodil dne 4. grudnia 1821. l. v Sovodnju pri Novi Oslici in umrl 8. svečna 1888. l. v Ljubljani na Karlovski cesti v »Wasserkasarni«.

Pripomnil bom končno še, da je slovit domači slikar Janez Wolf, porojen dne 26. grudnia 1825. v Leskovcu pri Krškem in zamrl dne 12. grujna 1884. v Ljubljani, brez nagrobnege spomenika. Skrajno zanemarjena gomila mu je danes težko najti. Leži pa na novem pokopališču v »Lovčevih jamah« v 45. vrsti v grobu št. 13. — Bi li hotel kdo pripomoči, da se temu zaslužnemu slovenskemu trpinu, ki nima nobenega svojca, preskrbi kak mal nagrobni spomenik? Spomnite se ga vi, gospoda duhovska, ki vam je za neznan honorar kitil božje hrame s svojimi krasnimi umotvori! — Tudi Murn - Aleksandrov grob vzdihuje po popravilu in z njim še marsikateri drugi.

Mi bi pa temu klerikalnemu uradniku pojasnili, da od tam, kjer on prejema svojo plačo in tantijeme — iz idrijskega rudnika. Za letošnje leto je prejel poleg dobre plače in raznovrstnih bonifikacij, ki jih imajo rudniški uradniki, še okrog 600 K nagrade. Bojda ima tudi večje posestve na Češkem. Ali ni torej čudno, da uradnik Vitouš z najlepšimi dohodki, ki pa jih mu nikakor ne zavidamo, ne privošči ubogemu rudarskemu sinu visokošolcu borne letne podpore 300 kron? Ali niso te krone krvavo zaslužene od dijakovega očeta in njegovih prednikov, ki so za par krajcarjev spravljali erarju bogate zaklade iz idrijskega rudnika? Zakaj Vitouš ne protestira proti nagradam, ki jih prejema Oswald za romanje v sveto deželo? Klerikalcem so dobro odgovarjali napredni odborniki Pegan, Dragotin Lapajne, ki je izjavil, da se ne čudi, če tuji nasprotujejo dijaškim podporam, a neverjetno je, da se najde Idričan in celo med delavskimi sloji, ki ne privošči nekaj kron podpore rudarskemu sinu visokošolcu. Občinski svetovalec, socialni demokrat Alič, je umestno pripomnil napram klerikalcu Kristanu, ki je proti vsakemu šolanju, ker ga izšolani pozneje izkorišča, da je vendar boljše, da ga že izkorišča Slovenec, kakor pa Nemec ali Lah ali drug tujec. Pomisliti je treba, koliko je idrijsko mesto žrtvovalo za vzdrževanje realke, sedaj pa naj bi vzgajala duševni proletarijat. Tudi je dostavil Alič, če bi se imelo po klerikalni želji razdeliti le 300 K med 14 prosilcev, je boljše, da si kupijo revolver, ker s par kronami vendar živeti ne morejo. Po dolgem prerekanju za 400 400 kron v tako človekoljuben namen, se vendar klerikalci omajajo v toliko, da dovolijo v podpore za letošnje kalendarno leto. Pri tej točki so se pokazali klerikalci pač v vsej nagoti. Morda bi se dalo govoriti s klerikalnimi odborniki, da jih ne tlačijo čuti mora prokletstvo Oswaldove hudobnosti in zlobnosti. Videti je bilo iz te in iz poznejših razprav, da so od Oswalda, svojega komandanta, popolnoma napačno informirani. Tako je trdil odbornik Knap, da se je izplačalo v preteklem letu dijakom le 1800 kron, dasi je bilo proračunljeno 2000 kron. Iz tiskane računa pa je razvidno, da se je v resnici potrošilo za dijake v letu 1910 2020 kron. Ravnotako je trdil klerikalec Modrijan, da se je potrošilo za reveže manj 400 K od proračunjenega zneska, v resnici pa se je več izdalo nad 600 K. Zakaj vendar slepo verujejo farbarju Oswaldu in se sami ne prepričajo! — Dalje se je dovolilo 10 prosilcem, največ rudarskim vdovam in sirotam, mesečnih podpor v skupnem znesku za 40 K. Tu so klerikalni odborniki zahtevali, da se ja vse porabi, kolikor je proračunljeno, ko vendar pisarjio v »Slovenec« in »Naši Moči« proti ubožnim podporam. Ali služi tudi to le Oswaldove mu hujkanju! Sedaj je prišla na vrsto razprava o pritožbi bivšega župana Josipa Šepetavca proti odloku županovemu, ki mu nalaga plačilo 8193 K 62 v za neopravičeno prezidavo občinskega poslopja št. 509. Župan Štravs pojasnjuje, da je došel nalog od deželnega odbora, zvišati za prej omenjeno svoto računski izdatke za leto 1909 in je zategadelj izdal prejšnjemu županu nalog za plačilo zadevnih stroškov. Za besedo se oglasi odbornik Pegan, ki pravi, da je županov odlok popolnoma nezakonit, ker županstvo nikakor ne more naložiti komu plačilo kake odškodnine, v kar je le redni sodnik kompetent. To je povsem jasno razvidno iz zadnje razsodbe upravnega sodišča. Predlaga torej: občinski odbor se smatra v stvari nekompetentnega razsojati in preide preko te točke na dnevni red. Vname se dolga in deloma zelo živahna razprava. Zanimiva je županova izjava, da mu je tako postopanje nasvetoval sam deželni odbor. — Svetovalec Primožič napravi medklke: Za norec so nas imeli! Po županovi izjavi obžaluje odbornik Pegan ostrejšje besede v kritikovanju županovega odloka. Pojasni še enkrat temeljito pravno stran te zadeve. Plačilo za prezidavanje občinskega poslopja št. 509 ne more nihče drugi naložiti, kakor le redni sodnik, naj pride še toliko fermamov od deželnega odbora. Klerikalci zahtevajo, da se zavrne Šepetavcev ugovor. Stvarna pojasnila odbornika Pegana jih ne morejo prepričati. Oswald jim je tako živo natvezil, da morajo bivši odborniki plačati, da jim je to takor pribito. Stavijo vse polno predlogov, ki pa nimajo ne nog, ne glave. Odbornik Pegan dokazuje, kako zlobno je bilo klerikalno postopanje v tej zadevi. Trikrat so se stavili od napredne strani posredovalni predlogi, toda proti vsem je Oswald rekuriral in jih preprečil. Celo predlog, da se poslopje prezida za ljudsko kuhinjo v proslavo cesarjeve 80letnice, je propadel. Tudi proti temu so bili, da se poslopje prezida za pisarno ekspoziture in stanovanja. Klerikalci vpijejo: Ni

res! S tem le pokažejo, kako kratkoga spomina so. Notar Pegan jih opomni, da o tej stvari še sedaj ni rešen Oswaldov rekurz pri deželnem odboru. To vse so storili klerikalci iz maščevalnosti, ker so hoteli, da stoji podrti zidovje, samo da bi mogli dokazati občini škodo. Prejšnji odbor je imel najplemenitejše namene z prezidavo poslopja. Klerikalci zahtevajo, da se prečita pogodba. Prečita se, in klerikalci povesijo dolge nosove. Tudi s to jih je grdo, da, nesramno farbal Oswald. Po tej pogodbi bi plačevala čitalnica za majhno sobo in tri dni v letu 200 K najemščine, sicer pa bi popolnoma odstopila od vseh pravic do poslopja in bi z njim razpolagala edino občina, kateri danes načeluje socialni demokrat kot župan. Čitalnica je nastopala torej najkulantneje. Prejšnji odborniki so nastopali le v najboljšem namenu za občino in njeno prebivalstvo pri prezidavanju občinskega poslopja št. 509. Nasprotno pa klerikalci z grdim namenom, delati naprednemu občinskemu odboru neprilike in doseči njegov razpust ter ogromno oškodovati občino. Če bo hotel deželni odbor, da se povrnejo stroški za prezidavanje, bo moral nastopiti s tožbo pred civilnim sodnikom. Končno se sprejme predlog naprednega odbornika z večino glasov. — Tudi vprašanje mestne klavnice se po Oswaldovi zasluzi vlačil od seje do seje. Proti tozadevnim sklepom v zadnji seji je vložil rekurz, zopet bo le občina trpela vsled tega. Z ozirom na Oswaldovo pritožbo se ponudbo Matjeja Moravca za nakup sveta za stavbišče sprejme le v slučaju, da deželni odbor zavrne Oswaldovo pritožbo in se klavnica na tem svetu gradi. — Napolisel se na županov predlog izvoli šestčlanski draginjski osek in izvoli tričlansko deputacijo, ki naj podpira težnje idrijskega delavstva pri rudniški upravi. Za olajšanje nastopajoče draginje, ki jo posebno težko čuti delavsko mesto Idrija, naj bi se zlasti zakupilo večjo množino krompirja in fižola in ga po nakupni ceni oddajalo idrijskemu prebivalstvu.

Politična kronika.

Včeraj popoldne se je vršila zaradi železničarskega gibanja konferenca med ogrskimi domobranskimi ministrom Hazajem in vodjo železniškega ministrstva, sekijskim šefom pl. Röllem, ker si hoče vlada zagotoviti pomoč na Ogrskem nastanjenega vojaštva za slučaj, da izbruhne železničarska stavka. Tekom včerajšnjega dneva se je dr. pl. Röll posvetoval tudi z nekaterimi funkcijonari državnoželezniškega ravnateljstva, in so se tudi te konference pečale z grozečim železničarskim gibanjem. Vodja železniškega ministrstva se je baje v večerni konferenci izrazil proti vodjem nemških železnižarskih organizacij, da namerava železniško ministrstvo sklicati enketo o pritegnjenju železničarjev k upravnim reformi in o uvedbi deleznosti na dobičku po danskem vzorcu. Nemški voditelji so zagotovili, da bodo svoje svoj čas izdelane predloge prav kmalu obnovili. Železniško ministrstvo stoji na stališču, da je izključeno, da bi železnižarskim zahtevam ugodilo že s 1. oktobrom. Popoldan je vodja železniškega ministrstva odklonil deputacijo železničarjev pod vodstvom poslancev, vsled česar deputacija sploh ni prišla k njemu. Poslanci pa bodo iz tega izvajali konsekvence v parlamentu. Precej čudno vlogo so igrali nemški železnižarji, ki so potem ko so se slovenski železnižarji že odstranili, šli klečeplaziti k sekijskemu šefu Röllemu in mu naznanili, da slovanskih železnižarjev ni več na Dunaju in da se vrnejo šele 30. septembra. Taka je ona toli hvalisana »Deutsche Treue«!

Na Dunaju so zaprli neko češko šolo in sicer na podlagi prosnje okrajnega šolskega sveta na okrajni zastop zaradi tega, ker je bila šola baje otvorna brez uradnega dovoljenja.

V češkem deželnem zboru so doslegli kompromis glede predloga o podpori proti bedi. Češki agrarci so imeli včeraj popoldne sejo, v kateri so se bavili s kompromisom glede prej omenjenega predloga, kakor so ga predlagali veleposestniki. Češki agrarci so se izrekli za predlog. S tem je torej situacija popolnoma razjasnjena. Predlog se bo odkazal deželnemu odboru.

Nemški križanaki socialisti se hočejo zopet nekako restavrirati in priti v dobro ime. Zabrenkali so na nemško - nacionalno struno in hočejo kar čez noč uničiti Slovane na Nižnjemavstrijskem. V včerajšnji seji nižnjemavstrijskega deželnega zbora so križanaki socialisti protestirali proti otvoritvi nove Komenskega šole v

XX. dunajskem okraju in zahtevali, da se takoj preneha s poučevanjem. Nemški svobodnomiselni poslanci seveda niso smeli zaostati in posl. Hofbauer je protestiral proti temu, da je uradnik deželne hipotečne banke. Redel, anonciral v čeških listih, da prodaja svoje posestvo na Nižnjem Avstrijskem. Višji prokurator te banke Steiner se je seveda temu protestu pridružil, obenem je pa potolažil svoje prijatelje, ker posestva ni kupil Čeh, ampak Nemec. Skoraj gotovo jim pa tudi sovraštvo do Slovanov ne pomore zopet na konja.

Med obema ogrskima neodvisnima strankama je prišlo zopet do sporazuma. Včeraj ste imeli skupno sejo, na kateri ste sklenili, držati se dosedanje taktike. Člani Kossuthove stranke so izjavili, da toliko časa ne bodo odložili orožja, da ne bo vlada dala brambne predloge z dnevnega reda.

Med Francijo in Nemčijo se je glede maroškega vprašanja dosegel baje popolep sporazum. V konferenci, ki ste jo imela Kiderlen-Wächter in Cambon v četrtek, sta se popolnoma zedinila. Tako vsaj poročajo nemški listi, vendar pa pristavljajo, da francoski poslanik še ni prevzel nikake obveznosti. O vsem bo še sklepal francoski ministrski svet. V francoskih političnih krogih so sicer baje tudi mnenja, da se je dosegel sporazum, morajo pa še sestaviti precej kočljive formule. Na vsak način treba počakati še nekoliko časa, in morda še precej časa, da bo to vprašanje definitivno rešeno.

O atentatu na ruskega ministrskega predsednika poročajo, da je konstatirano, da je Bagrov namerala prvotno umoriti carja. Svoj načrt bi skoraj izvršil. Bagrovu se je posrečilo priti do vrat dvorne lože, kjer ga je ustavil neki častnik, ki ga je poznal kot člana tajne policije in ga je vprašal, kaj želi. Bagrov mu je odgovoril, da ima neko važno poročilo za Stolypina. Nato je pripomnil častnik, da se Stolypin ne nahaja v dvorni loži, temveč da sedi v parketu, in je ukazal Bagrovu, naj odide. Bagrov je odšel v parket, kjer je ustrelil Stolypina. — V dvornih krogih pripovedujejo, da se je starejše carjeve hčerke v kijevskem gledališču kar naenkrat po drugem dejanju polastil velik strah. Vsled tega je prosila carja, naj zapusti gledališče. Car tega ni storil, temveč je šel s hčerko v mali salon dvorne lože. Tako car ni bil priča atentata na Stolypina. — Obravnava proti Bagrovu je bila včeraj končana. Vojno sodišče je obsodilo Bagrova na smrt na vesalih.

Na Francoskem so spustili dve veliki oklopni ladiji in sicer »Jeanne d'Arc« in »Courbet«. Ti dve ladiji ste večji nego prvi angleški dreadnoughti. Gradili so te dve ladiji komaj eno leto.

Tripolitsansko vprašanje bo menda stopilo na mesto maroškega vprašanja. Gotovi krogi v Italiji se navdušujejo za to, da bi Italija s silo zasedla Tripolis. In nekateri časopisi poročajo že o vojnih pripravah Italije. Tako poroča berlinska »Morgenpost« iz Milana, da je iz Specije odplul del mornarice z zapечатeno ordo. Neka velika parobrodna družba v Genovi je dobila povelje, da dva svoja največja parnika vladi na razpolaganje. Kot izhodišče vojaških operacij imenujejo Sirakuze. Nasprotno temu pa poroča »Giornale d'Italia«, da je Giolitti opozoril kralja, da bi se morala Italija dober mesec pripravljati, če bi hotela zasesti Tripolis brez sporazuma s Turčijo. Treba bi bilo najmanj 40.000 mož in državni proračun bi se moral tako zelo obremeniti, da bi bilo boljše mirno se pogoditi s Turčijo ter ji plačati gotovo svoto denarja. — Turčija pripravlja noto na rimsko ministrstvo, v kateri bo prosila, naj ji Italija popolnoma določno sporoči svoje namere. Turška vlada sicer ne dvomi o lojalnem mišljenju italijanske vlade, toda italijansko čapsopisje je tako zelo razburilo javno mnenje v Turčiji, da je treba popolne jasnosti.

Štajersko.

K zopetni izvolitvi Ornigovi za ptujskega župana piše »Mar. Ztg.«: »Treba je k poročilu o tej izvolitvi dostaviti, da Ornig nikakor ni bil izvoljen enoglasno (kakor so risali graški listi), temveč samo s 16 glasovi. Čemu torej svoječasna komedija z odstopom? Ako bo to šlo tako naprej, bo papa Ornig lahko slavil 50kratni jubilej odstopa in zopet sprejetja županske časti. Igrala bo ob tem jubileju znana pikolska godba. Mi samo obžalujemo, da se ni dalo na kandidatsko listo občinskih odbornikov zelo spoštovanega našega someščana,

g. Kasimirja, ki je bil že 25 let član ptujskega mestnega odbora. Po seveda, to listo je sestavila pri nas gotova (Ornigova) klika in je njeno izvolitev s pomočjo brezstidnih agitatorjev in javnega glasovanja tudi dosegla. Kasimirju se je že takrat povedalo, da zleti iz občinskega odbora, ko je imel glede rotovške stavbe svoje lastne nazore in ni bil z njo zadovoljen. Pri nas je stvar jako prosta: rabimo namreč samo avtomate. Pritisni na št. 1 in rekel bode »da«, pri št. 2 »ne« in pri št. 3 dosežeš sijajno zaupnico. Tako postopanje je seveda najboljšje, da se človek znebi neprijetnih someščanov in odbornikov, kateri so drugega mnenja. Ako ne gre z dobrim, pa gre s slabim. To so »narodni cilji« spodnjestajarske nemško-narodne politike. Zanimivo je tudi, kako se v našem mestecu sklicujejo seje občinskega odbora. Čisto nepričakovano pride ob 11. popoldne, tako da se nihče ne more na sejo pošteno pripraviti in se najvažnejše zadeve kar kratko malo rešijo. Glej genialni prizidek k »Studentenheimu«! Ako so pa opozicijski nalcii zadržani in ne morejo priti k seji, tedaj se hitro rešijo stvari, katerim bi se eventualno nasprotovalo. S pomočjo graških listov se potem raztrobenta slava ptujske klike po celim Spodnjem Štajerju. A le pride v Ptuj in ogledje se to dorado dobav za občino! Z visokodonečimi frazami slavijo ti gospodje svoje delovanje, naročajo si razne zaupnice in podoknice, hvalijo svoje nemštvo — a to je le krinka za povsem druge cilje. No — Ornigova klika še ostane nekaj časa pri koritu. Mi ji želimo dober tek in mnogo zabave pri vselem in dobičkanosnem dobavljanju!

Umrli je v Trbovljah pri Celju 20. septembra Rozalija Draz, posestnica in šivilja. Pokojnica, ki je bila v vasi zelo priljubljena, zapuščala 4 male otroke.

Iz Celja. Na trgu pred kolodvorom pobira za mesto mitnino neki mlad fant, sin gostilničarja pri Črnem orlu. Celjska občina rada jemlje v službo ljudi, ki so se povsod drugod ponesrečili in niso za nobeno drugo rabo, kakor kvečjem za poltične izgrede in narodnostne štenkarije. Eden takih stricov je bojda t. omenjeni mitničar. Na drugi strani pa mora star možakar, ki se je pri občini čisto zdelal, za par desetice na dan ceste pometati, ako noče gladu poginiti. Taka je nemško-nacionalna ljudomilost!

Cebelarska podružnica za Savinjsko dolino priredi sledeče podučne čebelarske shode in sicer: V nedeljo, 24. septembra, ob 3. popoldne pri podružničnem tajniku g. Pečarju v Dolenji vasi, tik št. Pavla; v nedeljo, dne 1. oktobra, v št. Ilju pri Velenju (čas in natančnejši kraj se določi pozneje). V nedeljo, 8. oktobra, se vrši zadnje predavanje in ob enem tudi občni zbor pri gospodičnah Žužovih v Zaleu ob 3. popoldne. — Čebelarji, udeležite se vsakega teh shodov v prav obilnem številu.

Tajnik.

Častno diploma je podelila c. kr. kmetijska družba goriška, oddelek Cervignano, o priliki gospodarske razstave v Cervignanu g. Andreju Hedžetu, gospodarskemu uradniku v Conasteri pri Ogljeju, za zasluge v kmetijsko strokovnem oziru. Odlikovan je Slovenec, štajerski rojak, od Sv. Bolfenka pri Središču.

Zveza gospodarskih zadrug v Gracdu, Francev trg 2, javlja: Zveza bo od srede septembra naprej vsak teden, dokler bo imela dovolj ponudb na razpolago, prodajala na veliki dunajski tržnici sadje svojih članov, oziroma pri nji včlanjenih zadrug. Sadje se prevzame na podlagi prijave in pritrditve ali za naprej določeno, trdno ceno ali pa v komisijalno prodajo. Pri slednji se razum izdatkov v gotovini (voznina, izdatki za spravljajanje na trg in tržna pristojbina) še odtegne 5% kosmatega izkupička kot provizija za prodajo. Z ozirom na veliko važnost, ki jo ima dunajski sadni trg za štajerske sadjarje, pozivamo vse svoje člane, naj se te v skupni blagor namenjeni uvedbi kolikor mogoče številno poslužujejo. Letos je za to baš ugodna prilika, ker je zimskega sadja splošno malo in ga je torej mogoče spraviti zelo dobro v denar. Prijave, v katerih naj bo naveden natančen naslov, množina vsake sadne vrste, ki je na razpolago, nje kakovost, čas, kdaj bi se sadje poslalo in pogoji, pod katerimi se naj prodaja in navedba članstva, se naj pošljejo naravnost »Zvezi«.

Strašna družinska tragedija. V Dobrunjah je povila žena bogatega kmeta Hrisehica trojčke. To je moža tako ujezilo, da se je v jezi napil in šel nato domov razsajat. Med prepričom s poročno je zagrabil sekiro in ubil ženo in dva novorojenčka. Tretjega je rešila babica s tem, da je prestrigla udarec in zbežala. Divjak je za zadel na hrbtni in tudi močno ranil. Nato je bežal proti Dravi in skočil v vodo, kjer je utonil.

Drobne novice. U mrl je posestnik in gostilničar Pavel Glaser v Reki blizu Hoč še le 49 let star. — Zaprl so v Mariboru 37letnega Andreja Drevenška, doma iz Dolenje v ptujskem okraju, zaradi cerkvenih vlomov. To je tisti možak, ki je vlomil dne 18. avgusta 1911 v podružnico Sv. Jurja blizu Dola in odnesel precej suhega denarja iz zakristije in pa nabiralnikov. Mežnar Jakob Peklar ga je takrat pri delu zasačil in zasledoval, a ga ni mogel prijeti. Sedaj ga je aretirale nek stražnik na Tržaški cesti v Mariboru. Našli so pri njem mnogo drobnega denarja (vlomil je najbrže še kje v kako cerkev) in orodja za vlome. Drevenšek je bil že večkrat kaznovan zaradi tatvin in goljufij. — Prestavljena je poštna praktikaninja Elza Praunzeis iz Ljutomerja v Brežice. — V Rogoški Slatini se je vršila te dni posebna slavnost na čast učitelja Jakuba Vrunkerja iz Leskovca pod Ptujem, ki je prišel kot 5000. gost v letošnji sezoni v Slatino. Vršil se je slavnostni večer, katerega se je udeležil tudi deželni odbornik Stallner G. Vrunker je dobil srebrno pisalno orodje v spomin. V svojem nagovoru se je spominjal ravnatelj Mulli razvoja kopalnice Rogoške Slatine: l. 1825., ko se je začelo goste šteti, je bilo 529 gostov; leta 1838. že 1048 gostov, leta 1852. pa 2864 gostov. Leta 1900 je bilo prvič 3000 gostov in letos prvič 5000. — Iz Celja. Zadnji čas krajevo neznanj storilec prav pridno cvetlice z nemškega kopalnišča. Cvetlice se najbrže prodajajo. Škode je približno 80 K. — Zgoraj je hiša in gospodarsko poslopje posestnika in čevljarja Kovčiča v Vračah blizu Podčetrtna. Zažgali so otroci. Škode je približno 8000 K. — Iz Konjice. Trški vodovod podaljšajo skozi vas Prevrata do bolnišnice rdečega križa. Podaljšava bo stala približno 5000 K.

Koroško.

Porotno sodišče v Celovcu. V četrtek se je vršila pred celovskim porotnim sodiščem obravnava proti 28letni dekli Ivani Lammer iz Sobotke radi detomora in 18letnemu hlapcu Sebastijanu Gosch iz Sentjurja pri Volšperku radi pripravljanja k umoru. Zdravnik je dognal, da je bilo dete mrtvo rojeno. Sodišče je morilko in njenega morilca opustilo glede umora, kaznovalo pa ju je zato, ker nista poklicala k porodu babice. Lammerjeva je dobila 4 tedne strogega zaporja, Gosch pa tri tedne strogega zaporja. Večraj pa se je vršila obravnava proti 47letni požigalki Mariji Schmautzer, ki je zažgala posestvo Antona Piklna v Trebah. Schmautzerjeva je priznala, da je zažgala posestvo iz maščevanja. Sodišče jo je obsodilo na pet let težke ječe.

Mrtvo truplo na železniškem tiru. V Sinčevsi je našel železniški čuvaj pri vzhodni uvozni menjalnici na kolodvoru mrtvo žensko truplo. Zenske niso spoznali. Imela je odtrgano desno roko in zmečkan lobanjo. Neznano je, kateri vlak jo je povozil, in ali se je neznanka ponesrečila ali je skočila sama pod stroj. Občesanje so našli vojak v gozdu tik nad Celovcem nekega ključavničarskega pomočnika. Ime samomorilca ni znano.

Primorsko.

Nova banka v Trstu. Laški liberalci v Trstu bodo ustanovili v Trstu novo banko, zvano ljudska kreditna banka »Banca di credito popolare«. To banko nameravajo ustanoviti na mesto prejšnje banke »Banca popolare«, ki je že lanske leto likvidirala. **Kolera.** Nevarno se je razširila kolera nenadoma v Dragi, v okrajih Sušak. Od 22. avgusta je obbolelo sedem oseb, pri katerih je pokazala bakteriološka preiskava kolero. V zadnjem času pa so 4 umrli. Deželna vlada je proglasila Drago glasom odstavka 7 pariške konvencije za okuženo. Na novo so obbolele zopet 4 osebe. V Dragi so postavili infekcijsko barako in uvedli stalno zdravniško službo, za katero so namestili zdravnike iz Zagreba. Zdravniki so našli tudi mnogo bacilosecev. Preiskava vodnjakov je pokazala, da je voda okužena. Vodnjake so zaprli in dovažajo vodo v sodih iz Reke. Če se bo pojavilo še več slučajev, bodo občno popolnoma zaprli. Novejša poročila trdijo, da je umrlo v Dragi do sedaj 9 oseb za kolero. Predvčerajšnjem je obbolel nenadoma neki dveletni otrok, ki je v par urah umrl. V bolnici na Trsatu je 40 oseb, ki so pod zdravstvenim nadzorstvom. Iz Zagreba je prišlo v Drago pet zdravnikov. Vsi tovarniški delavci iz Drage in bližnje okolice, ki hodijo v Reko, morajo ostati doma. Bakteriološka preiskava mornarjev laške jadrnice »Spiridione«, ki je priplula iz Chi-

oggie, je konstatirala dva baciloseca. Oddali so ju v bolnico. Jadrnica je v kvarateni.

Pomorski promet v Trstu. Iz Trsta je odplul večeraj Lloydov parnik »Semiramis« v Aleksandrijo. Med 57 salonskimi pasazerji, ki so večinoma Angleži, se nahaja tudi Hussein paša, Jousir, Leva in Waston-paša. Parnik je imel tri ure zamude, ker ni izločil pravočasno blaga. Med tem je prišel iz Carigrada tudi Lloydov parnik »Baron Beck«, ki je pa pripeljal le malo potnikov. Ti so pripovedovali grozne stvari o razširjenju kolere v Carigradu, po celi Turčiji, posebno pa v Albaniji. Oblasti, zdravniki, ne vedo, kaj bi ukrenili, ljudstvo je silno razburjeno, kolera pa se rapidno širi. Parnik so poslali v lazaret, kjer ga bodo desinficirali. Med potniki ni bil nobeden okužen. Iz Grške pričakujejo še dva parnika in sicer »Galicia« in »Uranos«. Vsi parniki imajo sedaj zamudo, ker je na jugu silno slabo, megleno vreme in vlada južni veter. Za zimsko sezono je določil Lloyd še tri parnike, ki bodo vozili v Aleksandrijo. Dne 23. oktobra odpelje »Ilirija«, 30. oktobra »Mostar« in 6. novembra »Istria«.

Polet iz Benetk v Trst. Znani tržaški avijatik Vidmar, ki je dosegel do sedaj že jako lepe letalne uspehe, posebno pri poletu iz Gradeva v Trst, si je nabavil nov Bleriotov stroj, ki ima 50 konjskih sil. S tem strojem, ki je veliko boljši kot njegov prejšnji stroj, bo poskusil v nedeljo polet iz Benetk v Trst. Dvignil se bo na otoku Lido in upa preleteti 112 km dolgo pot v eni uri in en četrt. V Trstu se bo pustil na tla na pomolu Franc Jožefov št. 5, torej na onem mestu, kakor pri poletu iz Gradeva. Vidmar si hoče priboriti častno nagrado tržaškega mesta, ki jo je razpisalo za to polet.

Cerkveni rop. Poletnočnjem so vdrl v cerkev v Miljah tatovi. Skopali so luknjo skozi zid. Razbili so tabernakelj in odnesli dva kelih, en križ, dva srebrna okrasa, dva medena svečnika in eno posodo iz medi. Vrednost ukradenih stvari znaša 300 kron. Vlomilcev, ki so ušli iz cerkve skozi zakristijo, kjer so razbili vrata, še niso dobili.

Kako je prišlo do umora srbskega kralja Aleksandra in kraljice Druge?

XV.

Avstro - Ogrska nima ničesar proti prevratu.

Drugega dne sem odpotoval na Dunaj. Na Dunaju sem takoj poiskal Jašo Nenadovića in ga obvestil o svrhi svojega prihoda.

Vendar se nisem smel zanašati samo na Nenadovića zagotavljanja, ker sem vedel, da je njemu ležalo samo na tem, da se stvar izvrši, da pa je malo uvaževal to, da-li bi Avstro - Ogrska prešla preko dogodkov na dnevi red, še manj pa je vodil račun o naših glavah.

Zato sem se potrudil, da stopim preko svojih in Nenadovićevih prijateljev v zvezo z ljudmi, od katerih bi lahko točneje in natančneje poizvedel o stvari. Radi tega sem moral ostati na Dunaju več dni, to je tako dolgo, da nisem dobil zanesljivega prepričanja in sicer na mestu, ki sem ga smatral za merodajno, da bo Avstro - Ogrska po prevratu v 24 urah priznala izvolitev kneza Petra Karagorjevića za kralja Srbije.

Ves srečen in zadovoljen, da se mi je misija posrečila, sem se vrnil v Beograd. Ko sem sporočil Genčiću uspeh svoje vrlo važne misije, mi je rekel:

»Oče, ker smo tudi s te strani zasigurani, lahko sedaj svobodno delujemo naprej. Če se nam bo posrečilo, da bo prevrat uspel, potem se nam ni nikogar več bati. Srbija bo v tem slučaju jela živeti novo in zdravo življenje, ona bo postala pravi Piemont podjarmljenega srbstva.«

Tako smo idealizirali takrat Genčić in jaz in vsi oni mladi častniki, ki so v svrhu, da rešijo svoje domovino, žrtvovali svoje glave.

Ko sem bil na Dunaju, nisem, iz kakšnega vzroka, sam ne vem, absolutno čisto nič prikrival svojih stankov z Jašo Nenadovičem, dasi sem zelo pazil na ljudi, ki so prihajali v Nenadovićevo bližino. Z Nenadovičem sva celo hodila po javnih lokalih. Nekoč sva celo skupaj sedela pri Ronacherju. Takrat sta prišla k naši mizi Milan Mostić, odvetnik, in Mita Popović. Mislim, da samo radi tega nisem imel pri povratku v Beograd nobenih neprilik, ker so vedeli, da sem bil tudi v družbi z režimskimi kreaturami in vohuni.

Ne samo, da me niso na begradskem kolodvoru pri povratku z Dunaja preiskali, marveč mi celo niso zamerili, da sem se na Dunaju javno

sprehajal z Nenadovičem ter se s njim posvetoval.

Torej zasigurani tudi od te strani, to je da Avstro - Ogrska ne bo delala nobenih neprilik radi prevrata, smo sklenili, da se brez odlaganja delo nadaljuje. V Beogradu smo takoj obvestili o našem velikem uspehu vse naše ljudi, v Niš pa sem odpotoval sam, da sporočim tamkajšnjim našim somišljenikom, da ni več nobene zapreke za izvršenje našega načrta. Obenem smo tudi določili, na kakšen znak da naj določeni častniki pridejo v Beograd neposredno pred prevratom.

Po moji vrnitvi v Beograd smo nadaljevali posvetoovanja, kako bi se dala stvar pospešiti, ker se je jelo že o tem mnogo govoriti, da obstoji v častniškem koru zarota in ker se je prilično že celo vedelo za imena posamnih častnikov.

Vabilo na SHOD

narodno-napredne stranke, ki bo

v sredo, 27. t. m. ob 8. zvečer v veliki dvorani Mestn. doma.

DNEVNI RED:

Atentat na obrtno šolo v Ljubljani.

Poroča deželni poslanec dr. Karel Triller.

Semešani! Vprašanje obrtno šole je velike važnosti za vse sloje ljubljanskega mesta. Zato pridite vsi, brez razlike stanu, na ta važen shod.

Izvrševalni odbor narodno-napredne stranke.

Dnevne vesti.

+ **Somišljenikom!** V zadnjem času se je razvila ponekod med pristaši narodno - napredne stranke javna polemika zaradi raznih spornih vprašanj večinoma lokalnega pomena. Žalibog ta polemika ni ostala vedno stvarna ter se je čisto le preveč izrabljalo tudi gostoljubnost našega lista. Zlasti velja to, kakor smo se sedaj informovali, o povsem neopravičenih ošebnih napadih na zvestega in izkušenega naprednjaka g. Karla Rozmana v Novem mestu. Izjavljamo vsled tega, da naš list za take stvari ni in ne bo nikomur več na razpolago. Obenem pa apelujemo na disciplino somišljenikov, prose jih v popolnem soglasju s strankinim vodstvom, da naj zapostavijo v teh resnih časih vse malenkostne osebne difference ter naj stopajo složni v boj za našo pošteno narodno in napredno stvar!

+ **O instituciji jugoslovanskega ministra.** »Edinost« pravi, da ne zahteva klerikalnega ministra, marveč institucijo jugoslovanskega ministra, obenem pripominja, da se zavzema za imenovanje jugoslovanskega ministra - rojaka a to, ker je sedaj za to zahtevo najugodnejši čas. Nimamo namena polemizirati z »Edinostjo«, navesti hočemo samo nekatera fakta, ki bodo povedala več, kakor če bi na dolgo in široko polemizirali s spoštovano »Edinostjo«. Če je sedaj najugodnejši čas, da se izvede institucija jugoslovanskega ministra, je veliko vprašanje, saj je znano, da Nemci še nikoli niso imeli tolikega vpliva na centralno vlado, kakor dandanes. Najugodnejši čas, da se uresniči zahteva po jugoslovanskem ministru - rojaku, je bil takrat, ko je ministrski predsednik baron Beck sklical parlament, izvoljen na podlagi splošne in enake volilne pravice. Takrat je imel baron Beck v svojem programu, da se poiliti v kronski svet tudi zastopnik Jugoslovancov — kot jugoslovanski minister - rojak. Dotični dekret je bil že takorekoč podpisan, vstaviti bi bilo treba vanj samo še ime ministra — dr. V i e k a I v e e v i c a. Toda stvar je padla v vodo, ne morda za to, ker so Nemci ugovarjali proti imenovanju ali ker si je morda vlada premislila. Imenovanje jugoslovanskega ministra - rojaka je izostalo zategadelj, ker je vložil dr. Šusteršič najenergičnejši protest proti temu, da bi bil imenovan dr. Ivčević za jugoslovanskega ministra - rojaka, češ, da so Jugoslovani, zlasti pa klerikalni Slovenci načelni nasprotniki institucije ministrov krajanov. Ali se morda »Edinost« še spominja kampanje, ki jo je takrat vodil »Slovenec« baje načeloma proti instituciji ministrov rojakov kot taki? In če se spominja, potem bo pač uvidevala sama brez nadaljnjih argumentov našo stran, da gre sedaj samo za klerikalnega ministra, ni malo pa ne za institucijo kot tako! Ali se je

vsprlo tega nadejati, da se bodo končno tudi »Edinost« odprle oči, da bo spreviedela, da se ne peha za skupno narodno stvar Jugoslovancov, marveč samo za osebo dr. Ivana Šusteršiča!

+ **Sodniško germaniziranje.** Gospod Elsner hoče opravičiti vse Hohenburgerjeve in Pittreichove nade. Svoje moči posveča z največjo vneto ponemčevanju, kakor bi se hotel s tem maščevati svojemu očetu, ki mu je v mladih letih marsikdaj našel navil, če ni slovenski govoril. Elsnerjev oče je bil sicer Nemec, a je hotel, naj njegov sin vzljubi tudi slovenski jezik in slovensko prebivalstvo. Zdaj je gospod Elsner vpeljal zopet novotarijo. Leta in leta so sodni zdravniki dobivali za sestavo svojih partikularijev dvojezične tiskovine. Nemci so jih lahko nemško izpolnjevali, Slovenci pa slovensko. Zdaj je gospod Elsner temu napravil konec. Tiskovine so postale samonemške. S tem hoče Elsner prisiliti slovenske zdravnike, da bi polagali nemške račune. Toda Elsner nima te pravice in zato upamo, da se bodo slovenski zdravniki njegovemu poskusu odločno uprli in slej kakor prej polagali slovenske račune.

+ **Klerikalci že pripravljajo ljudstvo na nove vojaške zahteve.** Kakor znano, je bil bivši vojni minister baron Schönaich nasprotnik prevelikih vojaških bremen in sicer iz enostavnega vzroka, ker bi jih davkoplačevalci pri sedanjih krivičnih porazdelitvi posameznih davkov ne mogli prenašati. Vsled tega svojega naziranja se je tudi zameril gotovim višjim krogom, ki so zelo bojovitega značaja in ki hočejo v oboroževanju konkurirati z največjimi državami, ki imajo kolonije v vseh delih sveta. Ker imajo pa ti krogi v Avstriji velik in deloma odločen vpliv, je moral baron Schönaich odstopiti in na njegovo mesto je stopil mož, ki je — kakor se trdi — odločen pristaš bojovite struje in avstrijskih višjih krogov. Dr. Ivan Šusteršič se je v zadnjem zasedanju delegacij pokazal kot zvestega zagovornika te struje in je odločno izjavil, da so zahteve barona Schönaicha premajhne in da se naj torej vojaška bremena zvišajo. Temu svojemu naziranju je ostal zvest. In ker zljaj dobro ve, da je na čelu avstro - ogrske vojne uprave mož, ki se bo odločno zavzel za kolikor mogoče visoka vojaška bremena, je začel krvavo slikati politični položaj v Evropi. Avstriji grozi od vseh strani vojna. In zadnji »Domoljub« pravi, da »bo zlasti proti naši državi butnilo na več strahov.« Takoj na to pa »Domoljub« že pripravlja slovensko javnost na postopanje dr. Šusteršiča v bodočem zasedanju delegacij. Ta klerikalni list namreč pravi: »Zdaj rohneti proti vojaštvu in hujskati ljudi s kanoni, je brezvestno in skrajno pogubno. Bolj kot kdaj nam je treba zdaj smisla za državo in njeno moč.« Ta smisel za državo in njeno moč pa obstoji v tem, da naj naša država izda makar milijarde za nove vojne ladje in kanone. In za vse to bo glasoval dr. Šusteršič kot voditelj tistega ljudstva, ki z obupom gleda v najbližjo bodočnost, ko vsled raznih elementarnih nesreč morda ne bo imelo kruha, da si utolaži glad. Klerikalna stranka pač dobro ve, da ima vojaška stranka v Avstriji prvo in odločujočo besedo in da je protekcija te stranke pri krvavih kupčijah ašalecni zakon vsega upoštevanja vredna.

+ **Grobni narodnih buditeljev.** »Slovenec« je imel večeraj vesel dan. Kranjska hranilnica je dala pisateljskemu podpornemu društvu prispevek za prenovitev grobov Čopa, Korytky, Linhart in Vodnika. To je dalo »Slovenec« povod, da je z urnebesnim krikom planil na liberalce vobče, češ, da sami teh grobov niso v stanu vzdržati brez podpore Kranjske hranilnice. Predvsem moramo vendar vprašati: Kje je pa rečeno, da so ravno liberalci dolžni skrbeti za grobove narodnih buditeljev? Na Slovenskem imajo vendar klerikalci vso oblast v rokah in kdor ima vso oblast, ta ima tudi vse dolžnosti. Tako je po celem svetu. Liberalci se prav lahko in opravičeno postavijo na stališče, da imajo sedaj le eno samo nalogo, iztrgati klerikalcem oblast iz rok. Kadar bodo liberalci imeli vso oblast, takrat bodo imeli tudi vse dolžnosti in jih bodo gotovo bolje in vestneje izpolnjevali, kakor pa sedaj klerikalci. Če vzlic temu liberalci delajo, skrbje in žrtvujejo za razne nestranske namene, ni to njihova dolžnost, marveč samo izraz dobre volje in velike ljubezni za narodno stvar in zanje je to toliko bolj častno, ker ravno tisti, ki imajo vso oblast in vse dolžnosti, namreč klerikalci ničesar ne store. Vzemimo samo grobe Čopa, Korytky, Linhart in Vodnika. Ali bi ne bila pravzaprav dolžnost pokopališke uprave. Kateri pokopališče vendar nese grobne vozte, da bi iz pijetete do umrlih zaslužnih buditeljev slovenskega naroda skrbela za njihove

grobe? Gotovo! Tako je povsod! — A pokopališka uprava se zmeni za to ravno toliko, kakor naši duhovniki. Ti možje zaprtih žepov se še za grob svojega stanovskega brata Vodnika ne zmenijo. Vse žrtvovanje prepučajo klerikalci velikodušno liberalcem, torej tistim, ki nimajo nobenih pravic in torej tudi nobenih dolžnosti. Namesto da bi bili klerikalci skrbeli za grobe buditeljev, se ni ue eden izmed njih zganil. Pisateljsko podporno društvo — pri katerem pa, mimogrede povedano, ni nobenega klerikalnega časnika, saj imajo ti svoje posebno stanovsko in podporno društvo — je moralo to stvar v roke vzeti in je dobilo podporo celo od Kranjske hranilnice. To priča, da ima poleg liberalcev celo nemška hranilnica več smisla za pomen narodnih buditeljev, kakor pa klerikalci. Liberalci in Nemci bodo torej poskrbeli za grobove narodnih buditeljev, samo od klerikalcev ni dobiti nobenega vinarja. Naše stališče napram Kranjski hranilnici se zaradi tega ne bo čisto nič spremenilo, kajti mi delamo na to, da dobe slovenski vlagatelji v vodstvu Kranjske hranilnice primerno zastopstvo in da bo Kranjska hranilnica razdeljevala čisti dobiček po tem, koliko ima nemških in slovenskih vlog. Borimo se torej za pravično in pošteno stvar, za korist in pravico slovenskega naroda in mi si ne damo tega stališča odkupiti, kakor so si ga dali odkupiti slovenski klerikalci.

+ **Klerikalci in »Avstro - Amerikana«.** V boju zoper uvoz argentinskega mesa so naši klerikalci predbacivali posebno socialnim demokratom, da so podkupljeni od »Avstro - Amerikane«. Zdaj se je pa zgodil čudež in klerikalna družba sv. Rafaela dela velikansko reklamo za taisto »Avstro - Amerikano« in vabi izselence, naj se vozijo v Ameriko z novim parnikom te družbe »Kaiser Franz Josef der I.« Kaj pa to pomeni?

+ **Nemški fanatizem.** Pri nemškem šolskem kuratoriju imajo za slugo nekega Johana Obenausa. Mož je Nemec. Služboval je v Ljubljani pri vokalih in ker mu je Ljubljana ugajala in se je tu udomačil, ni šel po dovršenem vojaškem službovanju domov, marveč je ostal tu in si poiskal službo. Dobil jo je pri nemškem šolskem kuratoriju in mislil ustanoviti svoje ognjišče. Seznanili se je z neko Slovenko in se hotel z njo poročiti. Vse je bilo že v redu in dekle je imelo že tudi pripravljeno balo, kar je posegel vmes — nemški šolski kuratorij. Ne vemo natančno ali je bil primarij dr. Boeck ali je bil profesor dr. Binder tisti član šolskega kuratorija, ki je tu nastopil. Obenaus se je rekel, da naj pusti ali službo ali svojo slovensko nevesto. Šolski kuratorij nima nič proti temu, da se Obenaus oženi, ne pusti pa, da bi se oženil s Slovenko. In ker ima Obenaus dobro službo, se je vdal pritisku in je pustil nevesto ter se moral plačati bala. Ta slučaj nam posebno jasno kaže, kako skrajno fanatični in zagrizeni so nekateri ljubljanski Nemci. Med Slovenci žive, v miru in v izobilju, pa tako besno sovraštvo do vsega kar je slovenskega in tak, naravnost pod kazenski paragraf spadajoči terorizem!

+ **Boj gostilnam!** Naši klerikalci so za zagrizeni sovrazniki samostojnega obrtnika. Najbolj v želodec so pa jim trgovci in gostilničarji po deželi. Zoper te se bojujejo z vsemi dovoljenimi in nedovoljenimi sredstvi in sicer edino iz tega vzroka, ker so trgovci in gostilničarji navadno izobraženi ljudje, ki se ne dajo slepo voditi od napol izobraženih in po raznih duhovskih zavodih posirovelih kaplanov. Ni dovolj, da je klerikalna večina deželnega odbora odkrito nastopila proti »Deželni zvezi kranjskih gost. zadrug«, ni dovolj, da so klerikalci s prismojenim in lažljivim abstenenčnim gibanjem napovedali bojkot gostilničarjem — zdaj so razglasili očitno: Boj gostilnam! Zadnji »Domoljub« ga naznaja. Gostilne se mora torej popolnoma uničiti in zatreti. Posebno pa leže v želodec klerikalcem oni gostilničarji, ki so županji, oziroma svetovalci. »Kremer — župan, to tudi ne gre!« pravi »Domoljub«. Zdaj se pa ozrimo nekoliko po kranjskih kmet-skih občinah. Tri petine teh občin ima klerikalne župane, ki so gostilničarji. Tako naj bo n. pr. klerikalni deželni poslanec K o š a k že zdaj prepričan, da ne bo nikdar več županoval v Grosuplju in Štembur ne v Kandiji »ker se mora streti vlada gostilničarjev«. Sicer je pa ta boj, ki ga je napovedala klerikalna stranka gostilničarjem, grda nevažnost, kajti nepobitno dejstvo je, da je več nego polovica vseh plačujočih naročnikov »Slovenca« ravno gostilničarjev, katerim je klerikalna stranka napovedala boj na smrt.

+ **»Bogoljubovo« delovanje.** Bogoljub« ima priznano velike zasluge za poneumnevanje našega doorega ljudstva. To poneumnevanje

se vrši sistematično in tako, da samo sebi gnoji, se podpira in pospešuje. »Kotliški bački« tekmujejo med seboj, »kije so kaj bolj pridni« in, da se vidi, kje je »krepka roka« vmes posegla, objavlja se pregled tistih župnij, kjer je »Bogoljub« letošnje leto znatno »poskočil«: Hrenovci lani 26, letos 91 backov več, Sora lani 36, letos je pridobil ponočni častilec 48 novih kandidatov za neumnost, Semič lani 9 (!), letos je roka krepkeja za 48 bac itd. Tako se krepko agitira za list, z razširjenim listom pa se deluje v dosego strupenih klerikalno-političnih namenov. Vsaka kmečka punca se mora vpisati v Marijino družbo, sicer se jo sumiči . . . vsaka Marijana hči mora biti naročena na »Bogoljuba«, se mora udeleževati shodov in izletov, ki imajo vedno politično ozadje, mora agitirati ob volitvah in za klerikalna društva sploh, prisluzni denarji imajo tudi že določene naslove. »Bogoljub« izkazuje tisoče darov, s katerimi priznavajo slovenski darovalci svojo veliko omejenost, da rabimo najmilejši izraz, »Bogoljub« pa in vsi, ki so odgovorni za njegovo škodljivo početje, dokazujejo, da nimajo sreča za bednega domačina. Cela stran 252. izkazuje darove, katerih pa ne ostane niti vinar v deželi. Tisočaki se pošiljajo za »paganske otroke«, za Bosno, za razne misijone, za »bolgarske reveže«, za »bolgarski vsakdanji kruh«, za cerkev na Beneškem, za cerkev v Derviški Mogili. Tisočaki gredo leto za leto na ta način iz dežele, iz naroda, doma pa stradajo družine, jokajo lačni otroci, obupajo pogoreleci, domove zapuščajo preobremenjeni gospodarji, katerim ne daje rodna zemlja potrebnega živčja, da, draginja povzroča celo nasilje. Slovenski denar gre v Afriko, Azijo, Ameriko, Avstralijo, Sloveniji pa lačni v — nebesa! Vse to gleda vlada in molči!

— Karniolci izživajo. Danes je provociralo po mestu 14 Karniolcev v barvah. Prednji je nosil ogromno gorjačo. S kakim namenom so ti junaki prišli obiskat evetlični dan, ni težko uganiti. Načelnstvo evetličnega dne bo vložilo nemudoma pri policiji in vladi protest proti temu izživanju, ki ga gotovo v Ljubljani ne bomo trpeli.

— Kompromis med Nemci, socialnimi demokrati in klerikali. Kakor smo domnevali, tako se je zgodilo. Danes je zagledala kompromisna lista klerikalcev beli dan. Seveda bodo tajili socialni demokratje zvezo z Nemci in klerikali. Klerikali kandidirajo v I. razredu klerikalnega demokrata Ivan Klemenčiča, ter Nemea Peter Koslerja. Današnja »Zarja« psuje, drugih argumentov nima, da bi utajila kompromis z Nemci in klerikali. Pišejo, da so korita v nevarnosti. Kdo pa je zadnja tri leta sedel pri koritu nego socialni demokratje in klerikali? Ali so naprednjaki zapravili one tisočake, kateri so bili v občinski blagajni? Ali niso sedeli v občinskem odboru pri koritu oni osrečevalci, kateri vpijejo sedaj, da so korita v nevarnosti? V nevarnosti so res korita, v nevarnosti so pa najbolj žepi davkoplačevalcev pred rdečimi sodrugi. Danes vse taje, taje, da so socialni demokratje Nemci, taje, da nimajo z Nemci dogovora, taje, da s klerikali niso zvezani. A vse to jim ne bo pomagalo. Slovenci v Šiški poznajo to rdečo internacionalo. Poznajo njih kandidate, med katerimi je 13 nemurjev in mnogo takih, ki niti slovensko ne znajo. Narodno Šiško hočejo vpreči v nemški jarem. To je treba preprečiti. Zato pa jutri vsi na volišče in v glasovnicami pokažite, da ste res Slovenci in se ne daste terorizirati od breznarodnih socialnih demokratov.

— Nečuvn škandal. Pred kratkim se je najobsebnnejši alpski list »Deutsche Stimmen aus Krain« zaletel s popolnoma lažnjivim dopisom v železniškega nadzornika gosp. Hrašoveca, načelnika ljubljanskega drž. kolodvora in prometnega kontrolorja, g. nadzornika Batagelja, češ, da fanatično slovenizirata, da uvajata slovensčino v službeno poslovanje, provzročata, da se izključe ob prihodu vlakov postaja najprej slovensko in še več takega, kar bi morala zdrava pamet le potrditi kot pravo. Pri urejenih postavnih razmerah bi noben pes ne povohal takega poročila v zakonem listu, kajti kdor pozna skrajno objektivno postopanje imenovanih gospodov, ki se jima ne more očitati noben radikalizem, ve v naprej, da je le zavestna hudobnost izvestnih ljudi izvalila tako potvoro resnice. Vendar pa je na to nizkotno denunciacijo prišla komisija pod vodstvom nemškonalnega dr. Seemanna iz Trsta, ki s smešno navdušenostjo preiskuje ta »državi nevarni in protipostavni slučaj«. Za tem škandaloznim početjem stoji namreč dr. Eger, načelnik nemškega Volksrata na Kranjskem in če ne sorodnik, pa sošolec dr. Seemanna, ki se obrača s sumljivo vestnostjo vedno prej po

informacije k dr. Egru, predno uradno posluje v podobnih zadevah. Na ta slučaj, ki se predloži našemu drž. poslancu za primerno postopanje, opozarjamo tudi organizacije železniških uradnikov.

— Vsepeh klerikalnega hujskanja. Okrajni šolski svet v Litiji je imenoval provizoričnem učiteljem na Primskem na Dolenjskem g. Srečka Kavčiča. Dosedaj je bila šola ondi zasilna in je tamošnji župnik poučeval otroke. Ko pride Kavčič na svoje mesto, je pridrla kakih 10 kmetov v šolo, kjer so na nečuvn način nadržali učitelja. Kot divjaki so prihruli v sobo z huročnimi klicem: »Kje je kdo?« Učitelj jih mirno vpraša, česa žele. Na te pohlevne besede zavpije eden teh divjakov: »Ti oslovski pastir, ne boš učil naših otrok; učili jih bodo gospod župnik, kakor dozdaj. Če se proč ne pobereš, ti bomo jetra zmečkali.« Na to so mahali z roko in dejansko grozili mlademu, neizkušenemu učitelju. Nič ni pomagalo zatiranje učiteljevo, da je prišel na poziv šolske oblasti; kmetje so rjaveli kot levi in s pestmi žugajoč zapustili poslopje in prestrašenega učitelja. Drugega dne se je podalo nekaj teh kulturosvoscev na glavarstvo v Litijo, kjer so menda protestirali proti imenovanju omenjenega učitelja. Ali so glavarju tudi povedali, kako sirovo so napadli nedolžnega učitelja in kaj so tukaj zvedeli, nam ni znano. Priponimo še, da se je nezasišani ciganski napad vršil pretečeno nedeljo, torej istega dne, ko je imel dr. Lampe svoj shod na Primskem. Takoj po končanem shodu so kmetje vdrli v šolo. Iz Litije so se kmetje podali v Šmartno iskat pomoči in sveta pri znanem dekanu Riharju. Čujemo, da je tehan tudi član okr. šolskega sveta. Pošteno bi bilo, da bi bil tehan nahujskane kmete poučil, a jim je dal na videz celo potnlo rekoč: »Potrpite nekaj časa z njim (učiteljem), saj bo moral tako kmalo iz Primskovega, ker ne bo dobil ondi nobene hrane«. Take so torej razmere v naši ljubi Kranjski. Vam učiteljem bi svetoval, vsaj mladšim, da si poiščite drugod kruha. Povsod boljše, kakor pri učiteljsstvu. Radovedni smo pa le, kaj se bode ukrenilo proti prej opisanim nasilnežem. Menda nič, kakor ponavadi, kadar je treba ščititi ubogega učitelja.

— Londonski lordmayor je z mnogimi londonskimi občinskimi odborniki obiskal Dunaj in Prago in si ogledal vse javne naprave ter je bil sprejet tudi v avdienci pri cesarju. Dunajčanje in Pražani so župana londonskega in njegove spremljevalce zelo častili. Ko se je odposlanstvo vrnilo v London, je poročevalce »N. Fr. Presse« vprašal lordmayorja, kake vtiske je dobil na Dunaju. Lordmayor je ljubeznivost Dunajčanov zelo hvalil, na daljno vprašanje, kaj sodi o dunajskih javnih napravah, je rekel, da na celem Dunaju ni nič takega videl, kar bi bilo posnemanja vredno, najmanj pa so mu ugajale bolnice in mestna pivovarna.

— Iz srednješolske službe. Učitelj petja na višji realki v Veršcu Josip Bervar je imenovan za učitelja neobveznega poduka v petju na I. državni gimnaziji v Ljubljani za leto 1911/12.

— Iz ljudskošolske službe. Na mesto učitelja Ivana Petroviča je imenovana kot provizorična suplenta na slovenskih dekliških šolah v Ljubljani suplenta Karla Kleč, nadalje volonterka Josipina Svigelj za suplento na I. mestni deški ljudski šoli in prov. učitelj Ivan Michler za provizoričnega učitelja na I. mestni deški ljudski šoli. Provizorična učiteljica v Zgornjih Sušicah Angela Gradišar je premeščena v Spodnjo Nemško vas. Na mesto zaradi bolezni na dopustu se nahajajočega Josipa Azmana je imenovana Julijana Rotar kot suplenta na trirazredni ljudski šoli v Bresnicah. K brezplačni šolski praksi se pripusti Ana Mandelj na ljudski šoli v D. M. v Polju, Josipina Ravnikar pa na Viču.

— Gospem-načelnicam evetličnih okrožij v uvaževanje sledeče: Poleg vsega v litografiranih »Nalogah okrožnih načelnice pri evetličnem dnevu«, ki smo jih priobčili včeraj tudi v našem listu, opisane, naj pazijo gg. načelnice še na nastopno: 1. Vsi člani vsakega okrožja (gospodične, prodajalke, akademiki-reditelji, načelnice itd.) morajo imeti bele znake z rdečim napisom »Cvetlični dan v Ljubljani«. 2. Pri vsakem okrožju mora voditi dama-načelnica zapisnik: a) o izposojenih nabiralnikih; b) o prideljenih gospodinjstvih in akademikih; c) o cvetkah in sicer koliko jih je preskrbel sama in njene pridobljene gospodične in koliko jih je vzela v centralni zalogi pri gospe A. Widrovi. Iz zapisnikov naj bo razvidno, koliko je bilo svežih in koliko umetnih cvetlic, koliko se jih je prodalo in koliko se jih je zvečer vrnilo centralni zalogi.

— Koncert »Slovenske Filharmonije« in velik ples se vrši jutri zve-

čer točno ob 8. v veliki dvorani »Narodnega doma« in vseh stranskih prostorih. Za to na čast sodelujočim damam pri evetličnem dnevu določeno prireditve bo za osebo vstopnina 1 krona. Tu se oficijelno konča evetlični dan. Agitujta za številan poset prve letošnje sezijeke plesne prireditve.

— O. a. n. n. d. naznanja vsem pri evetličnem dnevu sodelujočim svojim članom, da nastopajo v društvenih barvah, na vseučiliškem shodu in nedeljskem koncertu in plesu v »Narodnem domu« v polnem couleuru.

— Naši klerikali in — Anzengruber. V današnjem inseratnem delu lista prinašamo »Poslano« dr. Eiricha, ki je značilno za literarno tankovestnost naših klerikalcev. Katoliška bukvarna je ponatisnila Anzengruberjevo znano dramo »Krivoprisežnik«, a brez avtorjevega imena. Seveda, Anzengruber je bil strasten svobodomislec in protiklerikalec, zato ga je Katoliška bukvarna zatajila. A še več, Katol. bukvarna zahteva od vsake predstave »Krivoprisežnika« zase tantijemo 15 K, dasi imajo od tega pravico le avtorjevi dediči. Katoliška bukvarna ima pravico, le knjige prodajati, ne pa pobirati tantijeme. Za prevod noben slovenski prevajalec ne zahteva tantijem, ker ima prevod že itak plačan. Prevajalec »Krivoprisežnika« bi bil prvi, ki bi zahteval za svoj prevod od vsake predstave še posebne tantijeme. Tako morajo klerikalni odriči plačevati zdaj dvojne tantijeme, namreč avtorjev dedičem in slovenskemu prevajalcu. Ta klerikalni prevajalec — »Homunkulus« — pa bi rad pobasal v svoj žep vse tantijeme zatajenega liberalca Anzengruberja. Zdravo, a ne — honorowo.

— Tajinstven slučaj. Sodna komisija, ki je včeraj preiskala mrtvo truplo Božidarja Šibenika, je dognala, da je pokojnik umrl nasilne smrti. Smrtonosna rana se nahaja na tilniku za ušesom in je dolga 7 cm. Zdana je bila s trdim predmetom, najbrže s palico ali s kakšnim sličnim predmetom. O ubijalcu se ni nobene sledu, vendar pa se domneva, da bo oblast kmalu prišla na sled zločinu.

— Izlet tržaških socijalnih demokratov v Ljubljano. Za jutri, v nedeljo napovedani izlet tržaških socijalnih demokratov se bo torej vendar vršil. Kranjska deželna vlada ga je iz popolnoma nerazumljivih nagibov prepovedala. Socijalni demokratje pa so poslali svojega tržaškega državnega poslanca Olivo na Dunaj in ta je izposloval, da je ministrstvo razveljavilo prepoved kranjske deželne vlade in je izlet dovolilo.

— Nakup c. k. naučniška ministrstva iz umetniških razstav v Ljubljani in na Bledu. C. k. naučno ministrstvo je nakupilo sledeče umotvor: Iv. Grohar: »Sejalec II.«, »Nahribek« in »Pri delu«; R. Jakopič: »Breze« in »Poletje«; M. Jama: »Cvetlice na oknu«; Iv. Vavpotič: »V zgodnji pomladi«.

— VII. umetniška razstava v paviljonu R. Jakopiča se otvori prve dni meseca oktobra. Obsegala bo v glavnem dela kiparja A. Stefica, ki nastopa zdaj prvič v slovenski javnosti z veliko kolekcijo svojih proizvodov. Dalje bodo zastopani na tej razstavi kipar A. Dolinar in slikarja P. Gustinčič in M. Rašica.

— Football — šport. Jutri popoldne ob 3. se vrši pri vsakem vremenu na igrišču ob Lattermannovem drevedu football — tekma med II. moštvom »Hermesa« in kranjskim moštvom za prvenstvo. Stojišča po 20 vin. Popoldne ob pol 10. training za moštvo »Ilirije«.

— Zapiranje bančnih uradov. V sporazumu z vsemi tukajšnjimi bančnimi zavodi, se naznanja, da ostanejo kakor dosedaj tudi nadalje ob sobotah in dnevih pred prazniki blagajne bank odprte samo do 1. popoldne, kar naj izvoli p. n. občinstvo upoštevati.

— Umrla je v Ljubljani, v Ciril — Metodovi ulici št. 19 ga. Marija Mirt roj. Mulej, stara 48 let. P. v m.!

— Izbrati ni več težko danes med kavnimi pridelki, kajti imamo kavni pridelatek, ki vse druge daleč nadkriljuje glede kakovosti, in ta je Kolinska kavna primes. To blago je pa ne le najboljše, temveč tudi edino pristno domače. Vsaka pametna in narodno zavedna slovenska gospodinja kupuje torej samo izbirno in pristno domačo Kolinsko kavno primes, s katero napravi najboljšo kavo.

Od upravnega sodišča. Pri upravnem sodišču se vrši dne 30. t. m. javna ustmena obravnava o pritožbi Janka in Lize Urbančič v Polhovem gradu proti finančnemu ravnateljstvu v Ljubljani zaradi rentnega davka.

Umrla je na Selu pri Lukovici ga. Katarina Gostič v starosti 50 let. Bodi ji ohranjen blag spomin!

Izpod Krima. (Občinska volitev v Tomišlju.) Kadar se hoče znani

»palček« postaviti, da nekaj ve in zna, seve, pa napiše par pavšalnih zabavljic na tukajšnjega župnika, župana in nadučitelja — seveda v »Jutro«, ker potem bolje tekne. In s tem je tudi že zmaga naprednega župana zagotovljena, zagotovljen napreden občinski zastop. Vragi somišljeniki, to ne gre. Če že varate sami sebe, ne varajte slovenske javnosti. Župnik ne bo volil napredno in župan Lukec — menda — tudi ne. Nadučitelja ste letos pozimi sami odpravili, češ, ni več naš; le sami ga imejte, klerikali; sedaj ga pa hočete siloma in z raznimi očitani praviteli, oziroma vpreči pred se, da ne bi vam obračal krempljev, kakor trditve popolnoma neopravičeno v »Jutru« z dne 19. septembra. Ko bi hotel biti nadučitelj tako dosleden, kakor je dopisnik »Jutra« »Izpod Krima« nedosleden, bi res ne mogel voliti z napredno stranko, ker ste ga sami zavrgli. Toda prepričani smo, da tega ne stori, naj bo pa to znanemu »pavčku« in tudi še komu drugemu všeč ali ne. — Le najprej iščite svoje vrste, da boste drug drugemu zaupali in tudi drug do drugega vedeli, kako imate izpolnjene svoje glasovnice, pa bomo lahko naprej vedeli, koliko premoremo. Na nasprotni strani je farovška posojilnica, sedanj župan, ki se rad ponaša z zaslugami, na nasprotni strani je nezavednost ljudstva in namišljena pobožnost, ki je bila doslej še nepremagana. Tukaj zabodite prvo lopato: od volilca do volilca z dokazi, pa ne s pavšalnimi zabavljicami. — Somišljenik.

Redko slavje. V nedeljo, dne 1. oktobra t. l. bo slavil znani lovec Matija Papler iz Breznice pri Kranju zlato poroko. Ob desetih popoldne bo sv. maša pri Sv. Joštu, nakar se svatje podajo v znano gostilno »pri Končevcu« pod Sv. Joštom, kjer se vrši skupni obed. Matija Papler je rojen v Besnici, star je 81 let in je eden najstarejših lovcev na vsem Gorenjskem, ker lovi že nad 60 let. Nvesta Meta Papler, rojena Rakove, je rojena na Jami pri Kranju, stara je 73 let. Lovsko društvo pošlje ob tej priliki posebno deputacijo in se vsi g. lovci in prijatelji lova najljubšeje vabijo na to slavnost. Ako kdo želi natančnejšega pojasnila o tem, ga mu drage volje da gosp. E. Kovačič v Stražišču pri Kranju.

Preganjanje orožnikov. Kako so hitro prestavili dva orožnika iz nekega kraja na Gorenjskem, o katerih se je višjim gospodom zdelo, da premo skrbita za nedotakljive klerikale. Kako dela orožniško poveljstvo s svojimi ljudmi, se kaže v dejstvu, da jim še na tem ni nič, da bi ohranili družinski mir v rodbinah orožnikov. Nekdo prej omenjenih orožnikov je služil pred več leti nekoč na Gorenjskem, kjer je imel z neko deklico ljubavno razmerje, ki ni ostalo brez posledice. Stvar je bila sodniško poravnana in dotični orožnik plačuje alimentacijo. Bil je potem prestavljen in se je oženil z drugo. Pred kratkim so ga pa zopet kot nalašč prestavili v kraj, kjer ima nezakonskega otroka. Naravno je, da je skoro neznosno tako življenje in rodbinski mir vedno v nevarnosti. Če orožniško poveljstvo hoče na tak način kaznovati moža, naj bi se oziralo saj na njegovo mlado ženo in njegovo zakonsko življenje, dobro vedo, kako neprijetno je za vsakega, če živi v takih razmerah. Ni čuda, da se govori o pomanjkanju orožnikov, če se od strani višjih gospodov tako postopa z njimi.

Začetek šolskega leta v Novem mestu. V deško ljudsko šolo je bilo sprejetih 209 učencev, in sicer v I. razred 41, v II. razred 48, v III. razred 58 in v IV. razred 62 učencev. — V dekliško ljudsko šolo je bilo sprejetih 185 deklic, in sicer v I. razred 42, v II. razred 41, v III. razred 35, v IV. razred 34 in v V. razred 33. — Na novo ste nastavljeni na dekliški šoli učiteljica Ana Kilar in suplenta Olga Andrejčič. — Nekaj razredov je v »Narodnem domu«, nekaj v hiši ravnatelja Fajdige.

Iz novomeške ženske bolnišnice se nam poroča, da se množe obiski bolnic izven določenih ur vedno bolj. Ljudje si vedo z vsakovrstnimi nujnimi izgovori priprostiti vstop v bolnišnico. Nikdo teh sitnežev ne pomisli, da moti in ovira bolnično osebo pri strežbi ubogih bolnic, akoravno bi si lahko svoj čas tako uredil, da obišče ob rednem času svojo bolnico. V mnogih slučajih se je pa dovoljenje za obiske ob izvanrednem času zlorabljalo. Vodstvo bolnišnice opozarja v smislu sklepa upravnega odbora občinstvo, da se smejo bolnice edino in izključno le od 1. do 3. popoldne obiskavati. Isti čas velja tudi za mrtvašnico. Bolnišnično osebo ima nalog, se strogo tega ukrepa držati.

Kaj šele bo? Dne 7. septembra je neela 25letna Josipina Sekula iz Uršnih sel v Staro žago. Steza vodi po gozdu in samoti čez Pleš in Pakjež. Ko je prišla z vrečo, oprtano na hrbtu, v gozd pod Pleš, sreča še ne 15 let starega Franceta Kumpa, po doma-

če Grečeta iz Zgornjega Bazeveca, ki se je spustil z njo v kratek brezpomemben pomenek, nato pa jo nepričakovano zgrabil čez pas, jo vrzel na tla in jo hotel posiliti. Sekula se je krepko branila, vendar bi bila podlegla, če bi se ji ne bilo posrečilo, razprtati vrečo s hrbtna. Potem šele se je mogla iztrgati mlademu pohotnežu, uiti in se mu skriti. — No, ta deček obeta še prav mnogo, če si upa že zdaj s štirinajstimi leti kaj takega početi. Med ljudstvom je le en glas: »Kaj šele bo?«

Novo razglednice, predstavljajoče grozoviti požar v Mokronogu, so ravnokar izšle ter so občinstvu na razpolago v trgovini I. Samec, poprej V. Petričič, Ljubljana, Glavni trg.

Odhodnica. Iz Logatec se nam piše: Narodno — napredna društva v Logatecu so priredila dne 14. septembra v Novo mesto odhajajočemu deželnosodnemu svetniku gosp. dr. Krautu in njegovi soprogi odhodnico. V prostornem salonu hotela »Kramar« se ob taki priliki še nikdar ni zbrala tako številna družba, kakor ta večer — pač lep dokaz, kako priljubljena je bila v Logatecu dr. Krautova rodbina. Gosp. svetnik ni bil le kot vester in marljiv uradnik vedno na svojem mestu, drage volje je tudi drugače rad pomagal in svetoval vsakemu, ki se je nanj obrnil s kako prošnjo. Tih in miren v družabnem življenju, je bil tem bolj prijazen v občevanju in menda ga med logaškimi uradniki ni bilo bolj navdušenega, četudi skritega narodnega delavca, kakor je bil ravno on. — Kot zaveden narodnjak je bil član vseh naprednih društev in zato seveda pri gotovih ljudeh nekoliko manj priljubljen, tem bolj, ker je imel tudi navado, da je vsakemu odkrito in brez ovinkov povedal svoje mnenje. Mož čistega značaja in zares blagega srca je bil splošno priljubljen pri vseh slojih in dobrodošel sleherni družbi. Kakšno zaupanje je užival g. svetnik med domačini, kaže tudi to, da je bil izvoljen v gornjelogški občinski zastop, kjer je več let kot odbornik prav marljivo deloval. Zlasti veliko zaslug pa si je pridobil gosp. svetnik kot predsednik blagotvorne »Društva za varstvo otrok in mladinsko skrb«, ki mu je bilo posebno pri sreč in čigar ustanovitve je tudi on. Gosp. dr. Kraut zapušča Logatec po 14letnem službovanju. Prišel je sem kot sodni pristav, postal kmalu okrajni sodnik in predstojnik sodišča ter se končno povzpelo do svetniške časti. Z gospo svetnikovo izgubimo eno najmarljivših in najbolj zavednih narodnih delav. Ni je bilo Ciril — Metodove veselice ali sploh dobrodelne prireditve, kjer bi gospa svetnikova vedno z veseljem ter z nenavadno marljivostjo in požrtvovalnostjo ne sodelovala. Bila je ena izmed tistih, žal, še redkih rodoljubkinj, katere ni bilo treba pri takih prilikah bogve kako prositi, temveč se je vedno, kadar je šlo za narodno stvar, drage volje odzvala vabilu k sodelovanju — zavečajoč se kot vrla Slovenka svoje narodne dolžnosti. — Bila je pa tudi sicer nad vse ljubeznjiva in prijazna gospa, polna življenja in veselja, in gotovo se je smilila vsakemu, ki je spoznal njeno blago dušo. Z njo izgubimo eno največjih družabnic, kajti v družbi, v kateri se je nahajala ga. svetnikova, ni nikdar manjkalo smehu in zabave. V znak hvalečnosti za njeno rodoljubno delovanje ji je bil na odhodnici izročen krasen šopek ter ji je pel kvartet v slovo. V imenu uradništva se je od odhajajočih poslovil gosp. okrajni sodnik Prevec, v imenu gorenjelogškega občinskega zastopa in ondotočnega bralnega društva gosp. župan Punčuh, v imenu Dolenjelogatčanov gosp. Siecherl, v imenu »Sokol« gosp. Kraigher, v imenu moške in ženske Ciril — Metodove podružnice pa g. avskultant Tollazzi. Ginjen se je zahvalil gospod svetnik v svojem ter v imenu svoje soproge za prelepo odhodnico in globoke dokaze simpatij, ki jih je užival za čas svojega bivanja v Logatecu. Velečeni svetnikovi rodbini, ki nam bo ostala vedno v prijaznem spominu, želimo iz sreča, da bi tudi v Novem mestu našla isto naklonjenost in spoštovanje, katero je uživala v našem kraju.

Iz Zagorja ob Savi se nam poroča: Pretečeni teden so naši »črni bratci« pobirali v Kotredežu in v tamošnjih podružnicah bero. Povsod je navada, da gospodje pri takih prilikah popivajo kolikor se da. Nekaj dobe pri svojih zaverovanih ovčkah v dar, nekaj pa si privoščijo v gostilnah. Tudi v Rovih so bili v neki gostilni, namreč kaplan Žnidaršič, naš cerkovnik, razupiti Polde, in oni od podružnice Sv. Urha. Vozil je pa bero naš ljubljani dolgoletni Tiček. Tako dobre volje so bili . . . kar popisati se ne da. Ne rečemo drugega, kakor: sram jih bilo. Ali bi ne bilo bolje, določiti duhovnikom letno plačilo? Pa so vsi duhovniki proti temu, ker bi potem ne mogli tako pijančevati in agitirati. Zdaj so jim pri nas na sreci občinske volitve. Razgrnje-

ni imenik sta prišla pregledat in prepsat dva privrženca duhovske stranke. Eden je še tako mlad, da mu mesto brk se materni mleko pod nosom visi in bi bilo zanj najbolje, če bi se držal materne kikle. Ta mlečni je hrasteljev Janezek. Če se ne motim, je za koprila pri Čukih. Pa tudi drugi ni boljši; zanj bi bilo bolje, če bi si doma s prebiranjem knjig preganjal doigčas. Ta gospod je Gross Michael, ali kakor se semtertja časih sliši: Muhič. Prišla sta v občinsko hišo. Ker je bil občinski tajnik v uradnem opraviilu odsoten, sta ta dva mladiča od tajnikove soproge izprosila ključ, da bi imenik prepisala. Nekaj časa sta imenik pregledovala, potem pa sta ga hotela kar — odnesti in to bi se jima bilo tudi posrečilo, da ni gospod tajnik pravočasno prišel v pisarno. Čedni ljudje, vsi skup. Naj jih spremilja na vseh potih blagoslov sv. Urha.

Svoji k svojim! Cenj. gg. visokošolcem in vsem na Dunaju živim Slovence in Slovenkam iskreno priporočamo slovensko trgovino s papirjem, nahajajočo se v bližini vsenčilišča v VIII. okraju Kohegasse 25, katere lastnica je gđc. Mara Staniša.

Na parniku aretiran. Dne 13. t. m. je bil v Zadru na parniku »Panonia« aretiran leta 1893 v Slavoniji rojeni natak Stefan Anton Horvat in izročen sodišču. Pri aretovanju so našli srebrno tobačnico v vgravidno vejico in imenom »Fernando« in večje vsoto denarja, za katerega trdi, da ga je pripral v Monte Carlo. Hrvat je sumljiv, da je izvršil po ladjah še mnogo drugih tatvin. Ker ni izključeno, da bi tudi po suhem ne bil izvrševal raznih tatvin, naj se, kdor se čuti kaj prizadetega, zglesi pri mestni policiji ljubljanski, kjer si bo lahko ogledal tudi njegovo sliko.

Vinski bratje. Včeraj ponoči sta napravila dva ključavničarska in en slikarski pomočnik v Kolodvorski ulici silen hrup in niso preje mirovanja, da so prišli trije stražniki ter jim napovedali aretacijo. Dva sta se varnostnim organom še pokorila, tretji se jim pa nikakor ni hotel vdati. Ker je videl, da njegova ne bo obveljala, se je vrgel na tla in jel simulirati epilepsijo, a ga tudi to ni rešilo. Ko so dospeli do magistrata, se je zopet vrgel na tla, kar ga pa tudi ni rešilo pred špehovko. — Pri vojaškem naboru sta bila pa dva vinska brata tako glasna in neubogljiva, da so tudi ta dva morali odvesti v brezplačno prenočišče.

Med žganjarji. V sredo popoldne sta se na Dolenjski cesti spila dva žganjarčka, naposled pa potegnili nože ter se hotela z njima »bucati«, a je pravočasno se prišel k prizoru stražnik in sovražna si petelina aretiral. Eden, neki gotovi Anton Hribar iz Pijave gorice, je že od meseca snuša zasledovan zaradi tatvine v policijski tiralici in so ga sedaj oddali sodišču.

Pobegli prisiljenici. Pri zunanjem delu so pobegnili prisiljenca 41letni Jožef Salvenauer, rodom iz Goinga, okraj Kitzbühel, Albin Assinger, roj. 1887 na Jezerskem, okraj Beljak in 17letni korigent Ivan Becker iz Dan pri Sežani.

Dezertir. Dne 28. avgusta je pobegnil od 17. pešpolka prostak Alojzij Trunko, rodom iz Zabukovja pri Krškem.

Pozor pri nakupu čevljev. Čevljarski mojster Anton Solar v Ljubljani, Florijanska ulica 3, prosi vsakega, kateremu bi ponujal na prodaj otroške ali ženske čevlje bivši njegov pomočnik Anton Brajer, da naj čevljev ne kupi, marveč prodajalca takoj naznaniti policiji ali pa obvesti njega samega.

S kostanjna padel. Desetletni šolski učenec Leopold Kaučič je splezal včeraj popoldne na smnjšiču na kostanj. Ko je bil že kakih 5 m visoko, mu spodrsne in dečko je padel na tla ter se pri padcu na vratu tako poškodoval, da so ga morali z rešilnim vozom prepeljati v deželno bolnišnico.

Delavsko gibanje. Včeraj se je z južnega kolodvora odpeljalo v Ameriko 14 Makedoncev in 12 Slovencev, nazaj je prišlo pa 90 Hrvatov. — V Bukarešti se je odpeljalo 18 Domžalk delat slavnike.

Fazana je ujel predvčeršnjim na domačem vrtu posestnik Blaž Stela, katerega dobi lastnik na Poljanski cesti št. 26.

Izgubila je slikarjeva hčerka Albina Klemenčičeva zavoj blaga za obleko.

Narodna obramba.

Posojilnica v Šmarju pri Jelšah je darovala C. M. družbi 120 K. Hvala!

Iz neke kazenske poravnave je imela poleg poravnancev tudi C. M. družba dobiček: g. dr. Gvidon Sernež, odvetnik v Ormožu jej je poslal 5 K. G. Rajko Novak, učitelj v Idriji, je poslal 4 K 20 v, nabranih pri veseli odhodnici med nekaterimi tova-

riši. G. notar Anton Carli, prvomestnik C. M. podružnice v Žuženberku, je pozdravil veliko skupščino s kronskim desetkom. Hvala!

20. september v Ribnici. Ribniška možka podružnica družbe sv. Cirila in Metoda proslavila je narodni praznik 20. septembra z nabiranjem darov za družbo sv. Cirila in Metoda ter nabrala znesek 75 K, ki ga je poslala upravnistvu »Slov. Narod«. Kot požrtvovalna in neutrudljiva nabirateljka izkazala sta se gospa Rožica Klunova in njen soprog g. Jože Klun, ki se ni ustrašil niti zbadljivk, ki so ga doletele od nekadnikov, ki imajo narodnost in neprednost le na jeziku, in še to, kadar je v njihovo osebno korist, ne pa tudi, ko je treba seči v žep. Vsem darovalcem in vrlima nabirateljema presrečna zahvala.

Ciril - Metodova podružnica za Dobravo, Kropo, Kamno gorico, Ljubno in Podnart bo imela svoj občni zbor v nedeljo, 24. septembra ob 3. popoldne v gostilniških prostorih g. Antona Pogačnika v Podnartu. Zeleti je, da bi se tudi Mošnje in Podbrezje priklopile tej podružnici.

Veselo poročilo iz Amerike. Podružnici št. 1. sledi podružnica Dunlo, Pa. št. 2. G. Fr. Sakser v New Yorku je nakazal prispevek te podružnice po naročilu g. Iv. Doleza 78 K 10 v. Srčna zahvala dobrim rojakom, zbranim v C. M. podružnici št. 2. v Dunlu!

Društvena naznanila.

»Politično in izobraževalno društvo za dvorski okraj« priredi v nedeljo, dne 1. oktobra t. l. v vseh prostorih restavracije pri »Perlesus«, Prešernova ulica št. 9, vinski trgatav.

Sokol II. in društvo za zgradbo Sokolskega doma opozarja svoje člane na jutranja občna zbor, ki se vršita v gostilni pri Kavčiču na Privozu ob 9. dopoldne.

Društvo slov. trg. petnikov. Od borova seja bo v soboto 30. t. m. ob 9. zvečer v hotelu »Ilirija«.

Slov. pevsko društvo »Ljubljanski Zvon« priredi — kakor smo že zadnjič poročali — v prvi polovici meseca oktobra dr. Benjamin in dr. Gustav Ipavčev večer. Proizvajali se bodo znani, deloma ponarodeli moški zbori pokojnih zaslužnih skladateljev. V spored so uvrščeni tudi samospjevi dr. B. Ipavca, izšli v »Novih Akordih. Odbor in pevski zbor sta pridno na delu. Pridobila sta za sodelovanje priznane soliste, tako da bo nudil večer raznovrsten spored in lep užitek! Dolžnost občinstva pa je, da prihiti v velikem številu in podpre mlado društvo v njegovem stremljenju za napredek. — Zadnjemu pozivu za ustanovitev mešanega zbora se je tudi že odzvalo nekaj za petje vnetih gospie in upamo, da se v kratkem skliče ustanovni sestanek. Obračamo se tem potom vnovič do onih gospie, ki imajo veselje do petja, pa še ne sodelujejo pri nobenem zboru, naj pristopijo v naš pevski krog in se nemudoma oglase v društvenih prostorih (sprejema se vsako nedeljo od pol 11. do 12. dopoldne, vsako sredo in petek od 7. do 8. zvečer) ali pisмено naravnost odboru.

Veliko ljudsko veselico združeno z vinsko trgovijo priredi »Olepeševalno društvo v Rožni dolini« v gostilniških prostorih g. Končana v Rožni dolini v nedeljo, dne 1. oktobra t. l.

Sokol v Mostah priredi dne 1. oktobra t. l. veliko vinsko trgovijo pri »Malem slonu« v Novem Vodmatu. Ker je pa že odsek nameraval napraviti poprej veselico z javno telovadbo in zaradi preoblih narodnih veselie ni bilo ugodnega časa, se sedaj vsem bratskim društvom priporoča, da to prireditve obiščete v največjem številu. Na zdar!

Idrijski odsek akad. fer. društva »Prosveta« naznanja, da se je na II. rednem občnem zboru dne 19. sept. t. l. novoizvoljeni odbor v svoji prvi seji konstituiral sledeče: v. Lapajne Fran, stud. tehn. načelnik; tov. Prelovec Hinko, stud. geod.; tajnik; tov. Dežela Gustav, stud. tech.; blagajnik; tov. Burnik Fran, stud. tech.; knjižničar; tov. Mačkovšek Janko, ing. cand.; tov. Lipužič Matija, stud. mont.; tov. Erjavce France, stud. geod., preglednik.

Gasilno društvo v Vipavi priredi dne 1. oktobra t. l. v dvorani g. župana Petroviča v proslavo svoje 30letnice plesno veselico z igro, petjem in šaljivim srečanjem. Spored: 1. Ob 4. popoldne: Otvoritev plesa na goriški način. 2. Ob 7. zvečer igra: »Bucek in strahu«, spisal R. Murnik. Vstopnina k igri: I. sedeži a 1 K 20 v; II. sedeži a 80 v; stojšča a 40 v. Po igri ples z vstopnino 2 K. 4. Šaljivo srečanje. Pri plesu svira godba s Proseka. Čisti dohodek se porabi za napravo novega gasilnega orodja.

Prosveta.

Slovensko deželno gledališče. Danes, v soboto zvečer se vprizori prvič na našem odru Karla Schönherrta znamenita komedija življenja »Zemlja«. Pri predstavi svira orkester Slovenske Filharmonije. Predstava se vrši za par-abonente. — V nedeljo popoldne ob 3. se igra Etbina Kristana drama »Samosvoj« pri znižanih cenah. Predstava se vrši izven abonementa; za lože par, — zvečer ob pol 8. se igra drugič velika historična drama »Ruy Blas« Vikt. Huga. Ouverture svira orkester Slov. Filharmonije pod vodstvom g. kapelnika V. Talicha. Predstava se vrši za nepar-abonente. — Prihodnja dramska noviteta bo Giacosa »Grešna ljubav«.

Letošnja sezona društvenih koncertov »Glasbene Matice« se je pričela. Odbor pevskega zbora stopa pred gospode pevce ter gospe in gospičke pevke s prošnjo, da zopet, oziroma na novo pristopijo k zboru »Glasbene Matice« in posvetijo svoje moči v povzdigo glasbene prosvete našega naroda. Prva pevska vaja in sestanek za ženski zbor je v ponedeljek, 25. t. m. ob pol 6. zvečer, za moški zbor pa v sredo 27. t. m. ob 8. zvečer.

Občinske volitve v Sp. Šiški.

Volilni shod

narodno-napredne stranke v Spodnji Šiški se vrši

v soboto, 23. t. m. ob 8. uri zvečer v salonu pri »Kankertu«, na kar se vsi volilci Sp. Šiške opozarjajo.

Na shodu govorita

g. dr. Ivan Tavčar, dož. odbornik in dr. Fran Novak, dož. poslanec.

Agitirajte in pridite vsi na shod!

Izpred sodišča.

Kazenske obravnave pred deželnim sodiščem.

Konkurz Antona Hočevarja. Pred deželnim sodiščem se je vršila včeraj dopoldne obravnava proti Antonu Hočevarju, posestniku in tovarnarju v Novem mestu, ki je obtožen, da je že okoli srede l. 1910 bil insolvent, a konkurza ni napovedal, marveč je še vedno kupčeval, odplačeval dolgeve in jemal nova menična posojila, in dalje, da je vedel, da je izgubil že ves kredit, tik pred polomom prodal svojo 800 kron vredno kočijo za 360 kron, vzel pri tvrdki Bernstein v Zagrebu na račun poslanega blaga za 400 kron in pobegnil s približno 1000 kronami v Ameriko. Dolgovi so znašali okoli 346.388 kron, imovina pa okoli 150.000 kron. Hočevarja so vjeli na begu v Ameriko. Aretiran je bil v Bremenu 21. marca, kjer je bil zaprt do 12. aprila. Nemške oblasti so ga poslale nato v Avstrijo, kjer je bil v preiskovalnem zaporu do 13. julija. — Hočevar krivde ne taji. On pravi, da je prvi dolg napravil, ko je prevzel stricovo posestvo, ki je imelo 14.000 fiktivnega dolga. S svojim denarjem in z denarjem, ki ga je priženil je preuredil prevzeto usnjarno in se začel baviti s parceliranjem zemljišč. K temu ga je privedlo dejstvo, da si je njegov tast ravno s tem veliko pridobil. On pa je imel pri tem vedno dvojno izgubo. Izgubil je pri razprodaji kupljenih zemljišč, obenem pa je zanemarjal svojo tovarno. Ko je stopil l. 1906. v zvezo z Smoletom in Ogorevcem, je cenil svojo imovino na 250.000 kron, dolg pa nekaj nad 200.000 kron. Pravega knjigovodstva ni vodil. To je tudi vzrok, da ni napovedal konkurza. Tudi opekarna, na katero so dobili 200.000 K kredita, je šla slabo, dasi so jo popolnoma moderno preuredili in porabili ves denar za prezidavo in napravo novih strojev. Porabil je za svojo tovarno res 20.000 kron od kredita, ki je bil dovoljen za opekarno, vendar je to storil prepričan, da ima do tega zneska tudi pravico, ker jamči za opekarno za eno tretjino kredita. Rubiti so ga začeli takoj po novem letu, februarja meseca pa je uvidel, da nima več kredita in je pobegnil, da se izogne sramotnemu polomu. — Priče Rud. Smola, Josip Ogorevc, Ivan Rečelj in Fr. Grum potrdijo obtožbenave navedbe glede opekarnе. Vsi so imeli Hočevarja za uglednega moža in cenili, da mora imeti najmanj okoli 100.000 kron čistega premoženja. Da je Hočevar porabil 20.000 kron kredita za opekarno, so izvedeli šele en dan po njegovem begu. Vobče Hočevar ni bil zapravljevec, nekateri mu še celo očit-

tajo skopost. Kako je porabil Hočevar toliko denarja tudi njim ni jasno. Zemljiška knjiga je bila pri ustanovitvi družabne opekarnе še čista, ker je imel Hočevar le neknjižjen menični dolg. Njegov delovodja Fr. Grum, ki je služboval pri njem čez 5 let, pravi, da se je Hočevar prav malo brigal za usnjarno. Sicer pa je bila usnjarna jako dobro zasnovana podjetje, ki bi bilo donosalo prav lep dobiček, če bi jo vodil Hočevar, kot usnjarski strokovnjak sam. Državni pravdnik toži Hočevarja le zaradi konkurza, ne pa zaradi goljufije. Olajševalno za obtoženca je, da je priznal svojo krivdo in brezbriznost v ravnanju s tujim denarjem, obtežljivo pa, da je okodoval veliko posestnikov in obrtnikov za precejšnje vsote. Po kratkem posvetovanju sodnega senata je razglasil predsednik sodbo. Hočevar je obsojen samo zaradi konkurza na 3 mesece ječe, v plačilo stroškov obravnave in delno povrnitev napravljene škode. Večina dolžnikov pa se zavrne na civilno-pravno pot.

Izpred sodišča v Novem mestu.

Obrekoval je sodnika. V zgodnji spomlad letos je bilo oddano na pošto v Gradcu pismo naslovljeno na graško nadsodišče, podpisano z izmišljenim imenom Kump. V tem pismu se je dolžilo sodnika v Krškem dr. J., da je priče, ki jih je zasliševal, podučeval, kako naj po krivem pričajo. Ravno te priče so namreč takrat izpovedale proti Janezu St. Izvedenci so izrekli, da je pisal to pismo St. sicer s popačeno pisavo, vendar pa značaja svojih črk ni mogel prikriti. St. je sploh hud na vsa sodišča ter jih je že večkrat dolžil, da so krivična. Radi obrekovanja sodnika dr. J. je stal St. dne 21. t. m. pred okrogno sodnijo v Novem mestu. Zagovornik je naglašal, da St. ni normalen in da je že pri vojaki bil prikisan, če je duševno normalen ali ne. Poklicana sodna izvedenca sta izjavila, da je St. bolan na sklerozo, da je podedoval slabomnost in da je izvršil dejanje, če ga je sploh on zagrešil, v stanu duševne zmedenosti, tako da zdaj sam ne ve, če je storil dejanje. Na podlagi izvedeniškega mnenja so izrekli sodniki, da se St. popolnoma oprost, ker je zakrivil dejanje v takem duševnem stanju, da zanj ni odgovoren in se je zato moral popolnoma oprostiti.

Razne stvari.

* Kolera. O koleri v Dragi pri Sušaku poročamo na drugem mestu.

* Iz Stolnega Belega grada poročajo, da je na pusti Sinatelep umrla neka oseba za kolero, pri kateri so se že pred par dnevi pokazali sumljivi znaki. — Iz Nove Pešte poročajo, da se je tam pripetil zopet en slučaj kolere. Tudi v Strass - Somereinu v komitatu Moson in v Faiszu v peštanskem komitatu se je zgodil po en slučaj kolere. — Iz Bukarešte poročajo, da se na Romunskem od 17. septembra naprej ni pripetil noben slučaj kolere več. — Iz Sofije brzojavljajo, da so zdravniki v Szazopolu konstatirali dva slučaja kolere.

* Zračna pošta ustavljena. V Londonu je razglasil minister za pošto in brzojavne naprave, da prepo-veduje prevoz poštnih pošiljatev z aeroplani. Vsled tega je morala zračna pošta ustaviti svoje delo.

* Nevihla v Neapolju. Predvčerajšnjim popoldne se je utrgal nad Neapoljem, nad kraji pod Vezuvom in nad Torre del Greco oblak ter je preplaval voda velik del dežele. Kakor poroča »Giornale d'Italia«, se je ponesrečilo vsled silne povodnji ob vnožju Vezuva 20 oseb, večina je utonila. Mnogo družin je vsled povodnji s svojimi hišami odrezana od drugega sveta. V Torre del Greco pogrešajo baje dve rodbini. Tudi polja in vinogradi so mnogo trpeli. Iz Neapolja je prišlo mnogo rešilnega moštva. Tudi železnica je močno poškodovana, tako da je promet skoro nemogoč.

* Kritična starost papeštva. Nezaslišane skandale so uprizorili katoličani v metodistovski cerkvi v Rimu. Pred kakimi 2000 osebami je tam govoril profesor Taquilatela o »kritični starosti papeštva«. Ker se je bilo pa vtihotalo v metodistovski cerkev tudi več klerikalcev in so ti začeli proti govoru profesorja Taquilatela demonstrirati z žvižganjem, so Metodisti prisiljene pretepili in vrgli iz cerkve. Mnogo jih je bilo tudi aretiranih.

* Generalna stavka na Irskem. Eksekutivni odbor železničarske zveze je sklenil, proglasiti na irskih železnicah generalno stavko. Cel dan so nadaljevali s poskusi stavko železničarjev vsaj omejiti, če že ne potlačiti. Številno vlakov, ki vozijo na železnici Great Southern se več. Državni podtajnik za Irsko Dougherith, zastopnik trgovinskega ministva in lordmajor iz Dublina so poskusili včeraj napraviti mir med žele-

zničarji in ravnatelji. Ravnateljstva so kratkoma odklonila priznanje železničarskih uni, vendar pa bi bili železničarji sklenili mir, če bi ne bili strojevodje kratkoma izjavili, da potem stavko nadaljujejo sami. Unija strojevodij je celo zahtevala, da naj se proglasi generalna stavka takoj na vseh železnicah zedinjenega kraljestva. Doslej je bil promet samo na 4 največjih irskih železnicah ustavljen. Pričakovati je, da se najkasneje v dveh dneh pridružio stavki uslužbenec vseh drugih železnic. Velika ovira razširjenju stavke je ta, da je izmed vseh delavcev in železničarjev komaj 30% organiziranih v unijah, na drugi strani pa pospešuje stavkarsko gibanje zlasti značaj Ircev, ki so mnogo bolj revolucionarni, kakor Angleži. V Dublinu je moralo 100 vojaštva zasedeti postajo pred Kingsbridge in vlada je pripravljena zasesti vse kolodvore z vojaštvom.

* Podraženje mila. Lastniki tovarov za milo razglašajo, da bodo zvišali cene svojih izdelkov za 2 do 3 K, ker so tudi cene surovin močno poskočile. Obenem pa naznanjajo tudi, da to zvišanje še nikakor ni definitivno in da je mogoče, da bodo tovarnarji v najkrajšem času prisiljeni cene zopet zvišati. Tedaj zopet podraženje, ki zadene pri nas izvečine samo liberalne kroge.

* Zabava blaznih. V Colorado Springs so se zgodili neprimerno grozni umori. V noči od 20. na 21. je zbudil prebivalce na zahodnem koncu mesta glasen smeh in grozno vpitje na pomoč iz dveh hiš, ki stojite druga zraven druge. Ko je prišla policija, je našla vse stanovalece teh hiš umorjene in v mlakah krvi. Blazni iz neke bližnje blaznice so bili ušli in ubili s sekirami dve ženski, enega moškega in 3 otroke. Storitve niso mogli dobiti.

* Tatvine muzejskih vrednosti. V muzeju v Kolmaru so zapazili, da manjka dragocen oklep iz XIV. stoletja, čegar vrednost cenijo na 8000 do 10.000 mark. — Iz Monakovega poročajo, da je 11. t. m. ukradel iz zavoda za slepce v Bringu nekdo zelo dragoceno soho Krista iz slonovine. Tatu so sicer prijeli, sohe pa že niso več našli pri njem.

* Pri vojaških vajah. Iz Toulona poročajo: Pri strelnih vajah tretje eskadre je strel raznesel na križarki »Gloire« zatvornico nekega topa ter ubil enega topničarja in ranil 15 mož, od katerih so 4 pozneje umrli. Nesreča se je zgodila baje na ta način, da je zatvornica priletela na neko pripravljeno kroglo, ki se je nato razletela.

* Zadovoljni vojvoda. V ameriških listih je objavljena sledeča zornita ponudba: »Vojvoda Peter Rorca iz Avstro-Ogrske, katerega plemeniti rod izvira iz leta 787., kar more dokazati s peramentari, se želi seznaniti s pošteno deklico ali mlajšo vdovo, ki ni popolnoma brez premoženja, v svrhu ženitve.« Res, skromen vojvoda, ki si želi neveste, ki ni popolnoma brez premoženja.

* Roman srbske princezinje. Veliko senzacijo je vzbudila na Srbskem vest, da se je v Zemunu pojavila princezinja Helena Obrenovičeva, ki dela zdaj kot perica. Poročevalcu lista »Neues Wiener Abendblatt« je pripovedovala, da se je porodila 14. avgusta v belgradskem konaku, ker so na Srbskem tedaj pričakovali prince, je morala izginiti in na njeno mesto so položili otroka moškega spola, kateremu so dali ime prince Aleksandra. Vzgojena je bila v dijakovskem samostanu; nato so jo izročili družini nekega Baica. Pred osmimi meseci je umrl njen rednik Janez Baic in na smrtni postelji ji je sporočil, da ni Pastiliceva, kakor se je imenovala, temveč prava potomka kralja Milana in kraljice Natalije. To okoliščino je do tistega časa zamolčal iz ljubezni do domovine. Z ozirom na bližajočo se smrt je pa smatral za svojo dolžnost, da izda to tajnost. Ta doždevna princezinja je nadalje pripovedovala, da je bila pozneje zaposlena kot perica v kraljevem konaku in je tam preživela ono grozno noč, ko je bil Aleksander umorjen. Od tega tistega časa živi v Zemunu. Seveda nima za to svojo bajko nikakih dokazov, vendar se pa je navzlec temu našlo precej ljudi, ki ji verjamejo.

Vseučilišni shod

na katerem govorita poleg zastopnikov dijaštva g. dr. poslanec dr. Vladimir Ravnar in gospod vseučilišni docent v Pragi dr. Mihaljo Rostohar se vrši

v soboto ob 8. zvečer

v veliki dvorani »Mesta doma«.

Pridite vsi

na to važno kulturno manifestacijo.

Telefonska in brzojavna poročila.

Železničarsko gibanje.

Dunaj, 23. septembra. Včerajšnji dogodki v železniškem ministrstvu so izjavili v železničarskih krogih vihar ogorčenja. Od merodajne osebe izve naš dunajski urednik, da je sekijski šef Röll s svojim včerajšnjim postopanjem napram železničarskim odposlancem, storil, da so prenehali vsi oziroma železničarjevi do državne uprave. Prvi oktober bo kritičen dan, do tedaj morajo biti vse železničarske zahteve povoljno rešene, sicer bodo uvedli železničarji najenergičnejšo protiakcijo. Slovanska liga in nemška železničarska društva so v tem oziru v popolnem soglasju. Včeraj so se nemški železničarji glede Röllla izjavili s »Slovansko ligo« popolnoma solidarno, ter so sklenili, obvestiti o tem tudi poslance. Vlada pa ne mara pogoditi železničarskim zahtevam ter se pripravlja na akcijo, ki bi paralizirala to gibanje. Vlada hoče nastopiti v slučaju potrebe z vso silo in imel sekijski šef Röll včeraj že konferenco z ogrskim domobranskim ministrom Haszajem zaradi vojaške asistencije. Vlada hoče v vsakem slučaju preprečiti stanovsko gibanje železničarjev tudi z oboroženo silo. Te grožnje vlade pa so le stopnjevale ogorčenje železničarjev. Se bolj pa je vplivalo na železničarje dejstvo, da so oblasti razpustile neki veliki manifestacijski shod železničarjev, ker je poslanec Tomschik zaklical v svojem govoru proti vladi: »Govorili bomo angleško!« — Iz krogov slovanske železničarske lige izve naš urednik, da slovanski železničarji ne marajo nič več imeti opraviti s sekijskim šefom Röllom. Skrajno žaljivo njegovo vedenje nasproti deputaciji je napravilo vtisk, da Röll ne mara govoriti s slovanskimi železničarji, ker so slovanske narodnosti. Bilo bi sicer popolnoma nerazumljivo, da je odklonil slovanske delegate lige pod ničevo pretvezo, da od poslancev vodenih deputacij ne more sprejeti. Poslanec Burival v Vojna sta sama železničarja in že ponovno se je zgodilo, da je sekijski šef sprejel deputacijo, ki so jih vodili nemški ali socijalno-demokratski poslanci. Röllovo obnašanje je tedaj le trik, s katerim je hotel zanesti med nemške in slovanske železničarje razpor. To so priznali tudi nemški železničarji in so se vsled tega izrekli solidarnost s svojimi slovanskimi kolegi. Če je ministrski predsednik predviden, bo opozoril sekijskega šefa Röllla na to nepravilnost in bo storil vse korake, da prepreči nevarne posledice njegovega nastopa. Do 1. oktobra pa zahtevajo vsi železničarji, brez izjeme, popolno ugodno rešitev svojih zahtev.

Posledice krvave nedelje na Dunaju. Dunaj, 23. septembra. Pred delnim sodiščem so se danes začele razprave proti demonstrantom, ki so bili v nedeljo aretirani. Danes je stalo pred sodiščem 28 oseb, ki so obtožene zaradi hudodelstva javne nasilnosti. Sodišče priznava jako ostre kazni, ki se gibljejo med 1 tednom in 16 meseci. Tako je bil neki delavec, ki je raztrgal redarju rokav, obsojen na 6 mesecev ječe. Dunaj, 23. septembra. Druga zrtve nedeljskih dogodkov Joachimsthaler je danes ponoči umrl. Njegov pogreb se bo vršil v ponedeljek ob 2. popoldne ob velikanski udeležbi socialnih demokratov. Češki deželni zbor. Praga, 23. septembra. Danes se je vršila II. seja češkega deželnega zbora. Seja je bila popolnoma mirna. Sprejeta sta bila predloga za izvolitev obeh komisij nacionalnopolitične in šolske komisije. Prihodnja seja bo 27. t. m. Po plenarni seji deželnega zbora so imeli klubi posvetovanja o nadaljnji akciji.

Italija in Tripolis.

Dunaj, 23. septembra. Kljub raznim demencijam, se vzdržuje in potrjuje vest, da hoče Italija na vsak način okupirati Tripolis. Avstrijska in nemška vlada sta vzele oficijozno naznanilo Italije z odobravanjem na znanje. V poučenih krogih se zatrjuje, da Italija mrzlično mobilizira svoje vojaštvo.

Ponesrečena ladja.

Reka, 23. septembra. Po celem Kvarneru divja hud vihar. Tik pred pristaniščem se je potopila italijanska jadrnica »Napoleon I.«.

Ban Tomašić.

Budimpešta, 23. septembra. Ogrski ministrski predsednik Khuen je imel včeraj konferenco s hrvaškim sekijskim šefom Levinom Chavrom, ki mu je poročal o politični situaciji. V političnih krogih se zatrjuje, da je zahteval ministrski

predsednik, da toži ban urednika lista »Pesti Hirlap«.

Stolypinov pogreb.

Kijev, 23. septembra. Ob velikanski udeležbi se je vršil včeraj pogreb ministrskega predsednika Stolypina. Vse ulice so bile napolnjene od nepregledne množice. Ob 10. popoldne so se začele pogrebne ceremonije, ki so trajale do 2. popoldne. Nbroj vencev je bilo na krsti. Med njimi tudi venec predsednika dume in carice vdove. Pogreba se je udeležilo tudi mnogo deputacij. Ob zvonjenju vseh kijevskih zvonov so položili krsto v grob. 54 duhovnikov, med njimi tudi kijevski metropolit so peli žalostinke. Vojaštvo, ki je stalo na ulici je oddalo častne salve. Nad grob postavi ruska vlada spomenik z besedami, ki jih je izpregovoril Stolypin v dumi proti revolucionarjem. »Vi hočete velik potres Rusije, jaz hočem veliko Rusijo.« Petrograd, 23. septembra. Vladni krogi izjavljajo, da je dognano, da je kriva na atentatu »Ohrana«. Oficijozna »Rossija« piše: Treba bo veliko rano, ki razjeda policijske organizacije z vso silo zatreti.

Bagrov obsojen.

Kijev, 23. septembra. Včeraj ob pol 4. se je začela pred vojaškim sodiščem obravnava proti Bagrovu, in je bil Bagrov po kratki obravnavi obsojen na smrt na vešalih. Smrtno obsodbo izvrše v ponedeljek.

Bojkot plenzskemu pivu.

Berlin, 23. septembra. Nemški gostilničarji so proglasili bojkot nad plenzskim pivom zaradi povišanja cene.

Generalna stavka na Španskem.

Oviedo, 23. septembra. Tu je bila včeraj dopoldne proglašena generalna stavka. Vojaštvo je moralo intervenirati; mnogo oseb je bilo aretiranih.

Poslano*)

Kot oblastveno izprašani optik in strokovnjak ter specializist, opozarjam slavno občinstvo, da je neki urar tudi optik, ker se je v Zagorju ob Savi izučil optične in urarske obrti.

K. Jurman,

3284 oblastveno izprašani optik, Ljubljana.

* Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor to določa zakon.

Poslano*)

Prepričal sem se, da je Katoliška bukvarna v Ljubljani brez mojega dovoljenja izdala v tisku slovenski prevod Anzengruberjeve igre »Kribo-prisežnik« iz mojega zastopstva ter da je dala na 2. strani tiskanih knjižic opombo: »Za vsako uprizoritev te igre je plačati tantijemo 15 K Katoliški bukvarni v Ljubljani«. Kot zastopnik Anzengruberjevih dedičev se zavarujem proti temu, da zahteva imenovana bukvarna uprizoritvene tantijeme, ki pripadajo le mojim klientom — Anzengruberjevim dedičem. Omenjena bukvarna bi mogla kvečjemu za prevod, ne pa za izvirnega avtorja — ki sploh ni naveden! — zahtevati honorar. Opozarjamo torej vse uprizoritve te igre, da je vsaka predstava »Kribo-prisežnika« brez mojega izrecnega dovoljenja neopravičena ter da jih bom sodnijsko preganjal. 3274

Dr. O. F. Eirich,

dvorni in sodni odvetnik, Dunaj II., Praterstrasse 38.

* Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Zahvala.

Po naročilu občnega zbora, ki se je vršil 13. jan. t. l. je odbor »Pisateljskega podpornega društva« preskrbel popravilo nadgrobnih spomenikov Linhart, Čopa, Korytko, Vodnika in župana Hredeckega. Dela je izvršil tukajšnji kamenar g. Srečko Toman na popolno zadovoljstvo. O tej priliki se zahvalja podpisani odbor presrečno vsem onim korporacijam in posameznikom, ki so se odzvali pozivu za doneske v svrhu popravila spomenikov. Poklonila je sl. kranj. hranilnica 300 K Slavni magistrat ljubljanski je izplačal vsoto 167 » Posamezniki so poslali a) po 10 K g. ravnatelj dr. Lovro Požar in c. kr. notar Aleksander Hudovernik, g. primar Dr. Ivan Jenko, g. prof. Rajko Perušek, g. prof. Maks Peteršnik in g. župnik Ivan Vrhovnik c) po 4 K viši železniški oficijal v p. g. Fran Podkrajšek d) po 3 K kontrolor mestne hranilnice g. Ant. Trstenjak e) po 2 K prof. g. Anton Funtek, ravnatelj g. Iv. Macher, g. Fr. Orožen in stavec g. I. Strekelj 8 » Vkupno 527 K

V Ljubljani, dne 23. sept. 1911. Odbor Pis. podp. društva.

Prof. dr. pl. Leube v Würzburgu piše: Soditi po izkušnjah, ki sem jih pridobil na moji kliniki, odlikuje naravna Franc Jožef-ova gredica zanesljivo odvajajoče in ne povzroča nikakih težav. Še celo, kjer se je slišalo pri dražljivih črevesih, je »Franc-Josefova« voda dosegla odvajanje brez bolečin.

Darila.

Upravi naših listov so poslali: Za »Družbo sv. Cirila in Metoda« Josip Mohorko, pristav južne železnice v Zidanem mostu 4 K, darovala vesela družba v zidanmoški restavraciji pod motom:

»Ker se je Deržić prekrislo držal, kronce družbi smo té darovali.« dr. Štefan Rajh, odvetnik v Ribnici 75 K, nabrala na narodni praznik 20. septembra g. Rožica in Jožica Klun v Ribnici in Avg. Kraigher iz Logatec 5 K 30 v, nabral na spomin Lunder-Adamiča v družbi Vrhniških in Logaških samev. Skupaj 84 K 30 v. Živeli nabiraleci in darovalci!

Izdajatelj in odgovorni urednik: Rasto Pustoslavšek.

Borzna poročila.

Ljubljanska

»Kreditna banka v Ljubljani«.

Uradni kurz dunajske borze 23. septembra 1911.

Valute	Dez.	Blagov.
4% majevna renta	91.75	91.95
4% srebrna renta	94.85	95.05
4% avstr. krona renta	91.75	91.95
4% ogr.	90.60	90.80
4% kranjsko deželno posojilo	94.10	95.10
4% k. o. češke dež. banke	93.50	94.50

Švedske.	Dez.	Blagov.
Srečke iz l. 1860 1/2	423—	435—
„ „ 1864	606—	618—
„ „ tiske	304.50	316.50
„ zemeljske l. izdaje	292—	298—
„ „ II.	273.50	279.50
„ ogrske hipotečne	249.50	255.50
„ ogr. komunalne	504—	516—
„ avstr. kreditne	501—	513—
„ ljubljanske	82—	88—
„ avstr. rdeč. križa	69.50	75.50
„ ogr.	44.90	50.90
„ banjska	35.65	39.65
„ turške	245.75	248.75

Poljske.	Dez.	Blagov.
Ljubljanske kreditne banke	460—	470—
Avstr. kreditne banke	642.75	643.75
Dunajske bančne družbe	542.40	543.40
Južne železnice	115.25	116.25
Državne železnice	729.40	730.40
Alpine-Montani	814.50	815.50
Češke sladkorne družbe	310—	314—
Zivnostenske banke	280—	282—

Valute.	Dez.	Blagov.
Cekini	11.38	11.42
Marki	117.97	118.17
Franki	95.95	96.05
Lire	94.80	95—
Rubli	254.75	255.50

Razširjeno domače zdravilo. Vedno večja povpraševanja po »Moll-ovem francoskem žganju in soli« dokazujejo uspešni vpliv tega zdravila, zlasti koristnega kot bolesti utečujoče, dobro znano antirevmatično mazilo. V steklenicah po 2 K 2— Po poštnem povzetju razpošilja to mazilo lekomar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalažnik na Dunaju, Tuchlauben 9. V zalozhah po deželi je izrecno zahtevati Moll-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. 4 18

Od leta 1868 naprej se Bergerjeva kotranova mila v Avstro-Ogrski in po vseh kulturnih državah rabijo za umivanje in kopeli proti izpuščajem na koži in nečistostim kože. Vsaka etiketa mora imeti znano varstveno znamko in podpis tvorniške firme G. Hell & Comp., ker sicer mila niso pristna, že 40 let v prometu uvedena.

Ustna voda

KALODONT
Zobna krema

In v malem nam je dano veliko.

Ali ni znabiti nekaj velikega, ako zdravilne moči naših vrelcev nosimo tekorekoč v telovniškem žepu seboj in vsak hip na najpripravniji način lahko rabimo? Pristne sodenske mineralne pastilje (samo Fayeve) obsegajo učinkovite vrelske soli, že tisočkrat preizkušene proti vsem obolenostim sopil, kašlju, hripavosti, zaslezenju itd. Treba je rabiti Fayeve pristne sodenice, ako bolehamo na taki bolezni. Skatljica stane K 1.25. Generalno zastopstvo za Avstro-Ogrsko: W. Th. Guntzert, c. kr. dvorni zalažnik, Dunaj IV/1. Grosse Neugasse 17.

Večkrat pride prilika, pri ranitvah iskati in priporočiti dobro obvezilno sredstvo. V to prav primeroma in preizkušeno sredstvo, ki vsled svoje g. antiseptičnega, hladilnega in bolečinolajševalnega učinka brani pred vnetjem in neravnim zaraščanjem, je po vsej monarhiji predobro znano praško domače mazilo iz lekarne B. Fragner, c. in kr. dvorni dobavitelj v Pragi. Ker se to mazilo, četudi ga na leta hranimo, nič ne izpremeni in tudi ne izgubi učinka, naj bi je za nepričakovane slučaje imeli pri vsaki hiši pripravljeno.

Kašljajoče opozarjamo na inse-rat o Thymomel Scillae, preizkušen izdelek, ki ga zdravniki večkrat pri-poročajo.

Priznana močna, lahko tekoča solidna in neprekosljiva so KINTA kolesa. Najkakovitejša jastva. Nestravni ceni brezplačno. K. Čamernik Ljubljana, Dunajska cesta 9. Špecial. trgovina s kolesim posam. deli. Izposojevanje koles.

Pa kaj se to pravi, Če trebih boli? Pri pametni glavi: **FLORIAN** zavzij! Krepčilo želodca, potrebno v vsaki skrbni hiši! Ljudska kakovost liter K 2-40. Kabinetska kakovost „ „ 4-80. Naslov za naročila: »FLORIAN«, Ljubljana. Postavno varovano. Meteorološko poročilo. Vihra od morja 300-2 Srednji značilni tisk 30-76 m

sept.	čas opazovanja	stanje barometra v mm	temperatura v C	vetri	nebo
23.	2. pop.	727.5	19.5	sl. svzh.	oblačno
	9. zv.	727.2	15.0	sl. sever.	dež
23.	7. zv.	726.0	15.3	sr. vzh.	

Srednja včerajšnja temperatura 15.8°, norm. 13.9°. Padavina v 24 urah 36.6 mm.

Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je nad vse ljubljena mati, oziroma stara mati in tašča, gospa 3286

Marija Mirt roj. Mulej

danes ob pol 6. uri zvečer, previdena s svetotajstvi za umirajoče, po dolgi mučni bolezni, v starosti 49. let mirno v Gospodu zaspala. Pogreb predrage rajne bo v nedeljo, dne 24. septembra ob 4. pop. iz hiše žalosti, Cirila in Metoda v ulici 19, na pokopališču k Sv. Križu. Rajna se priporoča v blag spomin in molitev.

V Ljubljani, 22. septembra 1911. Marija Grad roj. Mirt — Faniha Kober roj. Mirt, hčer. — Ivan Kober, zet. — Vnuki in vnukinja.

Zahvala.

Vsem, ki so nam izkazali od-krita sočutja in zadnjo čast prerano preminuli hčerki, sestri, teti in svakinji, gđ.

Marici Schiller

izrekamo najtoplejšo presrečno zahvalo. Zahvaljujemo se tudi preč. gosp. o. Placidu in gg. pevcem. 3272

Ljubljana, dne 23. sept. 1911.

Zalujoči ostali.

Šivilja in učenka

se sprejme

na sv. Petra cesti št. 77, dvorišče.

Dva dobro vpeljana

3276

zastopnika

za prodajo ogrskih in dalmatinskih vin na Kranjskem, se iščeta za dve vinske veletrgovine. Tozadevna pojasnila daje I. Ljubljansko skladišče Krisper & Tomažič.

SODAR

vešč tudi kletarskih del z dobrimi in dolgimi izpričevaji, trezen, miroljuben in pošten, se sprejme takoj v vinski trgovini. Predstaviti se mora osebno.

Karel Lenč

3275 Laverca pri Ljubljani.

Stanovanje

obstoječe iz treh sob in pritlikin, se odda 1. novembrom even. že s 1. oktobrom v uradniški hiši v Gradišču 15.

Istotam se prod

pohištvo. Pojasnila pri hišniku. 3287

Jšcem dobro uvedene in zanesljive

zastopnike

za privatne odjemalce proti visoki proviziji za platneno, volnato in damastno blago n. pr. platna, kanafase, zefire, barhante, flanele, brisalke, prtiče, žepne robce, namizne prte, servijete itd.

Josef Norbert Keyzlar, tkalnica, v Červenem Kostelcu, Češko.

Vabilo

3282 prostim zabavam katere se prično

Jutri v nedeljo 24. t. m. v gostilni pri »Majarončku«.

Dobijo se dobra vina iz lastne velike zaloge, vedno domača gnat in druga gorka in mrzla jedila. Za goste, ki ne marajo plesa je posebna soba.

K obilni udeležbi vabi

Jernej Jelenic,

gostilničar in trgovec, Ljubljana nasproti dež. bolnice

Dijakom in dijakinjam popust!

Modna trgovina

O. Jezeršek

na Mestnem trgu

priporoča

svojo veliko izbiro damskih čepic, perila, zavratnic, pletenin, rokavic, predpasnikov itd.

po znano nizkih cenah.

Kupujte v slovenski trgovini!

Slovenski dijaki!

Kupujte šolske in druge knjige ter vse šolske potrebščine v Narodni knjigarni.

Dijaški vestnik.

Cvetlični dan v Ljubljani. Velikanska prireditev »Organizacije svobodnega nar. naprednega dijaštva«, cvetlični dan, je pred nami. Današnji večer in jutri ves dan je posvečen dijaškemu podpornemu društvu »Radogoj«. Vse, kar je blagega srca in ima še nekaj čuta za narod, je z veseljem pozdravilo našo prireditev, saj gre tu za pomoč naši bodoči inteligenci, našemu budnemu dijaštvu. Dobro poznajoči velik nacionalni pomen te dobrodelne akcije so naši mejaši Nemci in nemurji takoj pričeli z ljutimi napadi na vso to prireditev. Vendar so ostali pri odločni pisavi vseh slovenskih listov ti napadi brez pomena. Vendar so se dobili med rimskimi Slovenci ljudje, ki so v svojem klerikalnem radikalizmu preko pametnih glav zmernega konservatizma pričeli s strupeno, škodoželjno gonjo, ne slabšo od Nemcev, hoteč uničiti cvetlični dan. Raje so blamirali »Slovenca«, samo, da bi škodovali naši dobri stvari. In kar najbolj tragikomično je otvorilo v »Slovenca« napade na cvetlični dan in dijaško-podporne priredbe »katoliško - narodno dijaštvo«, tisti konglomerat hinavstva, neznačajnosti in neumnosti, ki se za svoje vrline res do s tega nazre pri farovski mizah, pa zato ne pozna tud nobenega drugega dela, kakor plaziti se na trebuhu za vsakim črnorizcem. Kdaj smo slišali kaj o »katoliško narodnem dijaštvu«? Ali dela kulturno, ali narodno, ali celo gospodarsko? Nikjer ne zavohamo njihovega sledu, lena masa so brez pomena in ugleda. Sedaj ko so podperna društva za slov. visokošolce so priredili napredni akademiki bodisi veselice, plese, ali gledališke igre in predavanja v Idriji, Braslovčah, Zidanem mostu, Muljavi in v Ljubljani, med tem ko klerikalno dijaštvo vse počitnice ni imelo drugega dela, ko aranžirati v Domalah ponesrečen občini zbor svoje »Slov. dijaške zveze«, kjer so vsled pomanjkanja vsakega primerne materialne stvari morali izbrati svojim tajnikom radikalnega renegata Gvidona Zbašnika, sinčka prejšnjega urednika liberalnega »Ljubljanskega lista«. Tako dijaštvo je napravilo herostratsko atako na priredbe v korist dijaškemu podpornim društvom! Mi z mirnim in skrajno ravnodušnim srcem vzemamo klerikalno bestialnost, ki mora opljuvati celo najbolj humanitarne priredbe, na znanje, sklepajoč, da bodo bojkotirali tudi podpore od podpornih društev, kakor bojkotirajo priredbe v tak namen.

Kolegijalnosti od klerikalcev nismo pričakovali, pač pa smo mislili, da bo »Slovenec« konsekventen vsaj toliko, da ne bo posnemal ravno tistih Nemcev, katerim je v ugodnosti 4. t. m. povedal enkrat pošteno slovensko besedo. Sedaj je zmagal pri »Slovenca« klerikalni radikalizem nad treznim in pametnim konservativizmom. Naj bo, nam ne more škodovati, saj vsak klerikalni napad le podvoji naše sile in še trdnjeje sklone vrste vsega naprednega dijaštva. Radikalnim fanatikom pri »Slovenca« pa povemo, da bo njihov, kakor vsak drug ekstremni in blazni radikalizem vzel vrag toliko hitreje, kolikor bolj bodo divjali. Glede dijaško-klerikalnih napadov na priredbe v korist dijaških podpornih društev pa bomo reagirali tako, da se bo že v jeseni poskrbelo, da bodo podperna društva informirana o klerikalnem početju. Zobja zob proti junakom političnega bojkota!

Napredno dijaštvo ljubljansko, organiziramo v akad. fer. društvih »Sava« in »Prosveta« sklicuje za danes, 23. septembra zvečer ob 8. v veliko dvorano Mestnega doma velik javen shod, na katerem bo govoril g. državni poslanec dr. V. Ravnihiar o slovenski visokošolski akciji v državnem zboru in njenem sedanjem stanju, docent na praški češki univerzi g. dr. M. Rostohar o ustanovitvi vseučiliškega društva, ki bi skrbelo za habilitacije slovenskih docentov in g. S. Zeleznikar o večji važnosti praškega, kakor krakovskega vseučilišča za slov. dijaštvo. — V nedeljo,

24. t. m. zvečer pa prirodi ljubljansko napredno dijaštvo v restavraciji Narodnega doma na čast damamsodelovalkam pri cvetličnem dnevu komerz. pri katerem bo pelo pevsko društvo »Ljubljanski Zvon« in v veliki dvorani ples, pri katerem bo 1 krono vstopnine, določena podpornim društvom za slov. visokošolce v Gracem, Pragi in na Dunaju.

Akad. ferijalno društvo »Sava« v Ljubljani si je izbralo na svojem rednem obnem zboru 7. t. m. za svoje 19. društveno leto sledeči odbor: Jurist Milko Naglič, predsednik, stud. iur. F. Dequal, podpredsednik, abs. abit. c. Z. Verbič, tajnik, stud. ing. for. R. Matko, blagajnik, cand. iur. M. Kuhelj, gospodar, stud. iur. Vinko Lapajne in J. Kosiček odbornika ter stud. techn. VI. Rohrmann in J. Urbančič revizorja.

Skupščina »Organizacije svobodnega narodno-naprednega dijaštva« se je vršila 8. t. m. ob navzočnosti delegatov vseh svobodniških slov. akad. društev, namreč »Triglava« iz Graceta, »Sava« iz Dunaja, »Ilirije« iz Prage, »Kluba naprednih slovenskih akademikov« v Celju in akad. fer. društva »Sava« v Ljubljani. V več kakor 6urnem zborovanju so se razmotrivala važna in resna notranja vprašanja, o katerih bodo poročali delegati vsak v svojem društvu in, bo poslalo vodstvo O. s. n. d. potrebne predloge in navodila. Volitve v vodstvo O. s. n. d. za tekoče poslovno leto so izpadle soglasno sledeče: Pravniki M. Naglič, predsednik, cand. med. M. Ogorevc, podpredsednik, abs. abit. c. Z. Verbič, tajnik, stud. iur. F. Dequal, blagajnik, stud. ing. for. R. Matko, gospodar, cand. iur. M. Kuhelj in Srečko Lapajne, odbornika ter cand. iur. Franc Hrašovec, M. Jenko in H. Est revizorji.

Jubilejna laž. Dr. Martin Malnerič je dobil nevhvalno nalogo, napisati malo slavno zgodovino slov. katoliškega akad. tehn. društva »Zarja« iz Graceta v posebnih jubilejni številki »Zore«, glasila katol.-nar. dijaštva. Marsikaj pove tu učeni gospod, kar naj bi služilo v slavo graškemu jubilaru ali tudi jezuitska maksima »Finis sanctificatio media« tu ne more spraviti zgodovinske potvore, ki smo jo enkrat že na kratko omenili in jo danes jasno odbijemo kot zavestno laž. Na strani 13. 9. št. »Zore« (letnik XVII.) se trdi namreč, da »se je vršil vseslovenski dijaški shod dne 20. avgusta 1898. po zaslugi »Danice«. O sancta simplicitas! Koliko zaslug je imelo klerikalno dijaško društvo »Danica« za vsedijaški shod l. 1898. naj navedemo v naslednjem: L. 1898. se je vršil po zaslugi g. ravnatelja in župana ljubljanskega Ivana Hribarja poleg vseslovenskega županskega in gasilskega zborovanja tudi vseslovenski dijaški shod. Ta shod se je vršil pod pokroviteljstvom liberalnega ljubljanskega župana, ki je na banketu tedaj sam dejal, »da je povabil dijaške, naj pridejo ta shod.« Že inicijativa je prišla od napredne strani, kakor je vodil vse priprave odbor, kateremu je načeljeval predsednik naprednega akad. društva »Slovenija« na Dunaju g. cand. phil. J. Reiser. Klerikalci se nasprotno prav nič niso brigali za ta velikanski shod in je bilo treba loviti »Danice« odbornike privatno po stanovanjih, da se je izvedelo, ali sploh pridejo na shod ali ne. Res je bila klerikalno-dijaška udeležba skrajno minimalna, prišlo je par Dančarjev, in deputacija gorških bogoslovcev kakor zastopstvo akademije koroških slov. bogoslovcev. Vseh klerikalnih študentov je bilo izmed 200 navzočih ravno 13, kar je pokazalo glasovanje za komični Brecljev predlog, »naj se v pravi akad. ferijalnega društva »Sava« pristavi, da deluje društvo na krščanski podlagi.« Zato ni čudno, da je bil v prezidij vseslovenskega dijaškega shoda, ki se je vršil po zaslugi »Danice« izvoljen kot predsednik »Triglava« g. Pikel in kot II. podpredsednik akad. Kunšič iz Prage.

Ta »po zaslugi« klerikalne »Danice« se vršeci vsedijaški shod so gotovo iz same simpatije do ominozne trinajstotice posetili dež. odbornik g. dr. Ivan Tavčar, cesarski svetnik g. Murnik, poslanec g. dr. Majaron, predsednik notarske zbornice g. notar Gogola, predsednik zdravniške zbornice g. dr. vitez Bleiweis-Trsteniški, g. prof. Levec, g. sodni svetnik Martinak, g. prof. Pirc, g. dr. Tekavčič, g. notar Plantan, g. ravnatelj Pirc itd., torej vsi, samo nič klerikalcev.

Ker se je shod vršil »po zaslugi« klerikalne »Danice« so gotovo ljubljanski bogoslovci odklonili udeležbo in je shod pozdravil v imenu liberalnega mesta ljubljanskega, g. župan Iv. Hribar. Upamo, da se samo navedena fakta dokazala upravičenost naslova tega poročila in je vsakemu jasno

kako veliko zaslugi, važno vlogo in velik pomen je imela na vseslovenskem dijaškem shodu 19. in 20. avgusta 1898. klerikalno-dijaška »Danica« in z njo vesoljno klerikalno dijaštvo, močno na 200glavnem shodu ravno 13 mož!

Naj pripletamo s tem boren listič k lavorjevemu vencu na čast proslave desetletnega življenja »Zarje«. O. a. m. d. g.!

Slovenski dijaki!

Kupujte šolske in druge knjige ter vse šolske potrebščine v Narodni knjigarni.

Kakor je dobro in zdravilno

navadno ribje olje samo na sebi, se vendar ne more utajiti, da ga večina ljudi, tako odrasli kakor otroci ne morejo vzivati očividno zaradi njegovega duha in okusa. Scottova emulzija ribjega olja, v kateri so lastnosti in vrednosti ribjega olja s pridatki še zboljšane, živa nasprotno večina ljudi rada brez vseh pomislekov in jo pri se tako dolgem uporabljanju tudi lahko prenašajo.

Scottova emulzija,

Trikrat na dan, dalj časa redno zavžita

izjemni blede otroke in take, ki nimajo nič veselja za jesti, v čile in veselo otroke. Pri nakupu zahtevajte izrecno Scottovo emulzijo. Znamka »Scott« je, ki je vpeljana že čez 35 let in jamči za dobro kakovost in učinek.

Cena izvirni steklenici 2 K 50. Dobi se v vsaki lekarni.

Za otroške bolezni

od zdravnikov prav rada priporočena.

MATTONJEV GIESSHÜBLER

naravna alkalična kislina

Ob želodčni kislini škrofeljnih, rachitis oteklosti žlez katarjih oslovskem kašlju.

Proti 168

zobobolu in gnijlobi zob

izborna deluje dobro znana antiseptična

Melusine ustna in zobna voda

ki utrdi dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust.

1 steklenica z navodilom 1 krono.

Deželna lekarna Milana Leusteka v Ljubljani, Rešljiva cesta št. 1

poleg Franc Jožefovega jubilejnega mostu.

V tej lekarni dobivajo zdravila tudi člani bolniških blagin juž. železnice, c. kr. tobačne tovarne in okr. bol. blaginje v Ljubljani.

Melusine-ustna in zobna voda.

Sunja, Hrvaško, 22. februarja 1908.

Blag. gospod lekarnar!

Prosim vljudno, pošljite mi zopet tri steklenice Vaše izborna delujoče antiseptične melusine-ustne zobne vode, katera je neprekosljivo sredstvo zoper zobobol, utrja dlesno in odstranja neprijetno sapo iz ust. Za ohranjenje zob in osveženje ust jo bom vsakomur kar najbolje priporočal.

Spoštovanjem

Mato Kaurinovič, kr. pošte meštar.

KASLJAJOCIM

otrokom in odraslim

zapisujejo zdravniki z najboljšim uspehom

THYMOMEL SCILLA

pomoček, ki razkroja in odločuje sluz, lajša in pomirjuje dušljivost, odpravlja težkoče dušljivosti in zmanjšuje njih število. — Na stotine zdravnikov je že oddalo mnenja o presenetljivo točnem učinku Thymomel Scilla pri oslovskem kašlju in drugih vrstah dušljivega kašlja.

Prosim vprašajte svojega zdravnika.

1 steklenica 2-20 K. Po pošti franco ako se pošlje naprej 2-30 K. 3 steklenice ako denar naprej 7.— K. 10 steklenic ako denar naprej za 20.— K.

Izdelovanje in glavna zaloga

B. Fragnerja lekarna

c. kr. dvorni dobavitelj

Praga III., št. 203.

Pazite na ime izdelka, izdelovalca in na varstveno znamko.

V Ljubljani v lekarnah: Jos. Mayr, dr. G. Piccoli in Jos. Čizmar.

Perje

za postelje in puh

priporoča po najnižjih cenah

F. HITI

Pred Skofijo št. 20.

Zunanja naročila se točno izvršujejo.

J. VECCHIET

zlatar v Ljubljani

nasproti glavne pošte

priporoča svojo trgovino vsakovrstne

zlatnine

ter precizijskih žepnih ur.

Časna delavnica.

Kupuje stare zlato in srebro.

Cene zmerno.

Solidna in realna postrežba.

Ustanovljeno 1845.

Parno barvarstvo

ter kemično čiščenje in snaženje oblek.

Apertura sukna.

JOS. REICH

Poljanski nasip - Ozka ulica št. 4.

Sprejemališče

Selenburgova ulica št. 3.

Postrežba točna. Solidne cene.

Avgust Agnola

Ljubljana, Dunajska c. 13

Izborna zaloga namiznih in nastrojnih svetilk

najnovije vrste

po nizkih cenah

Važno! za Važno!

gospodinj, trgovce in živinorejce.

Najboljša in najcenejša postrežba

za droge, kemikalije, zelišča cvetja, korenine itd. tudi po Kneippu, ustne vode in zobni prašek, ribje olje, redilno in posiljalno mleko za otroke, dišave, mila in sploh vse toaletne predmete, fotografirane aparate in potrebščine kirurškega obzvešila vsake vrste, sredstva za dezinfekcijo, voski in paste za tla itd. — Velika zaloga najfinišnega ruma in konjaka. — Zaloga svežih mineralnih vod in soli za kopei. Oblastv. konc. oddaja strupov.

Za živinorejce

posebno priporočljivo: grenka sol dvojna sol, soliter, ocojan, kalmar, hrastno apno itd. — Vnanja naročila se izvršujejo točno in solidno.

Drogerija

ANTON KANC

Ljubljana, Zidovska ulica št. 1.

Kupuje po najvišji ceni razne zelišča (rože), cvetje, korenine, semen, skorje itd.

SALVATOR

gumijevi podpetniki

so nedosegljivo trpejni.

Svetovna znamka.

Glavna zaloga: Anton Krisper, Ljubljana.

„ Dobiva se povsod. „

Posojila! Predujmi! Krediti! 2961

Ugodni pogoji. Udobna vračila. Hitra rešitev event. takojšnja pomoč. Posojila na užitek. Natančna vprašanja pod „Keine Vorauslagen 92208“ na anončno ekspedicijo M. Dukes Nachf. na Dunaju, I./I, za odposlatev naprej.

Važno za vinske trgovce.

Vinski sodi

več sto komadov, prav močni in zdravi iz hrastovega lesa, od 400—800 l

se dobivajo po prav nizki ceni

2545 pri tvrdki

M. Rosner & Co

„ v Ljubljani. „

Važno za vinske trgovce.

Od leta 1868 se

Bergerjevo medicinsko kotranovo milo

ga priporočajo odlični zdravniki, skoro v vseh evropskih državah z odličnim uspehom uporablja proti

vsake vrste izpuščajem

zlasti proti kručnim lisajem in paraz. izpuščajem, dalje proti rdečici na nosu, ozeblinam, počenju nog, luskinam na glavi in v bradi. Bergerjevo kotranovo milo ima v sebi 40 odstotkov lesnega kotrana in se razlikuje bistveno od vseh drugih kotranovih mil, ki se nahajajo v trgovini

Pri polnih boleznih rabite jako uspešno

Bergerjevo kotranovo žvepleno milo.

Kot blažje kotranovo milo za odpravljanje vse nesnage s polti,

proti izpuščajem na polti in glavi pri otrocih, kakor tudi kot nenadkriljivo kosmetično milo za umivanje in kopanje za vsakdanjo rabo služi

Bergerjevo glicerino-kotranovo milo,

v katerem je 35 odstotkov glicerina in ki je parfumirano.

Kot odlično sredstvo za glavo se rabi dalje z izvrstnim uspehom

Bergerjevo boraksovo milo

in sicer proti ogrcem, ogorenju, pegam mozoljem in drugim neprijetnim kožnim.

Gena komadu vsake vrste z navodilom o uporabi 80 vin.

Zahtevajte po lekarnah in zadevnih trgovinah izključno Bergerjevo kotranovo zna in pazite na poleg stoječo varstveno enoimnico in na polegstoječi firmni podpis

G. Heil & Co. na vsaki etiketi. Odlikovan s častno diplomom na Dunaju 1883 in z zlato svetiljo na svetovni razstavi v Parizu 1900

Vsa druga medic. in higien. mila znamke Berger so naštet v navodilu, ki se prilepi vsakemu milu.

Na debelo:

G. Heil & Comp., Dunaj, I., Sibenstrasse 8.

V Ljubljani se dobiva v lekarnah: Milana Leusteka dedič, Ph. Mr. Josip Čizmar, J. Mayr, G. Piccoli, Ubald pi. Trnkoczy in v vseh drugih lekarnah na Kranjskem. 1190

Milko Krapeš

urar in trgovec z zlatnino in srebrnino

1954 zapriseženi cenilec

Ljubljana, Jurčičev trg 3.

Zahtevajte moj ravnohar izšli

najnovjši cenik.

Javorjevih podbojev

poljubne dolžnosti in širskosti, 58 do 62 mm debelosti, se kupi do 20 vagonov. — Prijame ponudbe na Nám. Mostar & G. Zagreb. 3236

Sprejane so

Voditeljica za trgovino

močnega blaga in gostilne.

Kje, pove upravnistvo »Slovenskega Naroda«. 3175

Najfinije svilnate gumaste specialitete

3 vzorci K 1.—: 6 vzorcev K 100, 12 vzorcev K 340, tudi v pisanih znamkah. Povračila ilustrovana knjižica gratis in franko.

Higijenska manufaktura

I. Singer, Dunaj, I. Wiesingerstr. 81 F

Ceno češko posteljno perje.

Kilo sivega puljenega K 2— boljšega K 240, polbelega K 360, belega K 420, prima kakor puh mehkega K 6—, veleprima K 720, najboljša vrsta K 840. Puh siv K 6—, bel K 12—, najfinije prsi puh K 1440. Od 5 kg naprej franko. Zgotovljene postelje iz gostonitega rdečega inleta, pernica ali spodnja blazina 180x116 cm a K 10—, 12—, 15—, 18—, 21—, 200x140 cm a K 13—, 15—, 18—, 21—, zglavnica 80x58 cm a K 3—, 350, 4—, 90x70 cm a K 450, 550, 6—. Razpošiljanje franko po povzetju od K 10— naprej. Zamenjava dovoljena, za neugajajoče denar nazaj. Poizkušnje in cenovniki franko.

Artur Wollner, Lobos 35 pri Pizni (Češko.)

Gramofoni — avtomati

iz prve roke se dobe le v

atlejeju za gramofone

A. Rasberger, Ljubljana

Sodna ulica št. 5.

Velika tvorniška zaloga.

Gramofon za gostilničarje z magnetnim vmetom, popolnoma sam delujoč, začne in jenja sam — K 80— Enoletno pismono jamstvo. Pišite po cenik. Igle K 150 za 1000 Velika zaloga gramofonskih plošč. Pazite natančno na naslov.

Superfosfati

mineralni in animalni najbolj preizkušeno najbolj zanesljivo fosforovo - kislinško gnojilo za vse zemlje

Vseobina strogo zadržana. Jamstvo za najhitrejši učinek. Najvišji donos. Za jesensko setev neuporabljivo.

BALE:

amonijakove, kalijeve in solitrove superfosfate dobavljajo vse tvornice za umetna gnojila, kmetovalci, kmetijske zadruge in družine.

Pisarna v Pragi, Přikopy št. 17.

Dražbeni oklic.

Po zahtevanju dr. Frana Mayerja kot upravitelja konkurzne mase in »Ljudske hranišnice in posejstva v Celju«

dne 23. oktobra 1911 in naslednje dni

izvzemši petka in sobote na licu mesta dražba sledečih zemljišč po sledečem vrstnem redu.

A. Vsako zemljišče zase v sledečem redu:

1. vl. št. 25 kat. obč. Topolschitz	
2. » » 88 » » Schmersdorf	
3. » » 208 » » »	
4. » » 178 » » »	
5. » » 179 » » »	
6. » » 200 » » »	
7. » » 201 » » »	
8. » » 202 » » »	
9. » » 203 » » »	
10. » » 204 » » »	
11. » » 18 » » Skorno - Schönstein	
12. » » 50 » » Raune	
13. » » 181 » » »	
14. » » 182 » » »	
15. » » 183 » » »	
16. » » 184 » » »	
17. » » 185 » » »	
18. » » 186 » » »	
19. » » 187 » » »	
20. » » 188 » » »	
21. » » 189 » » »	
22. » » 30 » » Schönstein	
23. » » 399 » » »	
24. » » 45 » » »	
25. » » 77 » » »	
26. » » 54 » » »	
27. » » 612 » » »	
28. » » 28 » » »	
29. » » 613 » » »	
30. » » 1 » » Škorno - Schönstein	
31. » » 47 » » »	
32. » » 58 » » »	
33. » » 102 » » Schönstein	
34. » » 18 » » »	
35. » » 20 » » »	
36. » » 59 » » »	
37. » » 155 » » »	
38. » » 342 » » »	
39. » » 365 » » »	
40. » » 277 » » »	
41. » » 287 » » »	
42. » » 343 » » »	
43. » » 400 » » »	
44. » » 150 » » »	
45. » » 349 » » »	

B. V skupinah, ki tvorijo posamezne skupne gospodarske enote, in sicer:

1. Skupina A., obstoječa iz zemljišč vl. št. 1, 47 in 58 k. obč. Skorno-Schönstein.
2. Skupina B., obstoječa iz zemljišč vlož. št. 102 in 18 kat. občine Schönstein.
3. Skupina C., obstoječa iz zemljišč vlož. št. 20 in 59 kat. občine Schönstein.
4. Skupina D., obstoječa iz zemljišč vl. št. 155, 342, 365, 277, 287, 343, 400, 150, 349 kat. obč. Schönstein.
5. Skupina E., obstoječa iz zemljišč vlož. št. 50, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189 kat. obč. Raune.

C. Vsa ta zemljišča naenkrat kot celota.

K dražbi namenjena zemljišča so cenjena sledeče:

1. vl. št. 25 kat. obč. Topolschitz	2641 K 66 h
2. » » 54 » » Schönstein	2898 » 85 »
3. » » 88 » » Schmersdorf	6010 » 59 »
4. » » 178 » » »	4055 » — »
5. » » 179 » » »	1907 » — »
6. » » 200 » » »	4452 » 80 »
7. » » 201 » » »	644 » — »
8. » » 202 » » »	1428 » 40 »
9. » » 203 » » »	847 » 95 »
10. » » 204 » » »	1044 » 80 »
11. » » 1 » » Skorno - Schönstein	44 » 27 »
12. » » 47 » » »	2269 » 48 »
13. » » 58 » » »	1500 » — »
14. » » 18 » » »	909 » — »
15. » » 50 » » »	1500 » — »
16. » » 155 » » »	14.562 » 25 »
	80 » — »
	28.017 » 30 »
	77.748 » 80 »
	400 » — »
	500 » — »
	3000 » — »

17. vl. št. 342 kat. obč. Schönstein	194 K 40 h
18. » » 365 » » »	20.223 » — »
	30 » — »
	600 » — »
19. » » 30 » » »	3296 » — »
20. » » 277 » » »	4127 » — »
21. » » 287 » » »	131 » 20 »
22. » » 343 » » »	659 » 40 »
23. » » 400 » » »	216 » — »
24. » » 399 » » »	294 » 99 »
25. » » 28 » » »	8905 » — »
26. » » 102 » » »	12580 » 37 »
	228 » — »
27. » » 18 » » »	1337 » 09 »
28. » » 20 » » »	1967 » 80 »
29. » » 45 » » »	693 » 43 »
	100 » — »
30. » » 77 » » »	2482 » 56 »
31. » » 150 » » »	3786 » 20 »
32. » » 349 » » »	2289 » 06 »
33. » » 59 » » »	1873 » 51 »

Varščina ali vadij in najmanjši ponudek znašata, kakor sledi:

k št.	varščina	najmanjši ponudek
1. ex A.	264 K 17 h	1761 K 11 h
2.	561 » 74 »	3744 » 90 »
3.	39 » 33 »	262 » 16 »
4.	405 » 50 »	2703 » 34 »
5.	190 » 70 »	1271 » 34 »
6.	445 » 28 »	2968 » 54 »
7.	64 » 40 »	429 » 34 »
8.	142 » 84 »	952 » 27 »
9.	84 » 80 »	565 » 30 »
10.	104 » 48 »	698 » 54 »
11.	1464 » 23 »	9761 » 50 »
12.	79 » 90 »	532 » 64 »
13.	131 » 36 »	875 » 74 »
14.	1304 » 77 »	8698 » 44 »
15.	144 » 96 »	966 » 40 »
16.	177 » 06 »	1180 » 40 »
17.	182 » 80 »	1218 » — »
18.	435 » 95 »	2906 » 30 »
19.	26 » 68 »	177 » 84 »
20.	60 » 72 »	404 » 80 »
21.	4 » 59 »	30 » 56 »
22.	329 » 60 »	2197 » 34 »
23.	29 » 50 »	196 » 66 »
24.	69 » 84 »	462 » 29 »
25.	248 » 26 »	1655 » 04 »
26.	288 » 57 »	1923 » 77 »
27.	1 » 32 »	8 » 80 »
28.	871 » 50 »	5810 » — »
29.	18 » — »	120 » — »
30.	4 » 43 »	29 » 52 »
31.	376 » 95 »	2512 » 99 »
32.	240 » 90 »	1606 » — »
33.	1280 » 84 »	8538 » 92 »
34.	133 » 71 »	891 » 40 »
35.	196 » 78 »	1311 » 87 »
36.	187 » 36 »	1241 » 01 »
37.	7634 » 88 »	60899 » 20 »
38.	19 » 44 »	129 » 60 »
39.	2025 » 30 »	13502 » — »
40.	412 » 70 »	2571 » 34 »
41.	13 » 12 »	87 » 47 »
42.	65 » 94 »	440 » 10 »
43.	21 » 60 »	144 » — »
44.	378 » 62 »	2524 » 14 »
45.	228 » 91 »	1526 » 04 »
1. ex B.	622 » 28 »	4148 » 51 »
D. 2.	1414 » 55 »	9430 » 32 »
C. 3.	384 » 14 »	2560 » 88 »
D. 4.	10940 » 51 »	72757 » 23 »
C. 5.	2801 » 73 »	18678 » 20 »
C.	21725 K 86 h	145019 K 01 h

Dražba skupin, zgoraj pod B. in C. zaznamovanih, bode pri spodaj označeni sodnji, soba št. 9, dne 13. novembra 1911, eventualno sledeče dneve.

Začetek dražbe je vsakokrat ob 9. dopoldne in se bodo zemljišča zaporedoma dražbala.

Dražbene pogoje in listine, ki se tičejo nepremičnin (zemljiško-knjižni izpisek, hipotekarni izpisek, izpisek iz katastra, cenitvene zapisnike itd.) smejo tisti, ki žele kupiti, pregledati pri spodaj označenih sodnji v sobi št. 5 med opravnimi urami.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je oglašiti pri sodnji najpozneje v dražbenem obroku pred začetkom dražbe, ker bi se sicer ne mogle razveljaviti glede nepremičnine same.

O nadaljnjih dogodkih dražbenega postopanja se obvestijo osebe, katere imajo sedaj na nepremičninah pravice ali bremena, ali jih zadobe v teku dražbenega postopanja, tedaj samo z nabitkom pri sodnji, kadar niti ne stanujejo v okolišu spodaj označenih sodni, niti ne imenujejo tej v sodnem kraju stanujočega pooblaščenca za vročbe.

C. kr. okrajna sodnja v Šoštanju oddelek II., dne 9. avgusta 1911.

Dinamo stroji in električni motorji. Naprave za električno razsvetljavo in prevajanje električne sile. Električni obrat vseh vrst. Ventilatorji. Turbogeneratorji, električne železnice in lokomotive, žerjavi in dvigala. Obločnice in žarnice vseh vrst.

Elektrotehniška delniška družba

preje Kolben in dr.

Praga-Vysočany.

Vodne turbine vseh sestavov (Francis, Pelton). Točna, cena in hitra popravila vseh električnih strojev drugih tvrdk. Vse potrebe za instaliranje. Odlički iz Siemens-Martinovega jekla, ameriška kovna litina iz lastnih velikih livaren in jeklaren. (Za vele- in malo obrt.)

11

Optični zavod Jos. Ph. Goldstein
Ljubljana, Pod trančo 1
priporoča svojo bogato zalogo naočnikov
šipalnikov, daljnogledov in vse v to stroko
spadajoče predmete. 1893

Kdor želi kupiti

kako hišo, posestvo itd.
ima sedaj najbolj ugoden
čas in priliko. Obrne naj se na
koncesionirano pisarno
Peter Mateliča, Ljubljana.
Skočjska ulica št. 10. 3302

Grdoba!!! Si še zdaj nisi zapomnil, da
ne rabim drugega cigaretne papirja in
stročnic kot samo

„Ottoman“?

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica.

Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z manjšajočimi se 94 vplačili.

„SLAVIJA“

„... vzajemno zavarovalna banka v Pragi. ...“
Rezervni fond K 52,758.285-24. — Izplačane odškodnine in kapitalije K 115,390.603-61.
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodno upravo.
Van poljevala daje cigar pisarne so v lastni bančni hiši
Generalno zastopstvo v Ljubljani v Gosposki ulici št. 12.

Zavaruje poslopja in premočnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatno podporo v narodne in občnokoristne namene.

Gozdni biser

brez alkohola, daje z ohlajeno sodavico ali mineralno vodo najkrajše osveževalno pijačo.
MORIG LÖW, izdelovalnica gozdnega bisera Brno-Rusovica. 1907

!! Pozor kolesarji !!

Namesto kron 110— samo po kron 80—, s prostim tekom „Torpedo“ po kron 95— prodajam za reklamo nova vozna kolesa prve vrste, znamke „Styrian-Grader“, modeli 1911 z dvoletnim jamstvom, sveži močni plašči po K 5—, 6—, 7—, gumijevke cevi po K 3-50, 4—, 5—. Vse potrebščine, popravila, emajliranje in ponikanje najceneje! Razpošilja se po povzetju. Kupčije na obroke izključene. Cenovniki gratis in franko. Tvorliška zaloga vozniških koles in šivalnih strojev.

A. Weissberg, Dunaj II.
Untere Donaustrasse 23. IV. 1377

C. kr. glavno ravnateljstvo tobačne režije.

St. 25896/VIII ex 1911.

3225

Pri c. kr. tobačni tovarni v Ljubljani prizidalo se bode eno nadstropje na čuvajsko hišo v predvidnem znesku okrog 19.700 kron. V svrhu ugotovitve teh del

razpisuje se ponudbena razprava s ponudnim rokom do 17. vinotoka 1911, 12 ure dopoldne pri c. kr. tobačni tovarni v Ljubljani.

Natančnejše podatke razvideti je iz razglasov v uradni „Wiener Zeitung“. Pojasnila daje imenovana tobačna tovarna.

Dunaj, dne 14. kimovca 1911.

C. kr. sekcijski šef in glavni ravnatelj:
Scheuchenstuel I. r.

Ilica 40 G. Skrbic, Zagreb Ilica 40

Z električnim pogonom urejena tvornica izdeluje, železnih in lesenih rolet za okna in trgovine, vseh vrst platnenih in lesenih tkanin rolet, iz platna, damasta, gradla, satina, ripsa itd.

Cenovniki in proračuni na zahtevo zastoj.
Telefon št. 492. 2426 Telefon št. 492.

Brivski učenec

iz boljše rodbine, z dobro šolsko izobrazbo, prijetne zunanosti, visoke rasti zmožen slovenskega in nemškega jezika, se sprejme 3232

pri Franu Švadlenu brivcu na Bledu Prednost imajo tisti ki so se v tej stroki že učili.

M. Rosner & Co

veležgalnica sadnega žganja v Ljubljani

priporoča v lastni žganjarni kuhano

2544 **Slivovko**
Tropinovec
Brinjevec
Hrušovec
Vinsko žganje
zanesljivih kakovosti.

Naznanilo.

Gg. gostilničarjem in trgovcem vlijudno naznanjam, da razpošiljam vsakovrstne okusne

mesnine

kakor: 3148

Prave okusne kranjske klobase I, velike a kg — 40
Prave okusne kranjske klobase, male a kg — 20
Prave praške gnjati (sunke) a kg — 2-80
Domače gnjati (sunke) a kg — 2-40
Najfinejše salame, velela a kg — 2-80
Fine krakovske salame Ia a kg — 2-60
Prave domače salame Ia a kg — 2-40
Brunšviške a kg — 2-

Razpošilja se le okusno in izbrano blago. Vse proti povzetju od 5 kg. naprej. Se priporoča z veseloštevovanjem

M. Modic, Siška-Ljubljana.

Uradne ure od 8. jutraj do 7. zvečer

ÚSTŘEDNÍ BANKA PIAZZA del českých spořitelů Podružnica V TRSTU PONTEROSSO 3
Osovdna banka českých hranitnice.

VLOGE NA KUPIZICE PREMIJSKE VLOGE
4 1/4 % **4 3/4 %**

VLOGE V TEKOCIM RAČUNU in VLOGE FIKSNE NAJUGODNEJSE.
BANČNO POSLOVANJE VSEH VRST.
Oddelok za vadije in kavcije.

Uradne ure od 8. jutraj do 7. zvečer

Svoj izdelek **ostro žgane** strojne zidne in zarezane strešne

prve vrste **OPEKE** prve vrste

priporoča

442

J. KNEZ V LJUBLJANI.

Sprejme tudi zastopnike za razprodajo zarezanih strešnikov.

ZAKAJ TRPITE SILNE MUKE ŽIVČNE OSLABELOSTI

in se vdajate svoji vsodi, ko vam lahko nudimo roko v pomoč?
Ali poznate predobro preizkušeno hranivo „Nutrigen“, ki ga po pravici imenujejo „Kralja redilnih sredstev“?
Ako ne, ali bi ga radi spoznali, ali pa še nadalje ostali v svojem obupnem položaju?
En poizkus zadošča, da vas prepriša, in

ta poizkus vas ne stane nič.

Zadošča dopisnica, da nam pišete, nakar vam takoj pošljemo poizkusni paket „Nutrigena“ in jako zanimivo dragoceno brošuro

GRATIS IN FRANKO.

To je gotovo ugodna ponudba in je samo v vašo korist, ko se je poslužite. Čudili se bodeste slastnosti ter tečnemu, presenetljivemu, živce pomirujočemu učinku „Nutrigena“, pa tudi iz brošure izveste nekaj, kar vam je ljubo in drago in česar doslej še niste vedeli.

Podjetje za „Nutrigen“ Budapešta, Erzsébet-körut 16, odd. 173

MOTOR CYCLES

3 in 4 HP. — Z dvema cilindroma.

LAURIN & KLEMENT

3 HP 640 kron.
4 HP pripraven za priklopni voz
680 kron

na obroke.

W. Wondrich, Praga I.

Josefové náměstí.

2960

Tvrška
W. Wondrich

Praga I.

Josefové náměstí.

Pošljite mi cenik motociklov Laurin & Klement in navedite visokost obrokov — plačilne pogoje.

Ime: _____
Naslov: _____

Platnine in pavolnine

2883

kupite naravnost pri izdelovalcu najceneje. Novosti finih flanel in barhentov.

Zgotovljeno perilo. Popolne opreme za neveste in opreme za hotele, zavode itd. Vzorci gratis in franko.

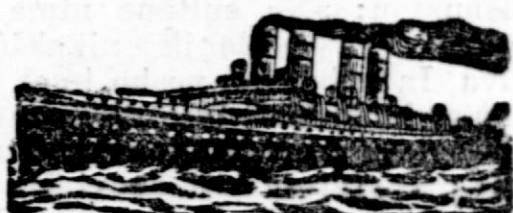
Tkalnica Bratje Krajcar, Dobruška 305, Češko.

Marxov email in glazure za pode,

izvrstne specialitete, ki se hitro suši in jih lahko vsak uporablja. Zaloga tovarne lakov Ludvika Marxa.

Depot pri
Bratih Eberl v Ljubljani.

V Ameriko in Kanado

pripravna, cenena in zanesljiva vožnja
Cunard Line.

Odhod iz domačega pristanišča Trsta:
Pannonia, dne 26. septembra 1911.
Carpathia, dne 10. oktobra 1911.
Ultonia, dne 24. oktobra 1911.

Iz Liverpoola:
Največji in najboljši parnik sveta.
Lusitania, 7. 28., oktobra, 18. novembra 1911.

Mauretania, 23. septembra, 21. oktobra, 11. novembra 1911.

Pojasnila in vozne karte pri
Andr. Odlašek
v Ljubljani, Slomškova ulica št. 25, poleg cerkve Srca Jezusovega.

Vozna cena Trst-New York III. razred K 170 za odraslo osebo z davkom vred in 100 K za otroka pod 10 leti z davkom vred.

Lasne kite

najfineje kakovosti po 5, 7, 9 in 12 kron — vse vrste lasne podlage in mrežice — lasulje, brade in druge potrebščine za maskiranje vse po zmernih cenah priporoča

S. Strmoli,
brivec in lasničar
Ljubljana, Pod trančo št. 1,
(raven čevljarkega mostu).

Izdeluje vsa lasničarska dela solidno in okusno. Cena za delo kite 3 K. Kupuje zmedene in rezane ženske lase po najvišjih cenah 1788

Najboljši češki nakupni vir. **Ceno posteljno perje!**

Kg. sivoga, dobrega, puljenega 2 K; boljšega 2-40 K; prava polbelega 2-80 K; belega 4 K; belega puhastega 5-10 K; kg. večinega snodnobelega, puljenega, 6-40 K, 8 K; kg. paha, sivoga 6 K, 7 K, belega, činega 10 K; najfinjši pravi puh 12 K. Naredila od 5 kg naprej franko.

Zgotovljene postelje iz gostonitnega rdečega, modrega, belega ali rumenega dreva, belega ali rumenega, prav stanovitnim puhaštim perjem 16 K; napol puh 20 K; puh 24 K; posamezne pernice 10 K, 12 K, 14 K, 16 K, s glavnicami 3 K, 3-50, 4 K, Pernica, 200 cm dolga, 140 cm šir. 13 K, 14 K 70, 17 K 80, 21 K, s glavnicami, 90 cm dolga, 70 cm šir. 4 K 50, 5 K 20, 5 K 70, spodnja pernica iz močnega, črtastega gradla, 180 cm dolga, 116 cm šir. 12 K 80, 14 K 80. Razpošilja se po povzetju, od 12 K naprej franko. Lahko se franko zamenja za neugajajočo se vrne denar. — Natančni cenovniki gratis in franko. **S. Benisch, Deželna št. 767, Ljubljana.**

ALFONZ BREZNIK

c. kr. izvedenec in učitelj Glasbene Matice.

Največja in najstarejša trgovina in izposojevalnica klavirjev in harmonijev. Velikanska zaloga vsega glasbenega orodja strun in muzikalij

C. kr. avstrijski poštno-branilni konto št. 114.602. Ljubljana, Kongresni trg št. 15. (nasproti nunske cerkve).

Klavirje dvorne trdnice Bösendorfer, Czapska, Böhl & Hofmann, Stelzhammer in Manborg (amer. harm.) imam le jaz izključno edini zastopnik za Kranjsko v velikanski zalogi in izbiri. Ne dajte se varati po navidezno cenem, vsiljivem blagu, osobito, ker nudim vsakomur, da si po kolikor mogoče, najnižji ceni ali na čudovito majhne obroke brez vsakega zadatja nabavi prvovrsten instrument z resnično pismono 10letno garancijo. Stari klavirji najugodnejše v zameno. Izposojevalnica najnižja. Popravila in ugaševanje vseh glasbil najceneje. Preigrani klavirji vedno v zalogi. Viole, citre, kitare, tamburice, harmonike, telov. rogovl in strune po tovarniških cenah. — Ves dan odprto!

Produktivna zadruga ljubljanskih mizarjev

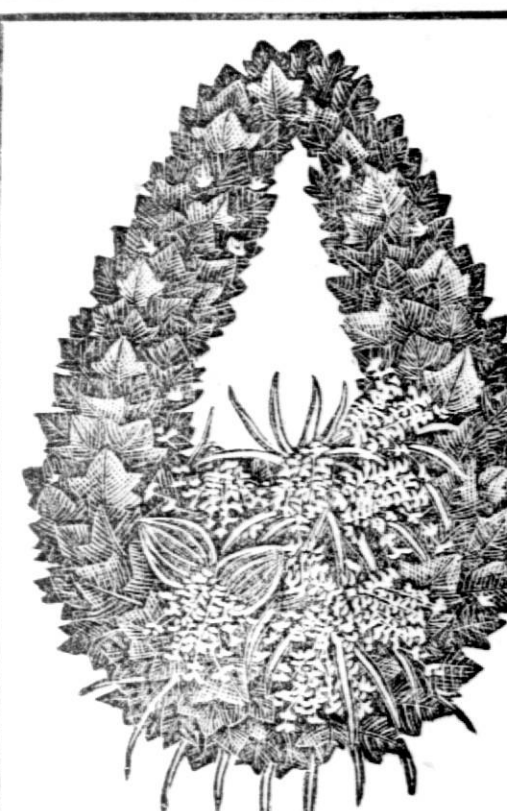
2266 registrirana zadruga z omejeno zavezo

s sedežem v Ljubljani, Marije Terezije cesta 11 (Kolizej).

Zaloga pohištva lastnega izdelka in tapetniškega blaga.

Izvršuje vsa mizarska stavbna dela.

Lastna tovarna na Glincah pri Ljubljani.

Ustanovljeno leta 1900.

Odlikovana: Pariz 1905, London 1905.

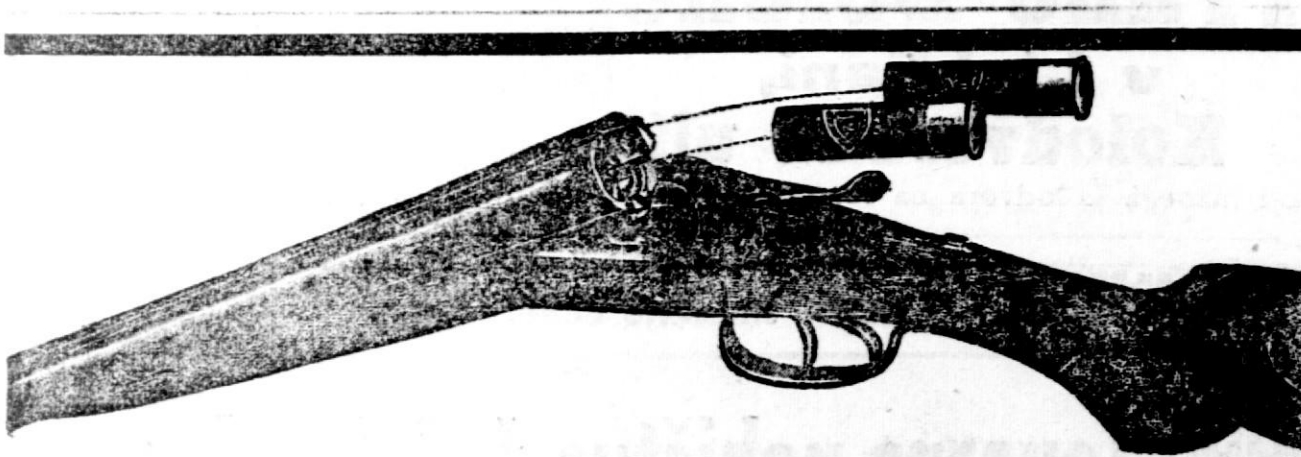
Slav. občinstvu v mestu in na deželi vujudno priporočam največjo zalogo krasnih **nagrobni vencev in trakov z napisi.**

Zunanja naročila se izvršujejo hitro in točno.

Cene brez konkurence.

V zalogi je vedno do 500 kosov od 2 K do 60 K komad, tako da si vsakdo lahko izbere

3964 **FR. IGLIČ** Ljubljana Mestni trg 11-12.

Ljubljana **Fr. Ševčik** židovska ul. 7.

puškar

priporoča svojo **veliko zalogo raznovrstnih pušk in samokresov**

lastnega izdelka, kakor tudi belgijskih, sulskih in čeških strogo preizkušanih pušk, za katere jamčim za dober strel. Posebno priporočam lahke trocevke in puške Boek s Kruppovimi cevmi za brezdimni smodnik. — Priporočam tudi

veliko zalogo vseh lovskih potrebščin po najnižjih cenah.

Popravila in naročila se izvršujejo točno in zanesljivo. Cenovniki na zahtevanje zastoj in poštino preste.

Ključavničarstvo

Ig. Faschinga vdova

Poljanski nasip št. 8. Reichova hiša.

Velika zaloga

štedilnih ognjišč.

Izvrstno in solidno delo.

Cene zmerno. Popravila se točno izvršujejo.

Največja zaloga navadnih do najfinjših **otroških vozičkov** in navadne do najfinjše

žime. M. Pakič v Ljubljani.

Naznamim naročnikom se pošilja s povzetjem.

Josip Rojina

krojač prve vrste

se nahaja sedaj v lastni hiši

Franca Jožeta cesta 3.

konkurira z največjimi trdkami glede **finega kroja** in elegantne izvršitve.

Tvorniška zaloga najfinjših angl. in franc. specialitet blaga.

: Zavod za uniformiranje. :

Najboljši kosmetički predmeti za olepšanje polti in telesa so:

Ada milo po 80 h, = cream po 1 K;

da = Menthol = ustna voda po 1 K;

da zobni prašek po 60h; za ohranitev in rast las:

da lasna voda po 1 K;

da lasna pomada 1 K.

Ti izdelki „Ada“, ki so oblastveno varovani, so naprodaj te v

Orlovi lekarni

Ph. Mr. Josip Čizmár v Ljubljani.

Kupujte zaupno te domače izdelke!

Odlikovana

Prva kranjska tvornica klavirjev

Ljubljana

Hilšarjeva ulica 5 Recherjeva hiša

RUDOLF A. WARBINEK

Jamstvo šest let.

Eksport v vse dežele.

Priporoča svoje prve vrste, za vsa podnebja solidno narejene planine, klavirje in harmonije tudi samoljalne za gotov denar, na dolga odplačila ali naposodo.

Poprave in ugaševanja se izvršujejo točno in računijo najceneje.

Največja tvornica na avstrijskem jugu.

Tovarna oljnatih barv, laka in firmeža

1842. 184.

Brata EBERL

črkoslikarja, lakirarja, stavbna in pohištvena pleskarja

Prodajalnica: Miklošičeva ulica št. 6. Ljubljana

Delavnica: Igriška ulica šte. 6. Električna sila.

Združeni čevljarji

V Ljubljani, Wolfova ulica št. 14.

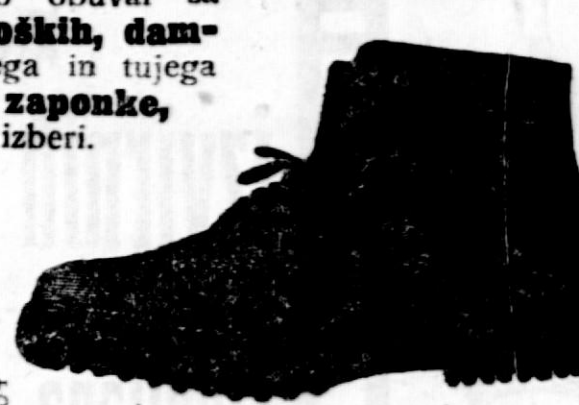
Odlikovani na mednarodni razstavi na Dunaju 1. 1900.

priporočajo svojo bogato zalogo obuval za poletno sezijo. Vse vrste moških, damskih in otroških čevljev lastnega in tujega izdelka. Gumi za pete, vrvice, zaponke, čistila itd. vedno v največji izbiri.

Specialisti za pravo gorske in lovske čevlje.

Izdeluje se po meri v lastni delavnici, sprejemajo se tudi popravila.

Postrežba točna, cene solidne. — Zunanja naročila proti povzetju. Zahtevajte cenike.

AVTOMOBILI

Zmage 1911.

Zanesljivostna voznja

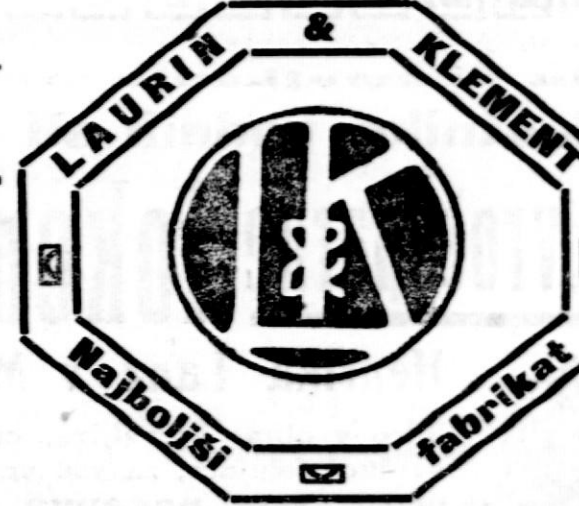
Moskva - Orel.

Internacionalna planinska voznja:

Gorska voznja Königssal: Jilovic.

LAURIN & KLEMENT

Nikodem & Wetzka, Gradec. — Filialka: TRST, Acquedotto 45.

Ustanovljeno 1853.

G. Topham & Co.

družba z omejeno zavezo

tvornica za stroje in železolivnica

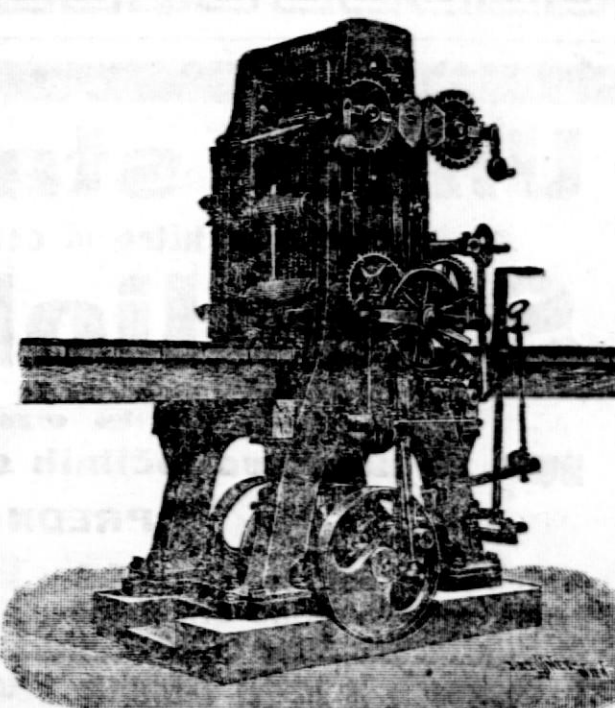
Dunaj XI., Gudrunstr. 159

grade za specialiteto:

polne jarme vseh vrst za parne in vodne žage,

vse stroje za obdelovanje lesa: krožne žage, trakovne žage stroje za oblanje, stroje za skobljenje (Fräsmaschine), stroje za luščenje furnirja, stroje za upognjeno pohištvo, stroje za sodarje, transmisije.

Prospekti, proračuni stroškov obisk inženirja zastoj.

Najcenejša in najhitrejša voznja v Ameriko s parniki „Severonemškega Lloyd“

iz **Bremna** v **New York**

s cesarskimi brzoparniki „KAISER WILHELM“, „KRONPRINZ WILHELM“, „KAISER WILHELM d. GROSSE“.

Prekomorska voznja traja samo 5 do 6 dni.

Natančen, zanesljiv pouk in veljavne vozne listke za parnike gori navedenega parobrodne družstva kakor tudi listke za vse proge ameriških železnice dobite v Ljubljani edino le pri

EDVARDU TAVČARJU, Kolodvorska ulica šte. 35

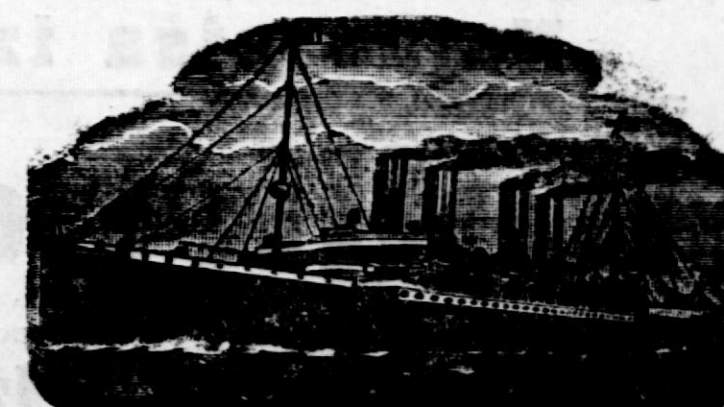
nasproti občeznani gostilni „pri Starem Tislerju“.

Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in sobota. — Vsa pojasnila, ki se tičejo potovanja, točno in brezplačno. — Postrežba poštena, rečena in solidna.

Potnikom, namenjenim v zapadne države kakor: Colorado, Meksiko, Kalifornijo, Arizona, Utah, Wyoming, Nevada, Oregon in Washington nudi naša družba posebno ugodno in izredno ceno čez halveston. Odhod na tej prosji iz Bremna enkrat mesečno.

n se dobivajo pa tudi listki preko Baltimore in na vse ostale dele sveta kakor Brazilijo, Kuba, Buenos-Aires, Colombo, Singapore v Avstralijo itd.

Pozor!!

Izdelovatelj vozov
Franc Visjan
Ljubljana, Kolodvorska ulica 25
priporoča svojo bogato zalogo
novih in že rabljenih
VOZOV.

**Pokusite pivo iz Češke delniške pivovarne
v Čeških Budejovicah.**
To je izborno, na pizenjski način varjeno pivo.
Zalogo: Ljubljana: V. H. Rohman. Trst: Schmidt & Poloni.
Postojna: Emil pl. Garzaroli. Pulj: Lacko Križ. Trnovo: Rudolf
Valentič. Reka-Sušak: Ante Sablich.

Edina zaloga
izvirnih ameriških čevljev.
Avstr.-Ameriška zaloga čevljev
Ljubljana, Prešernova ulica št. 50.

Ob suši in pomanjkanju vode se za
lastnike vodnih sil
patentne vročeparne lokomobile
Henrika Lanz v Mannheimu
hitro v obrat spravljiva, cenena, izredno
varčno delujoča, za vse vrste kuriva pri-
pravna **rezerva moči.**
Avstrijska prodajalna pisarna:
Emil Honigmann, Dunaj IX/4, Löblichg. 4-
Int. telefon 15594. Obisk inženirja brezplačno.

Umno stavbništvo.
Kdor hoče hitro in ceno zidati, uporablja le
Skagliol-plošče
5 in 8 cm debele
za napravo ločilnih sten, ki jih vsak lahko postavi.
PREDNOSTI:
Varno proti potresu, ne propuša | prстонoseče, hrani prostor, torej
zvoka in jako trdno drži žrebje. | ni treba nikakih traverz.
Samonoseče in trpežne Kesslerjeve stene (železno armirane stene iz opeke.)
Preračun stroškov in preračun napravita zastoj arhitekta imetnika patenta
Hönigsberg & Deutsch, c. in kr. dvorna stavbnika, Zagreb.

Najnovejša iznajdba!
Velik požar
se zamore lahko in naglo pogasiti samo s
Smekalovimi brizgalnicami
s 40% delavske sile pomanjšaním ravnotežem nove sestave, ki od desne
in leve strani vlečejo in mečejo vodo. — V vsakem položaju delujoče kretanje
brizgalnic nepotrebno.
Na Kranjskem so dosedaj naročila te vrste brizgalnic sledeča gasilna društva
Krško, Kostanjevica, Bohinjska Bistrica, Metlika, Senčur, Koroška Bela
Hrušica, Zgornja Šiška, Dravice, Spodnja Idrija, Predoslje, Sora, Stob
Trzin, Zabuška, Rovte, Velika Loka, Kamna gorica, Stožice, Valta vas
št. Peter na Dolenskem.
R. A. SMEKAL
v Zagrebu
skladišče vseh gasilnih predmetov, brizgalnic,
cevi, pasov, sekiric, sekalk in gospodarskih stro-
jev ter motornih mlinov.
Odplačevanje na obroke
129 odlikovanj!

Anton Presker
krojač
Ljubljana, Sv. Petrac. 16
priporoča svojo
veliko zalogo gotovih oblek
za gospode in dečke, jopice
in plašče za gospe, nepre-
močljivih havelokov itd. itd.
Obleke po meri se po najnovejših vzor-
cih in najnižjih cenah izvršujejo.

Vsak dan svež
sladoled
in
ledena kava
se dobi
v slaščičarni
J. ZALAZNIK
Stari trg št. 21.

G. Čadež
v Ljubljani
Mestni trg št. 14
poleg Urbančeve manuf. trgovine
priporoča
klobuke
slamnike
čepice, razno moško perilo,
kravate, ovratnike itd. itd.
Blago imam solidno, cene
zmerne. Postrežem točno.

Najnižje cene
Največji izbor
Preobleke, Popravlila
L. MIKUSCH
tovarna delavnikov
Ljubljana, Mestni trg

Ustanovljena 1892. Telefon 584.
Rudolf Geburth
c. kr. dvorni strojnik
Dunaj VII., Kaiserstrasse št. 71, ogel Burggasse,
Zaloga štedilnih, kuhalnih in strojnih ognjišč za vsako porabo.
Vseh vrst gorilne in trajnogorilne peči
Železne peči s pečnicami
za kurjenje dveh ali treh sob.
Kopalne peči.
Patentni vstavki za glinaste peči.
Sušilni aparati.
Pasta za snaženje peči „Helios“.

Cenjenemu občinstvu vljudno naznanjam, da sem prevzel
od g. Antona Koračina v Ljubljani,
Rimska cesta 16, Igriški trg 2
trgovino z mešanim blagom.
Ker sem trgovino na novo preuredil in si zagotovil di-
rektno dobavljanje najboljšega blaga, zagotavljam c. odjemalce
najsolidnejše ter točne in cene postrežbe.
Za obilen obisk se priporoča z najodličnejšim spoštovanjem
Vinko Sušin, trgovec.

Pišite po vzorce.
Kopališče Podčetrty (Češko) V. J. Havliček in brat Kopališče Podčetrty (Češko)
Izvozna trgovina modnega in platnenega blaga
2423 priporoča v najboljših kvalitetah:
Modno blago — sukno.
Cefirje — flavičkove tkanine
barhente — flanele.
Jesen 1911.
Oprave za neveste.
Vzorci franko. Dobite najboljše blago.
1 zavoj 40 m pralnih ostankov, okusno izbranih za 18 kron —
franko po povzetju. Od teh se ne pošiljajo vzorci. Samo pri nas dobite prave.

Najkrajša in najcenejša pot v Ameriko
z modernimi velikimi brzoparniki iz
Ljubljane čez Antwerpen v New-York
je proga
Red Star Line
Rdeča zvezda
Na naših parnikih Finland, Kroonland,
Vaderland, Zealand, Lapland in Samland,
ki oskrbujejo vsak teden ob sobotah redne vožnje
med Antwerpenom in Novim Yorkom je snaznost,
izborna hrana, v jedna postrežba in spalnice po
novem urejene v kajite za 2, 4 in 6 oseb, za vsakega
potnika eminentnega pomena, ter traja vožnja 7 dni.
Odhod iz Ljubljane vsak torek popoldne.
Naši parniki vozijo tudi na mesec po večkrat
čez Kanado v Severno Ameriko in je ta
vožnja izdatno cenejša kakor na Novi York.
Pojasnila daje vladno potrjeni zastopnik
Franc Dolenc Anversa
v Ljubljani, Kolodvorska ulica odsej šte. 26,
od južnega kolodvora na levo pred znano gostilno „pri Starem Tislerju“.

Najnižje cene.
Tovarna pohištva J. J. Naglas
Ljubljana, Turjaški trg šte. 7.
Največja zaloga pohištva
za spalne in jedilne sobe, salone in gospeške
sobe. Preproge, zastorji, modroci na vzmeti
imnati modroci, otroški vozički itd.
Najsolidnejše blago.

Modna in športna
== trgovina ==

P. Magdič, Ljubljana

Nasproti glavne
== pošte ==

Krasne bluze

iz svile, volne, batista in barhenta. Hišne halje, spodnja krila, predpasniki za dame in otroke. Modererki najmodernejši kroj v krasni izbiri. Modererki iz batista in šifona.

Damski klobuki

in čepice, otroški klobuki in čepice, pajčolani, igle za klobuke, pajčolani za neveste, mirtovi venci in šopki.

Plotene jope

v poljubni barvi, pletene športne jope, pletena spodnja krila, pletene boe in mufi, pletene čepice in klobuki, krasna izbira dežnikov in solnčnikov.

Špecialiteta šerp

za gledališče, svilnate in čipkaste šerpe, volnene rute (pleti). Svilnato blago gladko in v najmodernejših vzorcih, gladki in modni baržuni, pliši, tenčice.

Damsko perilo

ovratniki, manšete, srajce, spodnja krila, hlače, predpasniki, žepni robci, krasna izbira švicarske vezenine, kopalni plašči in obleke, frotirne brisalke in vse kopalne potrebščine.

Jesensko, zimsko

trikot perilo, srajce, spodnje hlače, reformske hlače iz klota in pletene, modne nogavice, pletene in suknene gamaše, nočni čevlji za dame in otroke.

Kožuhovina

boe, mufi, klobuki, čepice, rokavice iz sukanca, kože, pletene in čipkaste, krasne ročne torbice, denarnice in verižice, modne broške.

Narodne zastave

narodne torbice, blazine, preproge, tableti, zagrinjala, vezenine. Razni društveni znaki, potrebščine za telovadna društva in drugi šport.

Potrebščine za šivilje

čipke, čipkasto blago, čipkasti ovratniki, šerpe, vložki in motivi, pozamen-terija, vezenine, sukanec za šivanje, pletenje in vezenje, svilnati in barvasti trakovi, podloga, gumbi, zlate in srebrne resice, čipke, žnore, porte in in trakovi.

Modno perilo

kakor srajce bele in barvaste, spalne srajce, spodnje hlače, žepni robci, ovratniki, manšete, naprsniki beli in barvasti.

Cilindri, klobuki

trdi in mehki vedno najnovejše oblike in barve. Zaloga svetovno-znanih Borsalino in Pichler klobukov. Čepice iz angleškega sukna, usnjate in kožuhovinaste.

Trikot perilo

kakor srajce, maje, hlače, nogavice, potne jopice, dr. Jägrovo volneno zdravstveno perilo. Dr. Lahmannovo zdravstveno perilo iz bombaža.

Dežniki in palice

vsake izvršbe in cene, galoše, nočni čevlji najboljše kakovosti, usnjate, suknene gamaše, pletene patent gamaše, potovalni pleti in odeje, zračne blazine.

Kravate

pentlje, samoveznice, vedno najzadnje novosti, od priproste do najfinejše vrste. Ščitniki iz svile, volne in bombaža. Moderni svilnati robci za žep.

Špecialiteta gumb

za manšete, prsi in ovratnike, rokavice iz sukna, kože in iz volne pletene. Naramnice in podveze, vseh sistemov in cen.

Za lovce

pleteni telovniki, flanelaste srajce iz volne in polvolne, dokolenice, nogavice, rokavice, čepice, nahrbtniki. Nepremočljivi plašči iz oljnate tvarine.

Milo, dlšave

ustna voda, voda za lase, kolinska voda, zobna krema, puder, ščetke za obleko, lase, zobe, nohte, brke in klobuke, glavniki, zrcala, obveze za brke, gumijaste gobe in vse druge toaletne potrebščine.

Za turiste

volnene srajce, sviterji, nogavice, dokolenice, nahrbtniki, špecialiteta pletenih gamaš, dereze, krplje, cepini, vrvi, plezalke, ski, sanke, raznovrstne aluminijaste posode i. t. d.

Modna in športna
== trgovina ==

P. Magdič, Ljubljana

Nasproti glavne
== pošte ==

Solidno blago. Nizke cene. Vzorci poštnine prosto.

ANTON SCHUSTER

Novosti konfekcije za dame in deklice, bluze, modno blago za dame in gospode, pristni tirolski loden, parhent, platno, šifon, gradl, preproge, zavese, garniture, odeje, pleti, šerpe, rute in žepni robci.

M. GELBHAUS. oblastveno avtor. in zapriseženi patentni odvetnik
na Dunaju VI., Mariahilferstrasse št. 37.

STROGO REELNA POSTREŽBA. NAJNIŽJE CENE.

Nedosežno velika izbira. — Večletno jamstvo.
Ceniki zastoj in poštnine prosti.

WZORCI NA RAZPOLAGO.

Blago prve vrste
Solidna postrežba.
Cene na jnižje.

Edino le čistilo v tej obliki in z zamko

4306 **se prodaja**

Ljubljana, Poljanska cesta št. 15.

Viktor Korsika, umetni in trgovski vrtnar.

STROGO SOLIDNA POSTREŽBA.

Prašno olje za pode

p r i p o r o č a

maslednik.

prva kranjska tovarna za oljnate barve, firneže, lake in steklarski klej.
Zahtevajte cenike! Zahtevajte cenike!

Telefon št. 41.

Delniški kapital in reserve 52,000.000 kron.

Preskrbovanje vseh bankovnih transakcij, n. pr.: Prevzemanje **denarnih vlog** na hranilne knjižice brez rentnega davka, kontovne knjige ter na konto-korent z vsakodnevnim vedno ugodnim obrestovanjem. — Denar se lahko dviga vsak dan brez odpovedi. — Kupovanje in prodanje **vrednostnih papirjev** strogo v okviru uradnih kurznih poročil. — Shranjevanje in upravljanje (depoti) vrednostnih papirjev in posojila nanje.

Najkulantnejše izvrševanje **borznih naročil** na vseh tuzemskih in inozemskih mestih. — Izplačevanje kuponov in izžebanje vrednostnih papirjev. — Kupovanje in prodajanje deviz, valut in tujih novcev. — Najmodajata varnih predalov samoshrambe (safes) za ognjevarno shranjevanje vrednostnih papirjev, listin, dragotin itd. pod lastnim zaklepom stranke. — Brezplačna revizija izžebanih vrednostnih papirjev. — Promese za vsa žrebanja. **Isplačila in nakazila v Ameriko in iz Amerike.** 1650

Ustmena in pismena pojasnila in nasveti o vseh v bančno stroko spadajočih transakcijah vsledar brezplačno.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Društvo slovenskih potnikov

naznanja svojim cenj. članom, da je zopet pristopilo nekaj podpornih, oziroma ustanovnih članov, kakor gg.: Edmund Kavčič, veletržec in imetnik destilacije »Floriana«, kot ustanovni član, in J. Samec nasl., Vaso Petričič v Ljubljani, kot ustanovni, za kar se društvo tema dvema slov. veletržcema in dobrotnikom najiskrenejše zahvaljuje.

Sledeči gg. gostilničarji in hotelirji so podporni člani našega društva:

Ajdovščina: Josip Vidrih, gostilničar; Cerknica: Hotel Javornik, J. Stergulec; Cirkvenica: Hotel Klotilde, Fr. Krvarič; Idrija: Franc Didič, hotelir; Ilirska Bistrica: Josip Vilič, hotelir; Kostanjevica: Alojzija Sever, gostilna; Logatec: Hotel Kranar, M. Petrič; Mokronog: Ignacij Majcen, gostilna; Metlika: Ivan Malešič, gostilna; Metlika: Josip Wiedening, gostilna; Nova vas pri Rakeku: Ivan Modic, gostilna; Postojna: Hotel pri Kroni, Alojzij Burger; Postojna: Narodni hotel, Fr. Paternost; Prigovica pri Ribnici: Ignacij Merhar, gostilna; Novo mesto: Hotel Koklič; Reka: Hotel Bonavia, Miko i Teodor Matej; Rakek: Ludovik Ševar, gostilna; Ribnica: Andrej Podboj, gostilna; Stari trg pri Ložu: Ivan Benčina; Siška: Hotel Vega, Anton Maver; Vipava: Hotel Adria, Mat. Wasmayer; Zagreb: Hotel pri Janjetu, Fr. Schmidt; Žužemberk: Josip Pehani, gostilna; Spod. Idrija: Franc Božiček, gostilničar in trgovce; Črnomelj: hotel Lakner.

Zahvala.

Telovadno društvo »Sokol« v Logatcu izreka tem potnim najtoplejšo zahvalo vsem, ki so na ta ali oni način pripomogli k tako lepemu uspehu veselice, prirejene v prid »Sokolskega doma« v Logatcu. V prvi vrsti gre zahvala zavednim domačinom in vsem dragim gostom, ki so se v tako lepem številu udeležili naše prireditve. Pokazali so s tem, da vedo ceniti pomen bodočega »Sokolskega doma« v Logatcu. Zahvaljujemo se dalje vsem darovalcem lepih dobrot in denarnih prispevkov za srečeval, posebej pa se cenjenim darovalcem izbornega piva in ružne vinske kapljice. Najlepša hvala tudi vrlim ljubljanskim pevcom gg. Ježu, Rozmamu, Štamcarju in Pipu, ki so nas prijetno iznenadili s svojim krasnim petjem, ter g. Brinšku iz Ljubljane za lep dar, ki ga je poklonil »Sokolu« kot skupiček za originalno petje in igranje. Bratska hvala dišnim sestram Sokolcem iz Postojne ter ondotnemu in cerkniškemu »Sokolu«, ki so drage volje prihiteli med nas, da pomnože naše vrste pri telovadbi. Iskreno zahvalo smo dolžni i našim zavednim damam, ki so se tudi to pot zopet z veseljem odzvale vabihu k sodelovanju ter s priznano marljivostjo in poštenostjo stregle v paviljonih. Srčna hvala končno g. Petriču za prepustitev veselinih prostorov.

Za veseljeni odsek logaškega Sokola: Josip Tollazzi, t. č. načelnik.

Spreten knjigovodja ali knjigovodkinja

se išče za večjo trgovino.

Plača po dogovoru. — Ponudbe poštneležeče — Ljubljana pod šifro „št. 1.“ 3273

Izprašan

kurjač in strojnik

se takoj sprejme.

Vprašati v hotelu »Lloyd«, v nedeljo med 10. uro dop. in 1. uro pop. 3280

Tvornica za olje na Zidanem mostu.

2 krojaška pomočnika

za veliko delo, sprejme takoj Franjo Pungertar, krojač v Trbovljah. 3281

Ako iščete dobrega, zanesljivega nakupnega vira za porabe in darilne predmete zahtevajte takoj po dopisnici bogato ilustrovan katalog z okoli 4000 slikami. C. in kr. dvorni dobavitelj Jan Konrad, Most 1173, Češko.

Ugodna prilika! 3273

Lepe, velike trgovske prostore

z opravo, na glavnem trgu, odda v najem; potem prodaja 2 velika kotla za žganje in 20 novih hrastovih sodov od 4—500 l. Fran Cvek v Kamniku.

Sode

iz hrastovega lesa, razne velikosti, v veliki množini ima naprodaj Anton Zajc, posojil. tajnik v Trnovem (Notranjsko) 3282

Povsem izvežban 3206

solicitator

v odvetniških in notarskih zadevah spremeni službo.

Naslov na upravnishvo »Slov. Naroda«.

Vrtnar

izurjen v vrtnarstvu za zelenjavo in cvetlice se sprejme pri ribniški graščini. — Ponudbe je nasloviti na Oskrbništvo graščine v Ribnici, Dolenjsko. Plača in drugo po dogovoru. 3258

Kot družabnik

vstopi takoj trgovec z trgovskimi zvezami na Spodnjem Štajerskem, Koroškem, Kranjskem in Primorskem v trgovino z deželnimi pridelki oz. kot zastopnik. Vdeležba tudi z primernim kapitalom.

Ponudbe pod »Merkur 377 — W. I. 6944« na anončno eksped. Rudolf Mosse Dunaj I. 3253

Stampilije
vseh vrst za urade, društva, trgovce itd.
Anton Cerne
graver in izdelovatelj kavčukovih stampilij
Ljubljana, Stari trg 20.
Ceniki franco. 235

Pod jako ugodnimi pogoji se prodaja zaradi gospodarjeve smrti

hiša

v Ljubljani. V hiši se nahajajo velike prostorne kleti, ledenica i. t. d. V njej se izvršuje tudi gostilničarska obrt. Zaradi prostornosti je pa pripravna za vsako drugo obrt, posebno za vinskega trgovca, zalogo piva, mesarja i. t. d. Plača se takoj 10.000 K ostalo ostane lahko na hiši. Vprašanja pod »dobra prihodnost 1000« na upravo »Slov. Naroda«. 3255

V hiši št. 37 v ulici »Corso Gius. Verdi« v Gorici, ki je last »Goriške ljudske posojilnice«, se odda s 1. novembrom t. l. popolnoma na novo prirejen 3279

lokal za trgovino

z zraven spadajočim stanovanjem, obstoječim iz treh sob s pritliklami. Lokal se odda eventualno tudi brez stanovanja.

Natančnejša pojasnila daje »Goriška ljudska posojilnica« v Gosposki ulici št. 7.

Dve lepo mebljavani sobi

se oddasta takoj uradnikom. Iave se v Copovi ulici 19, spodaj, levo. 3246

Svetovnoslavni
se predmeti o. in kr. dvorne firme
JAN KONRAD
Most št. 1164, na Češkem, 2923
ki jih v veliki izbiri dobite v bogato ilustrovanem glavnem katalogu z okoli 4000 slikami. Na zahtevo ga dobite grt. in frk.

Dr. A. Levičnik

začne ordinirati 3265 s 25. septembrom t. l.

Zahtevajte

zastoj in poštnine prosto moj bogato ilustrovani glavni katalog z ca. 4000 slikami ur, zlatih, srebrnih predmetov, godbenih potrebščin, jeklenih in usnatih predmetov, potrebščin za kadike, manufakturnega blaga, gospodarskih potrebščin, orožja itd.

Prva tovarna ur
JAN KONRAD, c. kr. dvorni dobavitelj
Most, št. 1143, Češko.

Prava švicarska niklasta remontoarka na sidro, sistema Roskopf pat. 5 K, 3 kom. 14 K. Registrirna »Adler-Roskopf«, niklasta remontoarka na sidro K 7. Prava srebrna remontoarka, odprta K 8-40. Nikak riziko! Zamena dovoljena ali denar nazaj.

Ljudevit Borovnik

puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroškem.

se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih pušk za lovcve in strelce po najnovejših sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi predeluje stare samokresnice, sprejema vsakovrstna popravila, ter jih točno in dobro vibršuje. Vse puške so na c. kr. preskušeni in od mene preizkušene. — Ilustrovani ceniki zastoj.

Globin
najboljše čistilo za čevlje
Edini izdelovalec
Fritz Schutz jun. del. Allgäu
Königsplatz 10, 1894 Zülna svet. Part. 1894

Berson

gumijevi podpetniki

velika dobrota! Bersonwerke, Dunaj, VI/1.

Divji kostanj in želod

za krmljenje 3264 kupuje po najvišjih cenah LUDVIG GRÜNHUT, GRADEC, ANNENSTRASSE 13.

Prodajalka

popolnoma večja delikatesne in specerijske stroke, z večletnimi izpričevali išče službo. Ponudbe pod »št. 205« poštneležeče Vrhnika. 3251

Poleg svojega opravila

doseže vsak povsod, v tovarni, delavnici 3252 tudi v najmanjši občini stalen in velik postranski zaslužek, lahko brez izgube časa, denarja in zlasti brez posebnega znanja. Brez konkurence. Vse dopise in denarne pošiljave naslovite: Josef Brožo, Kardaš. Rečica, Češko.

Dekliški internat MOLL-DALLMER

dr. dipl. kuharska in gospod. učiteljica Dunaj VIII., Wickenburgg. Telefon 18025 v zvezi s Schwarzwaldovimi zavodi in drugimi šolami. — Izborna oskrba. — Fina skrbna vzgoja. — Lepi, zračni prostori. Zmerne cene. 2932 Sprejem za vse šolske leto ali za krajši čas. Prospekti v internatu, VIII., Wickenburgg. 3 ter v Schwarzwaldovih zavodih I., Wallnerstr. 2.

Za prodajanje pisalnih strojev na Kranjskem sprejmeta

potnika

pod ugodnimi pogoji 3233 Ivan Jax in sin v Ljubljani.

Istotam se tudi sprejmejo potniki za šivalne stroje.

50 kron tedenske plače

ali 50—60% provizije

dobi vsak, kdor prevzame razpečevanje mojih svetovnoslavni aluminijevih ščitov in blaga, vmes poslednje novosti in brezkonkurenčni predmeti z veliko razpačevjo. Dokažem z originalnimi naročbami da je mnogo mojih zastopnikov, kjer je bilo blago doslej uvedeno, zaslužilo več nego 30 K na dan. Pojasnila zastoj. Zastopstvo se poveri kot glavno ali kot postransko opravilo. Zadošča vprašanje po dopisnici.

Anton Hruby
Müglitz (Moravsko).
Dopisuje se nemško. 3277

Trdne, lepe in cenó

so 3262 platnine iz tkalnic

Josip Zeleny & sinovi
B. Černa pri Nachodu, Češko.

Vzorci vsake vrste najboljših ze 33 let preizkušenih tkanin za gospodinstvo in opreme zastoj.

Priložnostni nakup:
4—15 m dolgi ostanki la blaga do 120 cm široko: 30 metrov K 13— 40 metrov K 17— franko. Gradl, kanefasi, rjuhce, fine tkanine, celirji, okstordi, laleti, brisače, žepni robci itd.

Uradno dovoljena, že 15 let obstoječa najstarejša ljubljanska posredovalnica stanovanj in služeb

G. Flux

Poljanska cesta št. 6, pritličje 2 minuti od Glavnega trga (preje Gosposka ulica št. 6), priporoča in namešča le boljše

službe iskajoče vsake vrste kakor

privatno trgovsko in gostilniško osebo izbira različnih služeb, zlasti za ženske vestna in kolikor možno hitra postrežba zagotovljena. 3254

Pri vsajih vprašanjih se prosi znanaka za odgovor.

Proda se majhna kavarna

v sredini mesta, ki obstoji že dolgo let. Režijski stroški majhni. — Naslov I. Biritz, Voloske-Opatija. 3170

Dobre šolske gosli

se ceno prodajo. Naslov pove upravnishvo »Slovenskega Naroda«. 3204

Dr. B. Ipavic (ženske bolezni)

Zaloška cesta, nasproti Šarabona, ne ordinira od 26. sept. do 11. oktobra.

Temeljito se poučuje igranje na citre

Metoda najboljša, pri pridni vaji uspeh gotov. — Več na Cojzovi cesti 9 pritličje desno. 3090

Prodajalka

tudi začetnica, ki zna nekoliko šivati, dobi takoj službo. 3236 Kje, pove upravnishvo »Slov. Naroda«

Sobni slikar Ferd. Wolf v Kočevju sprejme takoj

dva pomočnika

Delo je trajno tudi po zimi. Plačilni pogoji jako ugodni. 3185

Lepo stanovanje

Na Mestnem trgu št. 22. v II. nadstr. obstoječe iz več lepih sob s pritliklami vred se takoj ali za novem. termin odda. Poizve se Ključavničarska ulica št. 2. III. nadstr. 3123

Gospod išče v bližini sodne palače

s 15. oktobrom t. l. 3240

strogo separirano mebljavano 3240

sobo

Eventuelno s hrano. Ponudbe pod »15 oktober« na uprav. »Slovenskega Naroda«.

Iščem vzgojiteljico

svojima hčerkama. Pogoj je znanje laščine. Absolvirane učiteljske kandidatinje, zmogne poučevati klavir, imajo prednost. Plača in vse drugo po dogovoru. — Dr. Anton Schiffrer, Ribnica, Kranjsko. 3210

Oseba, popolnoma izurjena poslovanja z lesom ki pozna dobro odjemalce Italije in ki ima na razpolago malo imetje, 3149 išče tem potom

sodrugar-kapitalista,

da zamore razširiti eksportacijo. — Cenj. ponudbe pod »Eksportacija« na upravnishvo »Slovenskega Naroda«.

Državno izprašana 2966

učiteljica italijanskega in francoskega jezika,

ki je sedem let bivala v Florenci, daje pouk. Jezikovni tečaji. Več pri gđ. Hedvigi Kislinger, Dalmatinova ul. 5.

J.C. MAYER Zaloga vseh vrst sukna, platna ter manufakturnega blaga. Manufakturna trgovina na debelo in drobno. Ljubljana, Stritarjeva ulica.

2 sobi na ulico

lepo meblirani, s posebnim vhodom, se takoj oddasta. 3151

Električna luč in centralna kurjava. Dalmatinova ulica 10, visoki parter.

Zaradi bolezni se odda v najem po jaku ugodnih pogojih **trgovina**

z mešanim blagom, žganjetočem, gostilno in trafiko. Kje, pove upravništvo »Slovenskega Naroda«. 3176

Ceno češko posteljno perje!
5 kg novega skubljenega K 9-60, boljšega K 12- belega, jako mehkega skubljenega K 18-1, K 24-1, snežno belega, mehkega, skubljenega K 30-1, K 36-1. Pošilja se franco proti povzetju. Tudi se zamenja ali nazaj vzame proti povrnitvi poštnih stroškov.
Benedikt Sachsel, Lobes 35.
pri Plznu na Češkem. 2847

C. kr. priv. tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah
priporoča svoj priznani izvrsten **Portland-cement** v vedno enakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise glede tlakovne in podorne trdote **daleč nadkriljujoči** dobroti kakor tudi svoje priznane izvrstno **apno**.
Priporočila in izpričevala 2438
raznih uradov in najslovitejših tvrdk so na razpolago
Centralni urad: Dunaj, I., Maximilianstrasse 9.

SVARILO.

Pri tukajšnjih trgovcih krožijo cene ponudbe ponarejenega Vinaegre Depiyanta. Ker je recept za izdelovanje renomirane in povsod cenjen prve goriške specialitete jesiha Vinaegre Depiyant v Avstriji edino naša tvorniška tajnost, in ker izključuje poleg tega vsako možnost cenejših ponudb zaradi tega, ker je treba za izdelovanje uporabljati samo najboljše sestavine, svarimo vsakogar pred nakupom te brozge tem bolj, ker bomo vsak slučaj, ki nam bo znan, naznanili takoj pristojni oblasti.

GORICA, v septembru 1911.

Odlikovana tvornica za kis
GIUSEPPE GORIUP.

Št. 640/pr.

3271

Razglas.

V smislu § 24. dež. zakona z dne 5. novembra 1898 (dež. zak. št. 40) se javno naznanja, da je **imenik volilcev za dopolnilno deželnozborsko volitev enega deželnega poslanca** za deželno stolno mesto Ljubljano, namesto odstopivšega poslanca Ivana Kneza, ki se ima vsled razpisa c. kr. deželnega predsedstva za Kranjsko z dne 5. septembra 1911 št. 3364/4 pr. vršiti **dne 31. oktobra 1911**, že sestavljen in da je

od ponedeljka, dne 25. septembra

skozi 8 dni v mestni posvetovalnici razgrnjen od 8.—12. dopoldne in od 3.—6. popoldne vsakomur na vpogled ter da smejo od tega dne skozi osem dni redaj do ponedeljka, dne 2. oktobra t. l. zoper ta imenik tisti, ki imajo pravico voliti v tej skupini, pri mestnem magistratu ustno ali pisмено vlagati ugovore o tem, da so se v volilski imenik vpisale osebe, ki nimajo pravice, ali da so se iz njega izpušile take osebe, ki imajo pravico voliti.

Mestni magistrat v Ljubljani,

dne 23. septembra 1911.

Za oskrbovanje občinskih opravil mesta Ljubljane začasno postavljeni c. kr. deželne vlade svetnik
Laschan I. r.

Trgovina z železnino Valentin Golob

Ljubljana, Mestni trg 10, Dolenjska cesta 8

priporoča veliko zalogo razne železnine, kuhinjske posode, robe iz kositarja, posode za mast, lonce za perilo, žeharje, konvice za petrolej in mleko itd. — vse domače trpežno ročno delo; štedilna ognjišča, peči, predpečnike, posode za premog Velika zaloga tehtnic, uteži in meril, mesoreznic, plahit za vozove, gumastih cevi in pip ter pristno pozlačenih nagrobnih križev. 3270

Založnik zveze c. kr. državnih uradnikov.

: Najlepša prilika nakupovanja :

2427

hiš

z gostilniškimi koncesijami.

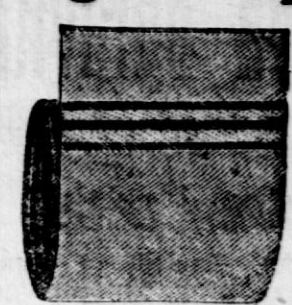
:: Jako ugodne cene. ::

Natančnejša pojasnila daje

Peter Matelič, anončna pisarna

Škofja ulica št. 10. (Telefon 155).

Tigraste spalne odeje

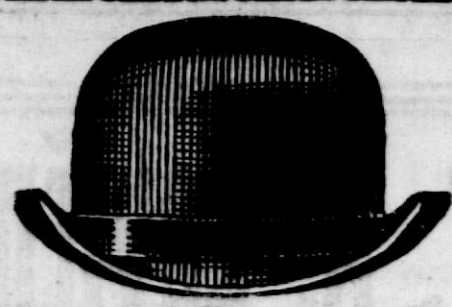
dobre stanovitne kakovosti. Št. 2051.
Okazijske tigraste flanelaste odeje, debele, temelj meliran, s pasasto borduro 175 x 100 cm velikosti K 2-20. Št. 2051 1/2. Ista, 124 x 200 cm velika K 2-60. Št. 2050. Izredno cena spalna odeja, svetlosiva s pisano borduro 175 x 100 cm velika K 1-70. Št. 2050 1/2. Ista boljše, kakovosti 190 x 130 cm K 2-40. Največja izbira v mojem glavnem katalogu. Brez rizika. Zamenjava dovoljena ali denar nazaj. Pošilja naravnost privatnim po povzetju ali denar naprej priznajo jako zmožna svetovna firma c. in kr. dvorni dobavitelj **Jan Konrad, razpošiljalnica v Mostu šte. 1150, Češko.** — Glavni katalog z okoli 4000 slikami na zahtevo gratis in franko. 2923

August Repič

sodar v Ljubljani 40
Kolezijske ulice št. 16 (v Trnovem) :
zdeluje, popravlja in prodaja vsakovrstne

sode

po najnižjih cenah.

Blaž Jesenko

Ljubljana, Stari trg 11

klobuke

cilindre, čepice itd.

najnovejše fasone

po najnižji ceni.

Ilustrovani ceniki zastoj in poštne proste.

Popravi la in preobleke točno in cen.

Popravi la in preobleke točno in cen.

Najcenejše

dežnike in solnčnike

domačega izdelka priporoča

tvornica dežnikov in solnčnikov

Jos. Vidmar

Ljubljana
Pred Skofijo 19 — Prešernova ulica 4.

Hiša naprodaj.

Nedolgočas nova hiša, enonadstropna s šestimi stanovanji, ki se lahko tudi spremene v tri večja stanovanja, v lepem in mirnem kraju, 10 minut od Ljubljane se prodaja. Prijeten bi bil ta prostor za kake letovičarje. — Naslov se izve v upravništvu »Slov. Naroda«. Posredovalci izključeni. 2895

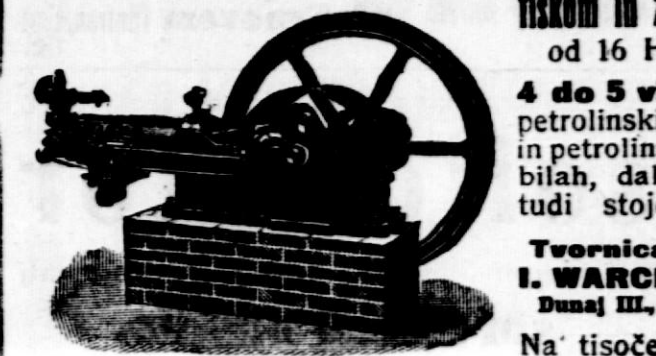
Samokresi

skrbno zastreljeni, z državnim kolekom o tem, najboljši kakovosti in najlepše izvršitve z jamstvom za brezhibno funkcioniranje dobavlja c. in kr. dvor. dobavitelj

Jan Konrad, Most 1162, Češko.

Glavni katalog z okoli 4000 slikami na zahtevo gratis in franko. 2923

do 2 vinarja obratnih stroškov na uro in HP z mojim pat.

motorjem z mečnim pritiskom in za surovo olje od 16 HP naprej;

4 do 5 vln. pri mojih petrolinskih motorjih in petrolinskih lokomobilah, dalje 2—10 HP tudi stoječe motorje.

Twornica motorjev **I. WARCHALOWSKI**
Dunaj III., Paula sga se 1.

Na tisoče motorjev v obratu. Cenovniki gratis. Ugodni plačilni pogoji. V zalogi tudi že rabljeni petrolinovi motorji.

Sprejemem v službo knjigovodja

in stenografa.

Zahteva se znanje slovenščine in nemščine v govoru in pisavi. — Ponudbe z navedbo dosedanjega službovanja in plačilnega zahtevka so oddati na naslov: **Peter Majdič, Celje.**

Na prodaj

je dvoje velikih in lepih

posestev

Prvo posestvo ima 18 oralov travnikov in njiv s približno 1000 sadnimi drevesi in 4000 drogi hmelja, več oralov gozda, stanovalsko hišo, hlev in kozolec. Posestvo leži v bližini farne cerkve in je od železniške postaje oddaljeno 1/4 ure.

Drugo posestvo leži blizu okrajne ceste od železniške postaje 1/2 ure oddaljeno in ima 15 oralov travnikov, njiv in sadonosnikov, več oralov gozda, lep vinograd, stanovalsko hišo, hlev, kozolec in zelo veliko, popolnoma dobro ohranjeno opekarno.

Cena obeh posestev po dogovoru. Naslov prodajalca pove upravništvo »Slov. Naroda« 3249

Šolske potrebščine

vseh vrst se dobe po najnižjih cenah v

Narodni knjigarni

v Prešernovi ulici št. 7.

Hamburg-Amerika Linie

Redni odhodi nemških brzih in poštinih parnikov.
Odpremanje potnikov v vse dele sveta
posebno na progih
Hamburg-New-York
Hamburg-Filadelfija
Hamburg-Argentina
Hamburg-Brazilijska
Hamburg-Kanada
Hamburg-Kuba
Hamburg-Mekiko
Hamburg-Afrika
Hamburg-Angelske
Hamburg-Francija
Zabavna pomorska potovanja:
Okoli sveta; na izhod (Orizjenti); v sredozemskem morju; v zahodno Indijo; v južno Ameriko; na sever do Drontheima, Islanda, Severnega Kapa, in Spicberga; potovanje na Nila.
Informacije dajejo in pošiljajo se brezplačno.
Hamburg-Amerika Linie,
Abteilung Personenverkehr, Hamburg.
Zastopnik v Ljubljani: **Hamburg-Amerika Linie, gen. zastopstvo za Kranjsko, Koroško, Koroška ulica 28.**

AUSTRO-AMERICANA

Potniki v Ameriko
Hateri želijo dobro, po ceni in xanesljivo potovati naj se obrnejo na **Simona Kmeteltra**
v Ljubljani Koroškovske ulice 26.
Vsakovrstna Pojasnila daje se brezplačno.

F. K. Kaiser puškar
v Ljubljani, Selenburgove ulice št. 6
priporoča svojo bogato zalogo raznovrstnih
pušk in samokresov
lovskih potrebščin, vseh del koles (biciklov) kakor tudi
umetelni ogenj
po najnižjih cenah.
Popravila pušk, samokresov in biciklov točno in solidno.

Veliko, zmožno tehnično specialno podjetje išče za Salcburško, Koroško in Kranjsko resnega zastopnika

ki je kolikor mogoče tehnično naobražen, proti visoki proviziji, ki se izplača takoj pri posredovanju naročila. — Ponudbe v nemškem jeziku s podrobnimi navedbami o dosežanjem delovanju odpošilja pod šifro: »W. B. 7047«, anončna ekspedicija Rudolf Mosse, Dunaj I.